

π. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΛΕΝΤΑ

ΣΥΜ/ΧΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ

ΕΦΗΜΕΡΙΟΥ ΛΙΣΒΟΡΙΟΥ – ΛΕΣΒΟΥ

Η ΘΕΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Του δείπνου σου του μυστικού, σήμερον, Ψέ θεού,
κοινωνόν με παράλαβε, ου μη γαρ τοις εχθροίς σου το
μυστήριον είπω, ου φίλημα σοι δώσω, καθάπερ ο
Ιούδας, αρά' ως ο ληστής ομορογώ σοι. Μνήσθητι μου
Κύριε, εν τη βασιλεία σου.

ΛΙΣΒΟΡΙ 2013

Η ΘΕΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

ΟΜΙΛΙΑ 1^Η

1. ΠΡΟΛΟΓΙΚΑ

Κάθε φορά, αγαπητοί Χριστιανοί, που τελείται η Θ. Λειτουργία, όπως και σήμερα, όπως και κάθε Κυριακή, όπως κάθε μέρα, σε κάθε γιορτή, σε κάθε περίπτωση «εν παντί τόπο» και χρόνω»,

ετοιμάζεται το ουράνιο γεύμα, το μοναδικό και ανεπανάληπτο γεύμα, που όμοιο του δεν υπάρχει, ούτε μπορούμε να βρούμε πουθενά και στο οποίο είμαστε καλεσμένοι όλοι εμείς. Όλοι οι άνθρωποι, μικροί και μεγάλοι, πλούσιοι και φτωχοί, άρχοντες και αρχόμενοι. Είμαστε καλεσμένοι όλοι οι πιστοί, με τα ίδια λόγια «Λάβετε φάγετε. Τούτο μου εστί το σώμα το υπέρ υμών κλώμενον... Πίετε εξ αυτού πάντες, τούτο εστί το αίμα μου...».

Υπάρχει άραγε αμφιβολία πως αυτά τα λόγια, που είναι και τα ιδρυτικά λόγια του μεγάλου αυτού Μυστηρίου, πως αναφέρονται σε κάθε Χριστιανό, για να παρακαθήσει στο τραπέζι αυτό και να συμμετάσχει των ουρανίων εδεσμάτων;

Στην αρχαία Εκκλησία, μόνο οι αβάπτιστοι (οι οποίοι ανήκαν στην τάξη των Κατηχουμένων) και όσοι είχαν πέσει σε κάποιο βαρύ αμάρτημα (οι μετανοούντες και προσκλαίοντες), οπότε είχαν αποκλεισθεί για κάποιο διάστημα από την Θ. Κοινωνία, μόνο αυτοί δεν συμμετείχαν. -Τα χρόνια εκείνα μάλιστα, μόλις ακουγότανε η εκφώνηση-εντολή «Τας θύρας τας θύρας εν σοφία πρόσχωμεν», αμέσως τότε αποχωρούσαν απ' το Ναό όλοι που δεν επρόκειτο για κάποιους λόγους όπως είπαμε να παρακολουθήσουν το επόμενο μέρος της Θ. Λειτουργίας, που ονομάζεται και «Λειτουργία των Πιστών». Όλοι οι άλλοι αφού έκλειναν οι πόρτες παρέμεναν στο Ναό παρακολουθώντας το Μυστήριο μέχρι το τέλος και όλοι συμμετείχαν σ' αυτό. Ήτανε απίθανο εκείνοι που παρέμεναν στη Λειτουργία των πιστών» να μην προσέλθουν στη Θεία Κοινωνία.

Και να σημειώσουμε και τούτο. Όχι μόνο συμμετείχαν όσοι βρισκόντουσαν στην Εκκλησία την ημέρα και την ώρα εκείνη, αλλά ήτανε και διακαής πόθος τους. Ποδούσαν γι' αυτό. Έκλαιγε η ψυχή τους αν για κάποιους λόγους δεν μπορούσαν να πραγματοποιήσουν την επιθυμία τους. (Από δω και ο χαρακτηρισμός «προσκλαίοντες»), εδώ έχει τη βάση της και η Θ. Λειτουργία «Των Προηγιασμένων Δώρων».

Τα χρόνια βέβαια περνούν. Ο διάβολος «ως λέων ωρυόμενος», τρέχει για να σπείρει τα ξιζάνια του στις καρδιές των ανθρώπων. Μάλιστα τότε ήτανε ποιο απαιτητικός αφού και η ζέση των Χριστιανών ήτανε αφάνταστα μεγαλύτερη απ' τη δική μας σήμερα. Επέρχεται λοιπόν σταδιακά η κιβδήλωση της γνησιότητας των ημερών αυτών, η ψύξη της Χριστιανικής αγάπης, η μείωση της πνευματικότητας, η απομάκρυνση απ' την αθωότητα και την γνησιότητα των πρώτων αυτών ημερών της ζωής της Εκκλησίας.

Έτσι σιγά-σιγά φθάσαμε στο σημείο, οι περισσότεροι Χριστιανοί, να προσέρχονται στη Θ. Κοινωνία ορισμένες -ελάχιστες- μόνο φορές το χρόνο, και τότε τυπικά και μόνο και όχι κατάλληλα προετοιμασμένοι. Δεν είναι υπερβολή να τονίσουμε, ότι υπάρχουν άνθρωποι που όχι μόνο μπαίνουν μέσα στην Εκκλησία μια-Δυο φορές το χρόνο (Μ. Παρασκευή και Πάσχα), αλλά το χειρότερο γι' αυτούς, έχουν ξεχάσει τη γεύση της Θείας Κοινωνίας. Έχουν τουλάχιστον -40- ολόκληρα χρόνια, να κοινωνήσουν.

Αναφέρεται όμως στο Γεροντικό το εξής περιστατικό. Παρουσίασαν στον Άγιο Μακάριο τον Αιγύπτιο μια Γυναίκα, στην οποία είχανε κάνει μάγια. Κάποιος Αιγύπτιος μη μπορώντας να την δελεάσει κατέφυγε σε ένα μάγο, ώστε με τη δύναμη της μαγείας να πραγματοποιήσει τα άνομα σχέδια του. Ο μάγος προσπάθησε. Αλλά επειδή δεν κατάφερε με τις μαγείες του να στρέψει το λογισμό της γυναίκας, της έκανε γεμάτος φθόνο, να πάρει την μορφή ζώου. Έστερα από όλα αυτά αποφάσισαν να την πάνε στον αββά Μακάριο. Ο αββάς ύστερα από προσευχή, αφού την ευλόγησε και την έρανε με αγιασμένο νερό, την έκανε να φανεί και πάλι σε όλους γυναίκα, της έδωσε να φάει και την άφησε να φύγει μαζί με τον άνδρα της. Καθώς Έφευγε την συμβούλεψε, να μην λείπει ποτέ από την Εκκλησία, ούτε να μένει μακριά από την Θ. Κοινωνία. Αυτό, της τόνισε, το έπαθες, γιατί είχες πέντε εβδομάδες να μεταλάβεις τα άχραντα Μυστήρια.

Αδυνατεί, αγαπητοί Χριστιανοί, η ανθρώπινη γλώσσα και γραφίδα να περιγράψει, την αναγκαιότητα, και το ύψος του Μυστηρίου της Θ. Κοινωνίας. Το σώμα και το αίμα του Κυρίου μας, Μας προσφέρεται «εις βρώσιν και εις πόσιν». Δώρο εξ ύψους, ουρανόσταλο μάννα, που προσφέρεται σε μας για να τραφούμε και να αγωνισθούμε. Είναι ο Άρτος ο ουράνιος, η αδαπάνητη και ανεξάντλητη τροφή, που μπορεί να θρέφει το σύνολο του ανθρωπίνου γένους,

όλο τον κόσμο, αδαπάνητα και «εις τους αιώνας». Αυτά ακριβώς μας τονίζουν και τα Κυριακά λόγια, μέσω του Θεολόγου μαθητού. Κατηγορηματικά και αδιάφευστα. «Αμήν λέγω υμίν, εάν μη φάγητε την σάρκα του υιού τον ανδρώπου και πίνητε αυτού το αίμα, ουκ έχετε ζωήν εν αυτοίς (Ιωάν.6,53).

Αυτή λοιπόν η ουράνια τροφή, για πολλούς έχει καταντήσει μια αποστερημένη τροφή. Ενώ θα έπρεπε για κάθε Χριστιανό να είναι το ζητούμενο, αγνοείται, περιφρονείται, θεωρείται άνευ σημασίας. Ο άγιος Νικόδημος ο Αγιορείτης, ερμηνεύοντας την «Κυριακή προσευχή», αναφέρει ότι ναι μεν όταν ζητάμε στην προσευχή μας «τον άρτον ημών τον επιούσιον» αναφερόμαστε στην υλική τροφή, όμως «επιούσιος άρτος», είναι και ο λόγος του Θεού και ο εκκλησιασμός και η Θ. Κοινωνία. Χωρίς τον υλικό επιούσιο άρτο, δεν μπορούμε να ζήσουμε σωματικά, χωρίς τον επιούσιο ουράνιο άρτο, χάνουμε την πνευματική μας ζωή, χάνουμε την αιωνιότητα. Λιμοκτονούν λοιπόν εκούσια, γίνονται δολοφόνοι της ψυχής τους. όσοι στερούν τον εαυτό τους απ' αυτή τη Θεία ευεργεσία. Θα μπορούσαμε να επαναλάβουμε χι' αυτούς τα λόγια του Ασώτου. «Πόσοι μίσθιοι τον πατρός μου περισσεύουσιν άρτων, εγώ δε λιμώ απόλλυμαι!». (Λουκ. 15,17)

Αγαπητοί Χριστιανοί

Με την έναρξη του νέου εκκλησιαστικού έτους -από τον μήνα Σεπτέμβριο και την νέα κηρυκτική περίοδο της εκκλησίας μας, που ξεκινάει κάθε χρόνο την «Κυριακή του Σπορέως» σκεφθήκαμε, αντί άλλης ομιλίας .σχετικής με τα Αποστολικά και τα Ευαγγελικά αναγνώσματα να ασχοληθούμε, με κάποια πιο πρακτικά θέματα, αρχής γενομένης από αυτό της Θ. Κοινωνίας, αφού είναι το κορυφαίο μυστήριο, η κορωνίδα και το επιστέγασμα της Εκκλησίας, αυτός ο Κύριος ημών Ιησούς Χριστός. Υπάρχει ανάγκη επανευαγγελισμού όλων μας. Διυλίζουμε τον κώνωπα και καταπίνουμε την κάμηλο σε πολλά θέματα. Αυτή όμως η τακτική στα θέματα της πίστεως, είναι επιζήμια και ψυχοκτόνος. Παραμένοντας στα μικρά καν τα ανούσια και παραμερίζοντας τα βασικά και ουσιαστικά βλάπτουμε και τον εαυτό μας και όλους όσους περιμένουν από μας να είμαστε «το φως τον κόσμου».

Θα προσπαθήσουμε λοιπόν στα μέτρα των δυνατοτήτων μας, να σημειώσουμε κάποια βασικά πράγματα που συναντάμε στην πορεία μας μέσα στην Εκκλησία, τονίζοντας μέσα απ' την μακραίωνη Ορθόδοξη παράδοση μας, τους Πατέρες και την πείρα των αγίων μας, την ορθοπραξία, που τόσο έχουμε παραμελήσει. Τονίζει ο Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος. «Αναγκαίον μαθείν το θαύμα των Μυστηρίων, τι ποτέ εστί και διατί εδόθη, και τις ή ωφέλεια του πράγματος».

Αγαπητοί Χριστιανοί.

Επανερχόμενοι και πάλι στο κύριο θέμα μας, το οποίο και θα μας απασχολήσει τις αμέσως επόμενες ομιλίες, για μια ακόμη φορά τονίζουμε την τακτική των πρώτων Χριστιανών οι οποίοι, κατά την περιγραφή της Καινής Διαθήκης, κοινωνούσαν καθημερινά. Αν σήμερα λόγω συνθηκών είναι ανέφικτο κάτι τέτοιο, κατά πόσο όμως είμαστε δικαιολογημένοι με την όλως δι' όλου αντίθετη τακτική της σχεδόν ανύπαρκτης προσέλευσης μας, της τέλει αποχής και το χειρότερο όλων της απροετοίμαστης και ακατάλληλης, της σχεδόν ασεβούς ενώσεως μας με το ίδιο το Θεό.

Σύγχρονος αγιορείτης θεολόγος αναφερόμενος στο μεγάλο αυτό Μυστήριο, αναφέρει τα εξής. «Για τους Αγίους Πατέρας κάθε τι που γίνεται στη Θ. Λειτουργία, αναφέρεται στο Χριστό. Ο ιερός Χρυσόστομος, με τα συγκλονιστικά του λόγια συνεπαίρνει προς στιγμήν τις εμπαθείς ψυχές μας. Θα έπρεπε βέβαια να είναι διαρκές βίωμα μας, η παρουσία του Κυρίου στη Θ. Λειτουργία. Ωστόσο είναι λίγες οι φορές, που ζούμε μέσα στη Θ. Λειτουργία τη Σταυρική Θυσία ή την Ανάσταση του Χριστού. Άλλες φορές νοιώθουμε να είμαστε κοντά στο Χριστό, όχι όμως με το μέρος το εκείνων οι οποίοι τον δοξολογούν, αλλά με το μέρος εκείνων οι οποίοι τον προδίδουν και τον βλασφημούν.

«Με τη Θ. Λειτουργία -κορύφωμα της οποίας είναι η Θ. Κοινωνία- ο Θεάνθρωπος Ιησούς έρχεται στον κόσμο μας, γεννιέται στην φάτνη των αλόγων, κηρύττει το ευαγγέλιο της Βασιλείας, θαυματουργεί, Έπειτα παραδίδεται, υβρίζεται, θυσιάζεται, ανασταίνεται, εκ νεκρών.

Η Θ. Λειτουργία είναι το διαρκές Πάσχα του Κυρίου. Σε μας απομένει αν θα Τον ακολουθήσουμε, ζώντας μέσα στο σκοτάδι της προδοσίας, όπως ο Ιούδας, ή μέσα στο φως της Αναστάσεως, όπως η Παναγία Μητέρα Του, οι Μυροφόρες και οι ένδεκα Μαθητές». (Ιερομ. Γρηγορίου «Η Υπεραγία Θεοτόκος» σελ.37).

ΟΜΙΛΙΑ 2^Η

2. "ΣΩΜΑ ΚΑΙ ΑΙΜΑ"

Μελετώντας, αγαπητοί Χριστιανοί, ένα περίφημο βιβλίο της Εκκλησίας μας, το Γεροντικό, σταματούμε στην παρακάτω περίφημη διήγηση.

«Κάποιος αναχωρητής, από αμάθεια πιο πολύ, δεν ήθελε να παραδεχθεί πως ο Άγιος άρτος που μεταλαμβάνουμε είναι το σώμα του Κυρίου.

Οι γέροντες της Σκήτης, όταν το έμαθαν, τον κάλεσαν και τον κατήχησαν με την ορθή διδασκαλία της Εκκλησίας, για τα άχραντα Μυστήρια. Εκείνος όμως επέμενε στην πλάνη του. Οι πατέρες τον άφησαν, αλλά προσευχήθηκαν, να τον φωτίσει ο Θεός, ώστε να καταλάβει την αλήθεια.

Μια Κυριακή ο αναχωρητής συμμετείχε στη Θεία Λειτουργία από το Άγιο Βήμα του Ναού της Σκήτης. Τη στιγμή που ο ιερέας πήρε στα χέρια του το πρόσφορο για να προσκομίσει, ο πλανεμένος μοναχός είδε κατάπληκτος ένα βρέφος ξαπλωμένο πάνω στην Αγία Τράπεζα. Κι όταν άρχισε να διαμελίζει τον Άρτο, φάνηκε άγιος άγγελος πάνω στο θυσιαστήριο, κρατώντας στο χέρι του ένα μαχαίρι. Συγχρόνως με τον ιερέα διαμέλισε κι αυτός το Θείο Βρέφος, κι έχυσε το αίμα Του στο Άγιο ποτήριο.

Ο αναχωρητής ταραχθηκε. Μα ύστερα από λίγο, όταν πήγε να κοινωνήσει, συνέβη κάτι πιο φοβερό. Είδε μέσα στο Άγιο Ποτήριο ανθρώπινη σάρκα, βαμμένη στο αίμα. Κλαίγοντας τότε ομολόγησε, την πλάνη του και παρεκάλεσε τον Κύριο να σκεπάσει με τη χάρη Του τα Θεία Μυστήρια, για να τολμήσει να κοινωνήσει. Πραγματικά, μέσα στο Άγιο Ποτήριο είδε πάλι ψωμί και κρασί, από τα οποία μετάλαβε και ευχαρίστησε το Θεό».

Αναφερθήκαμε σ' αυτό το περιστατικό, αγαπητοί Χριστιανοί, επειδή το θέμα των ομιλιών μας, αυτή την περίοδο, είναι η Θεία Κοινωνία. Το ύψιστο αυτό Μυστήριο που αδυνατεί ο ανθρώπινος νους να κατανοήσει και η ανθρώπινη γλώσσα να περιγράψει. Το ζωοποιό και φρικτό δώρημα για το οποίο σύγχρονος -μεγάλος- Άγιος μας, - ο Άγιος Νεκτάριος- γράφει: «Το παραδοθέν παρά του Κυρίου Μυστήριων, της Θ. Ευχαριστίας, είναι το

ανώτερον όλων των Μυστηρίων. Είναι το θαυμασιότερον των θαυμάτων, όσα η δύναμις του Θεού εξετέλεσεν. Είναι το υψηλότερον εξ όλων η σοφία του Θεού επενόησεν. Είναι δε και το τιμιώτερον όλων των χαρισμάτων, όσα η αγάπη του Θεού εχαρίσατο τοις ανθρώποις...

Δυστυχώς, όπως, πολλές φορές έχουμε τονίσει, «Ο άρτος ο ζων ο εκ του ουρανού καταβάς», όπως ο ίδιος ο Κύριος τόνισε για τον εαυτό του, έχει καταντήσει μια αγνοημένη, μια ξεχασμένη, μια αποστερημένη τροφή. Ο διάβολος κοντά στις άλλες επιτυχίες του πέτυχε και το σπουδαιότερο. Κατάφερε να στερήσει από τους πιστούς την ουράνια τροφή. Έτσι λιμοκτονούντες, κυριολεκτικά ,πνευματικώς, χάσαμε το νόημα της ζωής, χάσαμε την ελπίδα μας, κινδυνεύουμε να χάσουμε την αιωνιότητα.

Πέτυχε, ο αρχέκακος εχθρός, να μας κάνει ν' αρκούμαστε στα ξυλοκέρατα και να μην ποδούμε ούτε προς στιγμήν τα ζωοποιά και μυστικά δωρήματα και την Δεσποτική Ξενία. Επιθυμούμε τόσα άλλα γήινα και φθαρτά ,επιθυμούμε όλα τα ανθρώπινα-για τα οποία βέβαια δεν υπάρχει αμφιβολία ότι «πάντα ματαιότης » , και χωρίς κανένα δισταγμό παρερχόμαστε το «Φυλακτήριον ψυχής και βλάβης παντοδαπούς αμυντήριον ».

Πέτυχε, να προκαλέσει σύγχυση γύρω από το μυστήριο και πολλοί να πάψουν να έχουν την την ορθή πίστη γύρω από αυτό και τη γνώση του σωστού τρόπου συμμετοχής σ' αυτό. Πέτυχε ακόμη να κλέψει απ' τα χέρια του Θεού τη ψυχή μας και να τη δώσει ενέχυρο στα χέρια ενός «BIG BROTHER» και βασισμένος στη δική μας αμέλεια όλο και περισσότερα πετυχαίνει.

Είναι ανάγκη λοιπόν να κατανοήσουμε το ύψος και το μέγεθος ,του μυστηρίου. Είναι ανάγκη να χωρέσει μέσα στο ανθρώπινο μυαλό μας, αυτό που ο άγιος Κύριλλος Ιεροσολύμων διακηρύττει. «Μη προσέχεις λοιπόν σαν να είναι σκέτο ψωμί και κρασί. Είναι σώμα και αίμα σύμφωνα με τα λόγια του Χριστού. Κι αν οι αισθήσεις σου αμφιβάλλουν, η πίστις σου να σε καθησυχάζει ».(Κυρίλλου Ιεροσολύμων. 166.Μυστ.Κατήχησις Δ').Το ίδιο βεβαιώνει και ο Αγ. Ιωάννης ο Δαμασκηνός «Είναι αληθινά σώμα ενωμένο με τη θεία φύση. Δηλαδή το σώμα που γεννήθηκε από τα σπλάχνα της αγίας Παρθένου. Όχι βέβαια διότι κατεβαίνει το σώμα που αναλήφθηκε στους ουρανούς, αλλά επειδή ο άρτος και ο οίνος μεταβάλλονται σε σώμα και αίμα Θεού». (Ιω. Δαμασκηνού. Ε.Π.Ε..1,468). Μόνο αν κατορθώσουμε να αναζωπυρώσουμε την πίστη μας απέναντι στο μυστήριο, αν και ο νους και η καρδιά μας, μέινουν ανοιχτά στην μεγάλη αλήθεια ότι η Θ. Ευχαριστία είναι πραγματική Κοινωνία του Σωτήρος Χριστού, μόνον τότε θα σταθούμε σωστά απέναντι σ' αυτό, μόνον τότε η προσέλευση μας θα γίνεται με πόθο, μόνον τότε θα αποχωρούμε απ' το «Μεγάλο Τραπέζι», χορτασμένοι από Θεό, «σύσσωμοι» και «σύναιμοι» του Κυρίου, όντως «Χριστοφόροι» και «Θεοφόροι».

Αυτή είναι η πίστη της Ορθοδοξίας. Αυτή είναι η σκέψη των μεγάλων πατέρων της Εκκλησίας. Όλοι χρησιμοποιούν τα πλέον έντονα ρήματα και ονόματα, προκειμένου να εκφράσουν την ένωση του ανθρώπου με το Θεό, που είναι καρπός της Θ. Κοινωνίας.

Λέγει λοιπόν ο ιερός Χρυσόστομος ότι ο Κύριος «συμπλέκεται» με μας γίνεται η τροφή μας, για να μπορέσουμε εμείς να ενωθούμε μαζί Του. « Για σένα-παρουσιάζει τον Κύριο να μας λέει- ενεπύσθηκα, για σένα ερραπίσθηκα, για σένα ταπεινώθηκα. Άφησα τον Πατέρα και ήλθα κοντά σε σένα αυτόν που με μισεί και με αποστρέφεται και ούτε το όνομα μου δεν καταδέχεται να ακούσει. Έτρεξα για να σε πιάσω .Σε ένωσα μαζί μου. Φάγε με είπα πίες με....Δεν ανακατώνουμε απλά μαζί σου, αλλά συμπλέκομαι, τρώγομαι. Μικραίνει λίγο....για να γίνει τελικά ένα με μας».

Εδώ πρέπει να τονίσουμε και τούτο. Ενώ ο άρτος και ο οίνος όντως γίνονται Σώμα και Αίμα Χριστού, εν τούτοις δεν φαίνονται. Ενώ πράγματι μεταβάλλονται δεν γίνονται αισθητά. Γιατί όμως, να μην γίνεται αισθητή η Σάρκα και το Αίμα του Κυρίου. Ένας μοναχός -μας αναφέρει και πάλι το Γεροντικό — είχε την ίδια απορία και αμφιβολία.

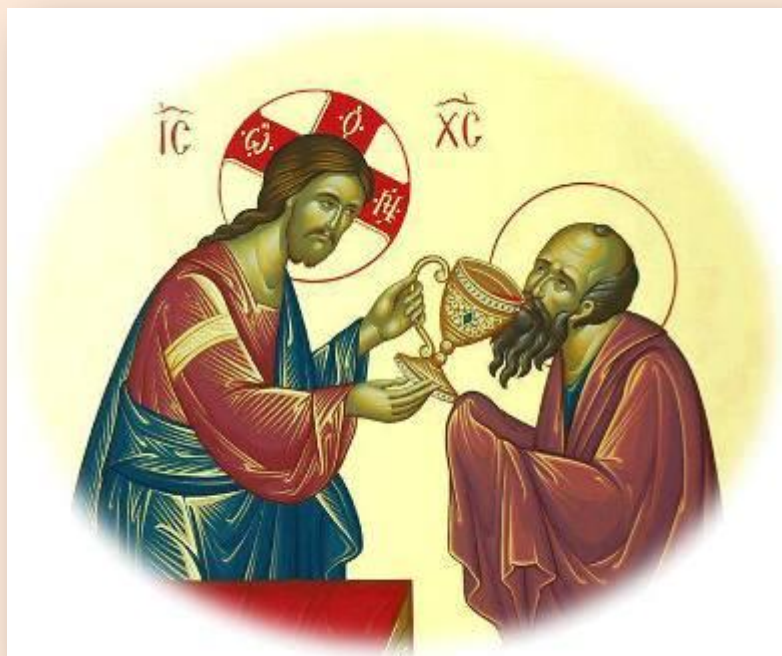
Συνέβη λοιπόν κατά παραχώρηση Θεού, μια μέρα κατά την ώρα της Θείας Κοινωνίας, να δει στους Μοναχούς που πλησίασαν νια να κοινωνήσουν να προσφέρεται πραγματική σάρκα και αίμα, που γινόντουσαν και πάλι κανονικά άρτος και οίνος μόλις έλεγαν «Αμήν». Πλησίασε και ο Μοναχός αυτός, μα δεν μπορούσε να κοινωνήσει. Τότε άκουσε μια φωνή να ψιθυρίζει στ' αυτιά του. «Άνθρωπε γιατί δεν μεταλαμβάνεις, δεν σου δόθηκε αυτό «ακριβώς που ζήτησες», Η απάντηση.« Λυπήσου με Κύριε, δεν μπορώ να μεταλάβω Σάρκα». — «Μάθε λοιπόν πως αν μπορούσε ο άνθρωπος να μεταλάβει σάρκα, τότε μέσα στο Άγιο ποτήρια θα υπήρχε σάρκα και αίμα, όπως την είδες εσύ. Επειδή όμως ο άνθρωπος δεν μπορεί να μεταλάβει κάτι τέτοιο, όρισε ο Θεός τους άρτους της Προθέσεως. Αν λοιπόν πίστεψες ότι ο Αγιασμένος αυτός Άρτος είναι το ίδιο το Σώμα του Χριστού ,μετάλαβε αυτό που έχεις στα χέρια σου». —«Πιστεύω Κύριε, απάντησε συντετριμμένος ».Αμέσως η Σάρκα έγινε πάλι Άρτος. Ευχαρίστησε το Θεό και κοινωνήσε.

Για μας λοιπόν Για τη δικά μας αδυναμία. Από Θεία συγκατάβαση θέλησε ο Χριστός να παίρνει τη μορφή του Άρτου και του Οίνου μέσα στο Άγιο Ποτήριο.

Αγαπητοί Χριστιανοί.

Το θέμα της βαθιάς πίστεως στο Μυστήριο της Θ. Ευχαριστίας άλλοτε ,στα ένδοξα χρόνια των πρώτων αιώνων, της ζωντανής Εκκλησίας, δεν υπήρχε καν ανάγκη να συζητείται. Ήταν αυτονόητο .Ήταν αδιανόητο για κάποιον Χριστιανό να μην πιστεύει ακράδαντα και να μην μετάσχει σ' Αυτό, όχι μόνο

τακτικά αλλά και -το σπουδαιότερο κατάλληλα προετοιμασμένος. Όποιος δεν τρεφόταν με το ουράνιο Μάννα, αυτός εθεωρείτο πνευματικά νεκρός. Γι' αυτό, τονίζει και πάλι ο ι. Χρυσόστομος. «Άνοιξε τις πύλες του ουρανού και κοίτα εκεί μέσα και θα ατενίσεις το σώμα του βασιλέως Χριστού. Αυτό το τιμιότερο από καθετί άλλο, το βλέπεις και στη γη. Και δεν το βλέπεις μόνον αλλά και το ψηλαφείς. Και δεν το ψηλαφείς απλώς, αλλά και το εσθίεις και το παίρνεις μαζί σου. Λοιπόν καθάριζε την ψυχή σου, ετοίμαζε την σκέψη σου προκειμένου να υποδεχθείς το Μυστήριο αυτό».-

3. "ΠΡΟΦΑΣΕΙΣ ΕΝ ΑΜΑΡΤΙΑΙΣ" (Α').

Αναφερθήκαμε, αγαπητοί Χριστιανοί, στα δυο μεγάλα θαύματα που συντελούνται μπροστά στα μάτια μας, μέσα στο Ναό, κάθε φορά που τελείται η Θ. Λειτουργία. Μόνο που για να μπορέσουμε να τα δούμε, δεν πρέπει να σταθούμε στα

φυσικά μας μάτια. Τα μεγάλα μυστήρια δεν είναι δυνατόν να προσπαθούμε να τα αφουγκραστούμε με τις αισθήσεις μας. Πρέπει ν' ανοίξουμε διάπλατα τα μάτια της ψυχής, για να τα νοιώσουμε.

Το πρώτο λοιπόν μεγάλο θαύμα είναι η «μεταβολή». Η «Μετουσίωση» όπως χαρακτηριστικά αναφέρουν οι Πατέρες. Η υπερφύλης μετατροπή των ειδών του Μυστηρίου, του άρτου και του οίνου, σε Σώμα και Αίμα Κυρίου και η πραγματική παρουσία του Χριστού.

Το δεύτερο μεγάλο θαύμα είναι η Θεία οικονομία. Η μεγάλη συγκατάβαση του Θεού στην αδυναμία μας, ώστε τα μάτια μας να βλέπουν και η γλώσσα μας να γεύεται ψωμί και κρασί, στην πραγματικότητα όμως να τρώμε το πανάχραντο σώμα του Χριστού και να πίνουμε το πανακήρατο και ζωηρό αίμα Του.

Αυτά τα ασύλληπτα και ακατανόητα για το δικό μας, το χωματένιο, μυαλό, συμβαίνουν στο σωτηριωδέστερο, το ανώτερο, το φρικτότερο, το απαραίτητο για τη σωτηρία μας, μυστήριο των μυστηρίων, το Μυστήριο της Θ. Ευχαριστίας. Όμως αυτά ακριβώς γνωρίζοντας και ο αρχέκακος εχθρός της ψυχής μας, ο διάβολος, ανέκαθεν προσπαθεί να τα στρέψει εναντίον μας. Με χίλιους-δυο τρόπους, με προφάσεις, με προσχήματα, με ευσεβοφάνειες, μας γεμίζει με αμφιβολίες για τη σωτηρία μας, με αντιρρήσεις, με αμφισβητήσεις, ώστε να επέλθει η αδιαφορία και συν τω χρόνω ο ψυχικός θάνατος.

Ένας κληρικός της Εκκλησίας μας, εξομολογούμενος, μας λέει: «Όταν δια πρώτην φοράν ιερούργησα ως ιερεύς, εξήλθον εις την Ωραίαν Πύλην, κατά την ώραν της Θ. Μεταλήψεως και είπον: "Μετά φόβου Θεοί), πίστεως και αγάπης, προσέλθετε» (χωρίς την Αγίαν Λαβίδα και με καλυμμένον το Άγιον Ποτήριο) και εισήλθον πάλιν αμέσως λέγων: «Σώσον ο Θεός τον λαόν σου και ευλόγησον την κληρονομίαν σου»

«Εν συνεχείᾳ ἐξήλθαν και πάλιν βαστάζων το Ἅγιον Ποτήριον λέγων» «Πάντοτε, νυν και αεί και εις τους αιώνας των αιώνων», κατόπιν «Ὁρδοί, μεταλαβόντες των Θείων Αγίων, Αχράντων...» χωρίς βεβαίως να κοινωνήσει κανείς.

Όταν δε έκαμα την απόλυσιν, με πλησιάζει ένας κύριος και μου λέγει: Πάτερ είπατε ψέματα σήμερα... Εγώ τα έχασα και τον κοίταξα , και δειλά τον ηρώτησα: Πού αγαπητέ μου είπα ψέματα; Είπατε - μου λέγει- «Ὁρδοί, Μεταλαβόντες των Θείων , Αγίων , Αχράντων ,Αθανάτων...» , χωρίς βεβαίως να κοινωνήσει κανείς.

Σκέφθηκα την αλήθεια αυτήν (πρόσθεσε ο κληρικός), και από τότε οσάκις ιερουργώ φροντίζω να έχω έναν τουλάχιστον έτοιμον να κοινωνήσει ».(Το Αντίδοτον του Θανάτου . Δ. Παναγοπούλου σελ. 23).

Ο δε Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος λέγει: « Στοχάσου, παρακαλώ σε, Τράπεζα Βασιλική είναι έτοιμος. Άγγελοι υπηρετούν εις την Τράπεζαν. Αυτός ο ίδιος ο Βασιλεύς είναι παρών και συ στέκεσαι αδιάφορος ; Ίσως ειπείς : «Είμαι ακάθαρτος και δι' αυτό δεν προσέρχομαι». Απαντώ, «Ακάθαρτα είναι τα ενδύματα της ψυχής σου, και δεν σε μέλλει; » Και προχωρεί ο Άγιος πατήρ λέγοντας: «Είναι καθαρά; (τα ρούχα της ψυχής σου) και εκάθισες εις την τράπεζαν , διατί δεν τρώγεις από το Δείπνον;»

Θέλει λοιπόν εδώ πέρα ο μεγάλος αυτός πατέρας της Εκκλησίας μας να μας φέρει σε συναίσθηση. Είναι σαν να μας λέει: Ήλθες στην Εκκλησία ; Γιατί ήλθες ; Αφού ισχυρίζεσαι πως είσαι ανάξιος για το Μεγάλο Δείπνο τότε γιατί δεν φροντίζεις να γίνεις άξιος ; Μόνο κείνη τη στιγμή σκέφτεσαι την αναξιοτήτα σου; Μόνο όταν ακούς το «προσέλθετε», λες πως είσαι βρώμικος ; Και με τη βρώμα σου τι θα γίνει ; Δεν σε νοιάζει για οποιαδήποτε άλλη στιγμή ; δεν έχεις σκοπό να φροντίσεις τα ρούχα της ψυχής σου;

Προφάσεις λοιπόν «εν αμαρτίαις». Δικαιολογίες που τελικά όχι μόνον «τον ετάζοντα καρδίαν και νεφρούς», αυτόν που μας γνωρίζει «σαν κάλπικη δεκάρα »,δεν πείθουν, το Θεό , μα ούτε και τον ίδιο μας τον εαυτό.

Αυτές λοιπόν τις ψευτοδικαιολογίες αυτές τις ενστάσεις, ακόμα και κάποιες λανθασμένες απόψεις , που συμβαίνει να έχουμε γύρω από τη Θεία Κοινωνία , θα προσπαθήσουμε τώρα να εξετάσουμε. Ακούγονται και λέγονται πολλά. Πόσα όμως από αυτά είναι αληθινά; Πόσα είναι σύμφωνα με την παράδοση της Εκκλησίας μας ; Ποια ανταποκρίνονται στη σωστή πίστη;

«Δεν είμαι άξιος».

Μια από τις πρώτες και πολύ πρόχειρες δικαιολογίες ,που κάνει πολλούς να αποφεύγουν την Θ. Κοινωνία είναι αυτή που αναφέραμε λίγο προηγουμένως.

«Τι είμαι εγώ που θα προσέλθω για να κοινωνήσω; Πως μπορώ εγώ ο αμαρτωλός ν' ανοίγω το στόμα μου και να βάζω μέσα μου τον Θεό;».

Και βέβαια η Θ. Κοινωνία είναι το μέγα και το φοβερό Μυστήριο. Τίποτε πιο υψηλό, πιο θαυμαστό, πιο τίμιο δεν μπορεί να υπάρξει από Αυτό.

Και βέβαια η προσέλευση μας σ' Αυτό πρέπει να είναι ανάλογη ώστε να μη γίνει σ' εμάς από φάρμακο αθανασίας και ποτήρια ζωής, φωτιά και θάνατος .(Α'.Κορ.11,23-32).Κανείς δεν αμφιβάλει ότι ο Θεός αναπαύεται μέσα στις καθαρές καρδιές.

Όμως άλλο η προετοιμασία και άλλο η απομάκρυνση μας απ' Αυτό επειδή δεν είμαστε άγιοι και κατά συνέπεια κατά πάντα άξιοι. Υπάρχει άραγε άνθρωπος πάνω στη γη που θεωρεί τον εαυτό του άξιο έστω και στο ελάχιστο για να ενωθεί με το Θεό; Υπάρχει κανείς που νομίζει τον εαυτό του ικανό να γίνει το υποζύγιο του Θεού, «Χριστόφορος και Θεοφόρος»;

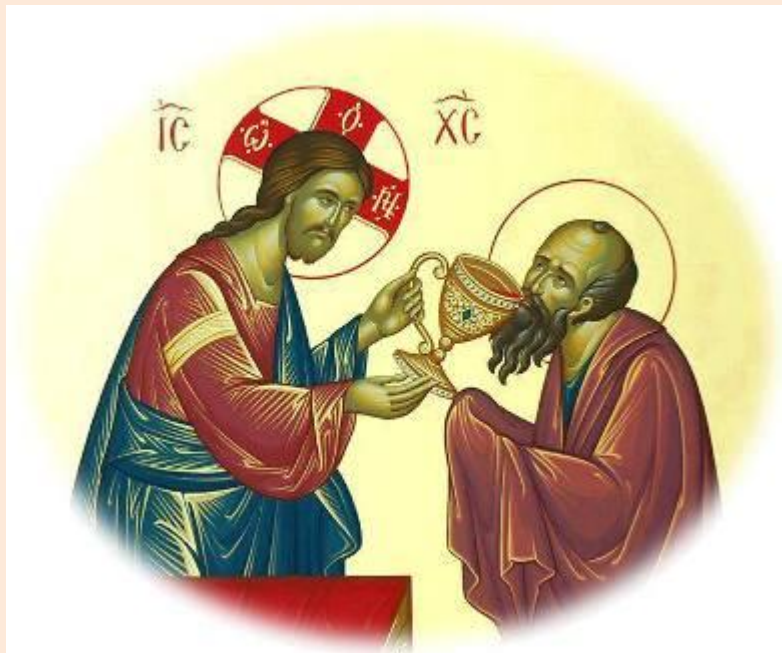
Και πρώτα-πρώτα εμείς οι κληρικοί. Είμαστε τόσο άξιοι και προσερχόμαστε συχνά, όσες φορές λειτουργούμε , στη Θ. Ευχαριστία; Ασφαλώς όχι. Όχι αφού «Ουδείς άξιος ... προσέρχεσθαι ή προσεγκλίζειν...» όπως ακριβώς ομολογούμε στο Χερουβικό ύμνο σε κάθε Θ. Λειτουργία. Έχουμε λοιπόν τη συναίσθηση ότι είμαστε αμαρτωλοί. Αναγνωρίζουμε την αναξιότητα μας και ,ομολογούμε ότι η δικαιοσύνη μας είναι σαν ένα κουρέλι πεταμένο στα άχρηστα, απέναντι στη δικαιοσύνη του Θεού. Με ταπεινότητα ανοίγουμε το στόμα μας έτσι πρέπει πάντα να κάνουμε, σιγοψιθυρίζοντας μέσα από τα βάθη της ψυχής: «Μεταδίδεται μοι ... τω αναξίω...».

Αλλά ας θυμηθούμε ακόμα και τα λόγια της ευχής της Θ. Μεταλήψεως- που ο ίδιος ο ι. Χρυσόστομος συνέταξε.« Κύριε Θεέ μου, γνωρίζω ότι δεν είμαι άξιος ούτε ικανός, για να μπεις κάτω από τη στέγη του σπιτιού της ψυχής μου, αφού είναι πανέρημη και πεσμένη, και δεν υπάρχει σε μένα τόπος άξιος για να κλίνεις την κεφαλή. Αλλά όπως από ψηλά για μας ταπείνωσες τον εαυτό Σου, λογάριασε και τώρα την ταπείνωση μου» Δεν κοινωνούμε λοιπόν γιατί είμαστε άξιοι .Αλλά επειδή ευδοκεί ο Χριστός, συγκαταβαίνει καταδέχεται να κατοικήσει μέσα μας. Δεν μεταλαμβάνουμε γιατί έχουμε την αξιότητα, αλλά για να την αποκτήσουμε. Το Σώμα και το Αίμα του Κυρίου , δεν δίδεται σε μας, κληρικούς και λαϊκούς, σαν βραβείο, όσο άξιος κι αν είναι κάποιος, αλλά σαν φάρμακο αθανασίας και αντίδοτο θανάτου. Εξ άλλου όπως γνωρίζουμε, τα φάρμακα δίδονται στους ασθενείς και όχι στους υγιείς. Μεταλαμβάνουμε σαν αμαρτωλοί μετανιωμένοι όμως, «εις άφεσιν αμαρτιών και εις ζωήν αιώνιον».

Και κάτι ακόμα. Με ποια κριτήρια καταφέρνουμε και «βγάζουμε τον εαυτό μας λάδι», δυο-τρεις φορές το χρόνο , δηλαδή τον θεωρούμε άξιο τα Χριστούγεννα ή το Πάσχα , οπότε τότε τρέχουμε για να κοινωνήσουμε; Τότε

αξιωνόμαστε αυτόματα και μάλιστα τόσο πολύ ώστε ούτε την ανάγκη της εξομολογήσεως αισθανόμαστε;

«Πρώτα απ' όλα λοιπόν , όπως τονίζει ο π. Αλέξανδρος Σμέμαν, και αν ακόμα ήταν αλήθεια, ότι η χωρίς συζήτηση αποχή των λαϊκών από τη Θ. Κοινωνία είχε την πηγή της στο σωτήριο φόβο και στο αίσθημα της αναξιότητος ,σίγουρα σήμερα πια δεν είναι αλήθεια. Γιατί αν ήταν έτσι τότε εκείνοι που δεν κοινωνούν θα έπρεπε, τουλάχιστον να έχουν ένα αίσθημα λύπης ενώ παρακολουθούν τη Θ. Λειτουργία. Θα έπρεπε να λυπούνται για την αμαρτωλότητα και την αναξιότητα που τους απομακρύνει από τα Τίμια Δώρα, θα έπρεπε με λίγα λόγια να νοιώθουν «αφορεσμένοι» .Αλλά στην πραγματικότητα τίποτα από αυτά δεν συμβαίνει. Γενιές και γενιές Ορθοδόξων Χριστιανών παρακολουθούν τη Θ. Λειτουργία με εντελώς, καθαρή τη συνείδηση τους και πέρα για πέρα πεπεισμένοι ότι τίποτε περισσότερο απ' αυτό δεν έχουν να κάνουν και ότι η Θ. Κοινωνία απλούστατα δεν είναι γι' αυτούς. Έτσι όταν στις σπάνιες περιπτώσεις τους επιτρέπεται να κοινωνούν, κοινωνούν σαν να «εκπληρώνουν μια υποχρέωση» με την οποία για ένα ολόκληρο χρόνο ,θα θεωρούν πια τους εαυτούς τους «συνεπείς» χριστιανούς. Αλλά σε μια τέτοια κατάσταση , που δυστυχώς έγινε πια κανόνας στην Εκκλησία μας, είναι δυνατόν κανείς να βρει έστω και ίχνη ταπείνωσης, μετάνοιας, σεβασμού και φόβου Θεού;».

ΟΜΙΛΙΑ 4^Η

4. ΠΡΟΦΑΣΕΙΣ ΕΝ ΑΜΑΡΤΙΑΙΣ (Β').

Συνεχίζουμε, αγαπητοί Χριστιανοί τις ομιλίες μας για τη Θ. Κοινωνία. Συνεχίζουμε την προσπάθεια μας να καταδείξουμε, μέσα από την πράξη, την τάξη και την πείρα των Πατέρων της Εκκλησίας, ότι: Με την πάροδο του χρόνου, η αμέλεια, το «καλοπερασίστικο» πνεύμα μας, ο ωχαδελφισμός μα και οι υλιστικότερες εν γένει απόψεις της

εποχής μας για τη ωή και τις αξίες της, κατάφεραν να παρουσιάσουν σαν την σωστή διδασκαλία της Εκκλησίας, απόψεις που όχι μόνο καμιά σχέση δεν έχουν με την πραγματικότητα, αλλά πολλές φορές δεν απέχουν καθόλου από πλάνες διαβολικές.

Ο λόγος εδώ, για τη Θ. Κοινωνία. Όχι βέβαια επειδή εδώ μόνο παρατηρείται κάτι τέτοιο αλλά γιατί από δω ξεκινήσαμε όπως, έχουμε αναφέρει, την κατά δύναμη επανακατήχηση μας που τόσο αναγκαία κατέστη στην εποχή αυτή.

Απόψεις λοιπόν και αντιλήψεις πλανεμένες. Γνώμες εγωιστικά προσωπικές, αποφάσεις αυτόνομες, κατάφεραν να φτιάξουν μια εικόνα για το Μυστήριο των Μυστηρίων που αν την έβλεπε σήμερα κάποιος από τους πατέρας της Εκκλησίας μας θα νόμιζε ότι βρίσκεται ανάμεσα σε αιρετικούς. Θα προσφύγουμε και πάλι στο μεγάλο Ρώσο θεολόγο και ιερέα π. Αλέξανδρο Σμέμαν, για να δούμε για μια ακόμη φορά πόσο λάθος είναι η στάση μας απέναντι στη Θ. Κοινωνία και θα συνεχίσουμε με τις «εν αμαρτίαις προφάσεις μας» που συνεχώς προβάλλουμε για να δικαιολογήσουμε... τα αδικαιολόγητα. «Το εδραιωμένο και αναμφισβήτητο γεγονός είναι ότι στην πρώτη Εκκλησία η Θ. Κοινωνία ήταν ένας αυτονόητος κανόνας για όλους τους πιστούς σε κάθε Θ. Λειτουργία. Εκείνο που πρέπει δε να τονιστεί ιδιαίτερα είναι ότι αυτή την «εν σώματι» και τακτική Θεία Κοινωνία δεν την καταλάβαιναν ούτε την βίωναν μόνο σαν μια πράξη προσωπικής ευσέβειας και εξαγιασμού αλλά, πάνω απ' όλα, σαν μια πράξη που προέρχεται από το γεγονός ότι ο καθένας

είναι μέλος της Εκκλησίας, δηλαδή σαν μια ολοκλήρωση, μια πραγματοποίηση αυτής της ιδιότητας του μέλους.

Η Θεία Μετάληψη ονομαζόταν αλλά και βιώνόταν σαν το Μυστήριο της Εκκλησίας, το Μυστήριο της «επί τω αυτώ συνάξεως», το Μυστήριο της ενότητας. «αναμείχτηκε με μας», γράφει ο Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος, «και εξαφανίστηκε το σώμα Του μέσα μας έτσι ώστε εμείς να μπορέσουμε να αποτελέσουμε μια ολότητα και να γίνουμε ένα σώμα ενωμένο με την Κεφαλή». Πραγματικά στην πρώτη Εκκλησία δεν δέχονταν κανένα άλλο δείγμα ή κριτήριο ότι κάποιος είναι μέλος της Εκκλησίας παρά μόνο τη συμμετοχή του στη Θεία Μετάληψη : «ήταν απ' όλους αποδεχτό ότι όταν κάποιος δεν κοινωνούσε για μερικές εβδομάδες αναθεματιζόταν, αφοριζόταν από το σώμα της Εκκλησίας».

Όταν λοιπόν μ' αυτά τα λόγια μιλούν οι πατέρες της Εκκλησίας μας ,οι ιεροί κανόνες, σύγχρονοι μεγάλοι θεολόγοι, εμείς τί να προσθέσουμε; Θα συνεχίσουμε λοιπόν εδώ να σημειώνουμε κάποιες –και είναι αρκετές αυτές – ενστάσεις, δικαιολογίες, προφάσεις που ακούγονται σχετικά με την απομάκρυνση μας από το «Ποτήριο ζωής» και παράλληλα θα καταδεικνύουμε πόσο έχουμε λησμονήσει την αλήθεια, μα και πόσα προσκόμματα βάζουμε με την στάση μας αυτή, στο δρόμο της σωτηρίας.

Το πρώτο εμπόδιο είναι αυτό στο οποίο αναφερθήκαμε στην προηγούμενη ομιλία.

Δεν είμαι άξιος λέμε και δεν προσέρχομαι. Κι εμείς λέμε «Κανείς δεν είναι άξιος από μας που είμαστε δεμένοι με τις σαρκικές επιθυμίες να προσέρχεται ή να προσεγκίζει ή να λειτουργεί – για μας τους ιερείς – εσένα Βασιλεύ της δόξης.» Όμως είναι τόσο μεγάλη η φιλανθρωπία του Θεού ώστε παρ' όλη την αναξιότητα μας καταδέχεται και να προσερχόμαστε σ' Αυτόν και να τον προσεγκίζουμε και να είμαστε εμείς οι ιερείς οι λειτουργοί Του .Δεν είναι λοιπόν λόγος η αναξιότητα μας –αυτό κάποτε δείχνει και μια ψευτοευλάβεια, μια υποκρισία-. Λόγος είναι ότι δεν θέλουμε ,δεν προσπαθούμε, δεν κουνούμε ούτε το μικρό μας δαχτυλάκι για να αποκτήσουμε αυτήν την αξιότητα. Να πούμε και τούτο .Δεν είναι το αν γίναμε ή δεν γίναμε άξιοι . Του μέτρο του Θεού μετράει την ειλικρινή προσπάθεια. Τους κόπους που καταβάλαμε γι' αυτήν την ταλαίπωρη αξιότητα.

Δυο άλλες αιτιάσεις που ακούμε ευκαίρως – ακαίρως και που δυστυχώς και αυτές ανάγονται στην σφαίρα της ψευδοευλάβειας.

«Είσαι ιερέυς ;»

Μόνο οι ιερείς λένε μερικοί μπορούν να κοινωνούν τακτικά. Οι άλλοι... μια δυο φορές το χρόνο κι αυτό αν δεν έχουν κάτι άλλο να κάνουν. Έτσι κοντά στο γιορτινό τραπέζι και τα γιορτινά ρούχα ας προσθέσουμε και

την Θ. Κοινωνία. Παραδοξολογίες που αν μη τι άλλο εγγίζουν τα όρια της αίρεσης.

Που άραγε είναι αυτό γραμμένο; Ποιος μας είπε ότι ο κληρικός διαφέρει απ' τον λαϊκό στο Θέμα της Θ. Κοινωνίας; Προϋπόθεση συμμετοχής δεν είναι ούτε η ιεροσύνη ούτε τα άμφια αλλά η καθαρότητα ψυχής και η προσπάθεια για την απόκτηση της. Είναι ο φόβος Θεού και η «εν μετανοία» εξομολόγηση. Ο κληρικός είναι ο διάκονος της Ιεράς Τραπέζης, ο ιεουργός των Μυστηρίων του Θεού. Όμως στο Θέμα αυτό – της Θ. Κοινωνίας – δεν του ανήκουν ούτε περισσότερα μα ούτε και λιγότερα από ένα λαϊκό. Γι' αυτό ακριβώς και σε μια ευχή της Θείας Λειτουργίας λέμε: «...και καταξίωσε με το κραταιό Σου χέρι να μεταδοθεί σε μας (τους κληρικούς) το άχραντο Σώμα Σου και το τίμιο Αίμα και από μας (τους κληρικούς) «παντί τω λαώ». Ο άγιος Συμεών ο Ν. Θεολόγος γράφει. «Η Θ. Κοινωνία για όλους τους πιστούς είναι έτοιμη ,και δεν είναι μόνο για τον Αρχιερέα (εννοείται για τους κληρικούς) αλλά ο Αρχιερέας (οι κληρικοί) ιεουργούν το Πανάγιο Σώμα του Χριστού και το Αίμα και το μεταδίδουν σ' όλους τους πιστούς.

« Σούπα » η Θεία Κοινωνία ;»

Έχει ακουστεί κι αυτό. Καλά σούπα είναι η Θεία Κοινωνία και συνέχεια τρέχετε και κοινωνείτε; Ξέρετε πως εξηγείται αυτό; Όποιος κοινωνεί και μάλιστα συχνά ασεβεί. Αν είναι δυνατόν από τη μια να καλούμε τους πιστούς για να κοινωνήσουν, «προσέλθετε» φωνάζουμε σε κάθε Λειτουργία και από την άλλη να λέμε σ' αυτούς που προσέρχονται, τι την περάσατε τη Θ. Κοινωνία «σούπα» και συνέχεια τρέχετε να κοινωνήσετε; Εδώ για μια εισέτι φορά τονίζουμε το μέγα και φοβερόν της Θ. Κοινωνίας. Τονίζουμε τον φόβο Θεού, την πίστη, την ευλάβεια ,την αγάπη, την καταλλαγή και συμφιλίωση με την οποία πρέπει να προσερχόμαστε. Τονίζουμε ότι υπάρχει ο φόβος της εξοικείωσης με τα ιερότατα αυτά Μυστήρια. Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι με το να παραμένουμε μακριά και μάλιστα να σχολιάζουμε – πικρόχολα και ειρωνικά-όσους κοινωνούν ότι διατηρούμε περισσότερη ευλάβεια και ότι έχουμε περισσότερο φόβο Θεού από τους άλλους που τέλος πάντων συνήθισαν πια να μεταλαμβάνουν. Ο κίνδυνος της συνήθειας και της εξοικείωσης, αγαπητοί Χριστιανοί, παραμονεύει τον καθέναν μας . Κινδυνεύουν όμως πιο πολύ όσοι δεν αισθάνονται το μεγάλο θαύμα της «Θεοκοινωνίας». Της πραγματικής μεταλήψεως και ενώσεως; μας με το Θεό ,το ότι γινόμαστε «σύσσωμοι» και «σύναιμοι» μ' Αυτόν. Κινδυνεύουν επίσης αυτοί που προσέρχονται τυπικά. Σ' αυτούς είτε μια φορά το χρόνο κοινωνούν είτε κάθε μέρα ,λείπει η συνείδηση .Λείπει ο φόβος Θεού, λείπει βέβαια και ο αγιασμός τους. Αυτοί προσέρχονται για το έδιμο, γιατί έτσι το βρήκαν, για το

καλό. Όχι όμως γιατί αισθάνονται την ανάγκη αυτή, γιατί πεινούν και διψούν πραγματικά για τη Θ. Κοινωνία.

Αγαπητοί Χριστιανοί .

Είτε μας αρέσει είτε όχι. Είτε αρέσει στη σημερινή γεμάτη έπαρση – τη Βαβελική – κουλτούρα της εποχής μας, είτε όχι, η Θ. Κοινωνικά είναι το ωραιότερο και το θρεπτικότερο φαγητό της ψυχής μας. Ότι είναι το ψωμί για το σώμα είναι και ο ουράνιος άρτος για τη ψυχή .Χωρίς αυτό ο ψυχικός θάνατος είναι αναπόφευκτος.

Γι' αυτό όσοι πιστεύουν σ' Αυτή, αισθάνονται την ανάγκη της και ποθούν την αιωνιότητα, αγωνίζονται για να την απολαμβάνουν. Οι άλλοι πάντα θα βρίσκουν δικαιολογίες. Πάντα θα παρουσιάζονται μπροστά μας –μεγάλοι και πάμφωτοι δάσκαλοι– διαλαλώντας τις φωτεινές τους ιδέες. Ποτέ όμως με την τακτική τους αυτή δεν θα γευτούν τη γλύκα του Παραδείσου .-

5. ΠΡΟΦΑΣΕΙΣ ΕΝ ΑΜΑΡΤΙΑΙΣ (Γ').

Ένας άγιος γέροντας της εποχής μας, ο γέροντας Ιάκωβος Τσαλίκης (1920-1991) ιδρυτής και ηγούμενος της Ι. Μονής του οσίου Δαβίδ στην Εύβοια, μας παραθέτει το παρακάτω πνευματικό του βίωμα: «Αρχίζοντας την ιερατική μου ζωή στο μοναστήρι, στο τυπικό των καθημερινών ιερών ακολουθιών προστέθηκε και η τέλεση της καθημερινής Θείας Λειτουργίας. Το

πρωί, όρδρου βαθέως, αρχίζαμε την ακολουθία και πριν ξημερώσει καλά τελειώναμε την Θεία Λειτουργία. Έτσι κοινωνώντας καθημερινά τα άχραντα Μυστήρια, ένοιωθα τέτοια δύναμη μέσα μου που ήμουν σαν λιοντάρι. Τέτοια θεϊκή φωτιά είχε η ψυχή μου, που όλη την ημέρα ούτε πεινούσα, ούτε διψούσα, ούτε ζέστη ούτε κρύο ένοιωθα. Από το πρωί ως το βράδυ ακούραστος εργαζόμουν. Ακόμα και το μεσημέρι το καλοκαίρι, όταν οι άλλοι πατέρες ησύχαζαν στα κελιά τους αναζητώντας λίγη δροσιά, γώ κουβαλούσα χώμα παχύ και λίπαινα τους κήπους που καλλιεργούσα έξω από τη μονή».(π.Διονυσίου Τάτση -Διδαχές Γερόντων σελ.93) .

Θα ήθελα εδώ, αγαπητοί Χριστιανοί, να προλάβω τις κακές σκέψεις κάποιων δύσπιστων που ίσως διανοηθούν ότι είναι λόγια μεγάλα που υπάρχουν μόνο στα βιβλία . Και όμως θα τους λυπήσουμε γιατί για το γέροντα Ιάκωβο δεν είναι απαραίτητα τα βιβλία για να πάρουμε πληροφορίες. Η ζωή του, το έργο του, το μοναστήρι του, έχουν γίνει πασίγνωστα από αυτούς που ποθούν να πάρουν λίγη δροσιά στο καμίνι της ζωής πλησιάζοντας άγιες μορφές και δεν αρκούνται στα βλαβερά και δηλητηριασμένα ξυλοκέρατα που καθημερινά οι επιτήδριοι μας προσφέρουν. Εξάλλου αφού πρόσφατα κοιμήθηκε, το 199... φυσικό είναι αυτά να επιβεβαιώνονται από αυτόπτες και αυτήκοους μάρτυρες. Παράλληλα δεν πρέπει να ισχυριστούμε ότι «ήτανε παπάς αυτός». Τονίσαμε και στην προηγούμενη ομιλία ότι στο θέμα της Θείας Κοινωνίας δεν υπάρχει καμιά διαφορά ανάμεσα σε κληρικούς και σε λαϊκούς .Όση ανάγκη, από το Σώμα και το Αίμα, του Κυρίου και Θεού μας έχει ο κληρικός, τόση έχει και οποιοσδήποτε άλλος. Γι αυτό ακριβώς τονίζει και πάλι ο ιερός Χρυσόστομος. « ...Ένας και ο αυτός πατήρ μας γέννησε, ο Θεός

Όλοι από την αυτήν μητέρα γεννηθήκαμε, την αγία Κολυμβήθρα. Το ίδιο ποτό, δηλαδή το Αίμα του Κυρίου, δόθηκε σ' όλους, και Ιερείς και λαϊκούς, και από το ένα Ποτήριο μας δόθηκε να πίνουμε. Σε μερικά δε πράγματα δεν διαφέρει σε τίποτε ο Ιερέυς από τους λαϊκούς όπως λ.χ. κατά την ώρα κατά την οποία πρόκειται να κοινωνήσουν, επειδή όλοι, Ιερείς και μη, τα ίδια Μυστήρια μεταλαμβάνουμε... Για όλους βρίσκεται έτοιμο πάνω στην Αγία Τράπεζα, ένα και το αυτό Σώμα του Κυρίου και ένα και το αυτό Ποτήριο ...»

Όλοι λοιπόν μικροί και μεγάλοι, πλούσιοι και πτωχοί, μορφωμένοι και αμόρφωτοι, άρχοντες και αρχόμενοι, κληρικοί και λαϊκοί, μηδενός εξαιρουμένου, έχουμε την ίδια ανάγκη για ένωση με τον Θεό, και όλοι χωρίς αυτή τη «Θεοκοινωνία» είμαστε καταδικασμένοι «να μείνουμε έξω του Νυμφώνος».

Είναι όμως, αγαπητοί Χριστιανοί, τόσο πλάνος ο διάβολος! Είναι τόσο μισάνθρωπος και ψυχοκτόνος! Είναι τόσο ύπουλος και φοβερός οι επινοήσεις του, που λίγο σαν δεν προσέξουμε μας τυλίγει στα δίκτυα του, και μας κουμαντάρει όπως θέλει.

«Να σαραντίσει η Θεία Κοινωνία»

Πρέπει ακούμε από κάποιους «να σαραντίσει η Θ. Κοινωνία μέσα μας». Πλάνη οικτρά! Πλάνη διαβολική και αίρεση. Αλήθεια που βρήκαν, όσοι ισχυρίζονται κάτι τέτοιο, διδασκαλία της Εκκλησίας μας που να υποστηρίζει αυτή την ανοησία; Ποιος Πατέρας ποιος κανόνας μας λέει ότι για να κοινωνήσουμε πρέπει να έχουν περάσει -40- ημέρες από την προηγούμενη φορά που προσήλθαμε στην Θ. κοινωνία; Λες και το Σώμα και το Αίμα του Κυρίου, έχει ωράρια και ημερομηνίες, λες και κάποιος γιατρός πρέπει να μας δώσει συνταγή για την δοσολογία. Βλέπετε όμως, Χριστιανοί μου, ότι η αμέλεια για τη ψυχή μας είναι τόσο μεγάλη, η αδιαφορία για την αιωνιότητα και τη σωτηρία μας, έχει μπει τόσο «βαδιά στο πετσί μας», ώστε να μην μπορούμε τελικά να ξεχωρίσουμε την αλήθεια από το ψέμα, την αίρεση από την ορθή πίστη, την διδασκαλία του διαβόλου από την διδασκαλία του Θεού. Μάλιστα μας έχουν γίνει τόσο έμμονες ιδέες παρόμοιες πλάνες, που μόλις κάποιος από μας τους ιερείς προσπαθήσει να δείξει την αλήθεια να εισπράττει σαν απάντηση ότι «τούτοι οι καινούριοι παπάδες δεν ξέρουν από αυτά και θα μας αλλάξουν την πίστη». Ο μόνος λοιπόν που μπορεί να ισχυριστεί κάτι τέτοιο είναι ο διάβολος με μόνο σκοπό και κέρδος να μας στερήσει την τροφή της ψυχής, να μας απομακρύνει και να μας ξεκόψει από το Θεό να μας παρασύρει μαζί του στην απώλεια.

«Θ. Κοινωνία Μ. Πέμπτης».

Άλλη πλάνη και εσφαλμένη άποψη και γνώμη, αφορά τη Θ. κοινωνία κατά την ημέρα της Μ. Πέμπτης. Πρωτάκουστο και γελοίο. Αμαρτάνουν,

λένε κάποιοι, οι έγγαμες γυναίκες , που προσέρχονται κατά την ημέρα της Μ. Πέμπτης για να κοινωνήσουν. Μάλιστα φοβερίζουν κιόλας με τις φωτιές της κολάσεως αυτές που θα τολμήσουν να παραβούν αυτόν τον κανόνα. Αλήθεια και πάλι που το βρήκαν, όλοι αυτοί οι αγιότατοι κριτές της πίστεως και της οικουμένης τούτο; Σε ποιο βιβλίο το διάβασαν; Ή μήπως αυτές που ισχυρίζονται τούτες τις παραδοξολογίες έχουν τακτοποιήσει τόσο καλά τον εαυτό τους που τώρα πλέον μπορούν να διαλέγουν ποιοι μπορούν να κοινωνήσουν και ποιοι όχι; Που βρήκαν ότι υπάρχει μεγάλη και μικρή Θ. Κοινωνία και ότι το Αίμα του Κυρίου μας άλλες μέρες είναι πιο δυνατό και άλλες πιο αδύνατο οπότε πρέπει να επιλέγουμε ποιοι και πότε θα κοινωνήσουν ανάλογα; Η Μ. Πέμπτη είναι η μέρα της παραδόσεως του Μυστηρίου. Είναι η μέρα κατά την οποία ο ίδιος ο Κύριος μας είπε « πάρτε και φάτε τούτο είναι το Σώμα μου, πάρτε και πιέστε από αυτό όλοι, γιατί τούτο είναι το Αίμα μου που χύθηκε για σας ,για να αφεθούν οι αμαρτίες σας». Την ίδια πάλι μέρα τόνισε . «Τούτο να συνεχίσετε να το κάνετε πλέον πάντα, για να με θυμάστε.

...Γιατί όπως σε άλλη περίπτωση τόνισε αν δεν φάτε το Σώμα μου και αν δεν πιείτε το Αίμα μου δεν θα έχετε ζωή μέσα σας». Την μέρα λοιπόν αυτή πήραμε την εντολή από τον ίδιο το Χριστό για το μυστήριο, όμως αυτό δε σημαίνει ότι κάποιοι-κάποιες –παντρεμένες- που στην ουσία τις θεωρούν αμαρτωλές, με αυτές τους τις ιδέες απαγορεύεται να κοινωνήσουν. Τότε αφού θεωρούμε αμαρτία τον έγγαμο βίο και τις συζυγικές σχέσεις – αφού εκεί καταλήγει το πράγμα – τι χρειάζεται ο γάμος; Γιατί η Εκκλησία έχει αναγάγει το Γάμο σε Μυστήριο; Γιατί ευλογεί το Γάμο και τα ανδρόγυνα; Δεν είναι δυνατόν το ένα Μυστήριο να καταστρέφει και να αντιστρατεύεται το άλλο .Δεν είναι δυνατόν το μυστήριο του Γάμου να αποκλείει από την Εκκλησία και από την Θεία Ευχαριστία ανθρώπους που διάλεξαν τον έγγαμο βίο, ακόμα κι ακόμα και αυτά τα νιόπαντρα ζευγάρια. Η Εκκλησία του Χριστού ευλογεί την κατά Χριστόν ένωση του ζεύγους, το αισθάνεται ως μέλος της και δεν το αφορίζει ξεχωρίζει- .Αντίθετα αυτοί και μπορούν και υποχρεούνται – και οι νεόνυμφοι – να προσέρχονται και να μεταλαμβάνουν των Αχράντων Μυστηρίων ύστερα βέβαια από την πρέπουσα προετοιμασία. Ο γάμος είναι ευλογία και όχι αμαρτία ,ώστε να δυσκολεύει τη Θ. Κοινωνία.

Αγαπητοί Χριστιανοί.

Τελειώνουμε με τα λόγια ενός άλλου συγχρόνου ,αγίου γέροντος. Είναι ο γέροντας Φιλόθεος Ζερβάκος, που κοιμήθηκε το 1980.

Οι Χριστιανοί δεν έχουν ακόμη κατανοήσει το θέμα της Θ. Κοινωνίας . «Άλλοι από τους ανθρώπους από απιστία και ασέβεια δεν μεταλαμβάνουν τελείως. Άλλοι από άγνοια, ολιγοπιστία ,αμέλεια και έλλειψη αγνής και

καθαρής αγάπης προς το Θεό, μεταλαμβάνουν μια δυο φορές το χρόνο και αυτές από συνήθεια, χωρίς φόβο πίστη και αγάπη .είναι λυπηρό και άξιο πολλών θρήνων να προσκαλεί ο ιερέας από την ωραία πύλη τους Χριστιανούς να μεταλάβουν και να μη μεταλαμβάνει κανένας».(π. Διονυσίου Τάτση «Διδαχές Γερόντων». σελ.94)

6. ΠΡΟΦΑΣΕΙΣ ΕΝ ΑΜΑΡΤΙΑΙΣ (Δ').

Κέντρο και αποκορύφωμα, της Ορθοδόξου λατρείας, όπως επανειλημμένως τονίζουμε, είναι το μέγα και υπερφύες μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας και «τέλος», σκοπός και κατάληξη της Θείας Ευχαριστίας, η Θεία Κοινωνία των πιστών. Εδώ όσοι αξίως και με συναίσθηση προσέρχονται, δέχονται την «μεταποιητική» δύναμη και μεταμορφώνονται σε «σύσσωμους» και «σύναιμους» του Χριστού, «Χριστοφόρους» και «Θεοφόρους». Μέσα σ' αυτή τη «Θεοπλημμύρα», της «Θεοκοινωνίας», ο άνθρωπος από χοϊκός γίνεται ουράνιος. Παύει να είναι πηλός και χώμα αφού μέσα του έχει κατοικούντα το Χριστό. Γίνεται κατοικοιτήριο του Θεού, σύμφωνα με τα αδιάψευστα λόγια του Κυρίου μας, «Ο τρώγων μου την σάρκα και πίνων μου το αίμα εν εμοί μένει, καγώ εν αυτώ» (Ιωάννου 6, 54).

Μ' αυτό λοιπόν το μεγάλο και υπερκόσμιο θαύμα, το «Θεοποιό», Μυστήριο ασχολούμαστε, αγαπητοί Χριστιανοί, αυτόν τον καιρό και προσπαθούμε να διαλύσουμε τα σκοτεινά σύννεφα που με τον καιρό θόλωσαν τα μάτια της ψυχής μας, σκοτείνιασαν το μυαλό μας και δημιούργησαν τόσες και τόσες λανθασμένες απόψεις γύρω απ' το μεγάλο αυτό θέμα της Θείας Κοινωνίας.

Συνοψίζοντας τα όσα αναφέραμε μέχρι τώρα, για τις ψευδοδικαιολογίες, τις ενστάσεις, τις αιρετικές και αντίχριστες ενίοτε και πλανεμένες αντιλήψεις μας σχετικά με το θέμα σημειώνουμε τα εξής.

1. Δεν είμαι άξιος, λένε αρκετοί.

Κι εμείς απαντήσαμε, με την εξαίσια ευχή του Μ. Βασιλείου : «Γνωρίζω Κύριε ότι αναξίως μεταλαμβάνω του Αχράντου Σου Σώματος και του Τιμίου Αίματος και ένοχος είμαι και κριματίζω τον εαυτό μου τρώγοντας και πίνοντας, χωρίς διάκριση το Σώμα και το Αίμα του Χριστού και Θεού μου. Αλλά παίρνοντας θάρρος από τους οικτιρμούς Σου, προσέρχομαι σε Σένα που είπες. «Ο τρώγων μου την σάρκα και πίνων μου το αίμα εν εμοί μένει καγώ εν αυτώ» Σπλαχνίσου με λοιπόν Κύριε και με τιμωρήσεις αλλά λογάριασε με σύμφωνα με το έλεος Σου. Και να γίνουν σε μένα τα άγια ταύτα, εις ίασιν και

κάθαρσιν και φωτισμόν και φυλακτήριον και σωτηρίαν και αγιασμόν ψυχής τε και σώματος». Αυτή η ευχή υπάρχει στην ακολουθία της Θ.Μεταλήψεως και την οποία πρέπει να διαβάζει κάθε Χριστιανός όταν κοινωνήσει.

2. Είσαι ιερεύς;

Μόνο οι ιερείς ισχυρίζονται κάποιοι άλλοι μπορούν να κοινωνούν τακτικά και όλοι οι άλλοι μια... δυο φορές το χρόνο κι αυτές αν έρθουν τα πράγματα βολικά.

Σ' αυτούς απαντήσαμε ότι προϋπόθεση συμμετοχής στη Θ. Κοινωνία, δεν είναι «το ράσο» δεν είναι η ιεροσύνη ,αλλά η καθαρότητα ψυχής και η προσπάθεια για την απόκτηση της. Είναι ο φόβος Θεού και η εν μετανοία εξομολόγηση.

3. Σούπα η Θ. Κοινωνία.

Πράγμα που μεταφράζεται ότι ,κατά τη γνώμη κάποιων, όποιος κοινωνεί τακτικά ασεβεί .Τώρα το ποιος ασεβεί στην περίπτωση αυτή είναι ένα άλλο θέμα που χρειάζεται ιδιαίτερη εξέταση .Ασεβεί αυτός που κρίνει και κατακρίνει και καταδικάζει. Ασεβεί αυτός που στρέφει τα νότα του στη Θεία πρόσκληση «προσέλθετε». Ασεβεί αυτός που προσέρχεται τέλος ασυναίσθητα και απροετοίμαστα και χωρίς ευλάβεια και όχι αυτός που αισθάνεται την ανάγκη της τακτικής ένωσης με το Χριστό.

4. Πρέπει να «σαραντίσει» η Θ. Κοινωνία.

Πλανώνται οικτρά και υποχωρούν σε διδασκαλίες του σατανά αυτοί που έχουν τέτοιες ιδέες. Το Σώμα και το Αίμα του Χριστού δεν είναι κοινό φάρμακο για να χρειάζεται δοσολογίες και συνταγές .Πουθενά και το τονίζουμε αυτό δεν υπάρχει κάτι τέτοιο. Κάθε μέρα να μπορεί να κοινωνεί κάποιος είναι ευπρόσδεκτος στο Θεό και οχυρώνει ακόμα περισσότερο τον εαυτό του στα βέλη του σατανά.

5. Η Θ. Κοινωνία της Μ. Πέμπτης,

Τέλος ,τονίζουμε ότι είναι η ίδια με όλες τις άλλες ημέρες . Πέραν από του ότι η Μ. Πέμπτη είναι η ημέρα της παραδόσεως του Μυστηρίου, δεν υπάρχει καμιά άλλη διαφορά .Όλες οι άλλες επινοήσεις ότι άλλοι έχουν το δικαίωμα να κοινωνούν και άλλοι όχι (όπως οι έγγαμες γυναίκες),είναι εσφαλμένες, αιρετικές και σατανικές .Είναι επιζήμιες και ψυχοκτόνες. Προφάσεις λοιπόν εν αμαρτίαις ,απόψεις ανορθόδοξες που καμιά σχέση δεν έχουν με το Ορθόδοξο πνεύμα. Θα σημειώσουμε ακόμη κάποιες αντιφάσεις που συναντούμε καθημερινά με την ευχή, να μας φωτίσει ο Θεός ν' αφήσουμε ανοιχτή την ψυχή μας να δεχτεί την αλήθεια. Να πάψουμε να δυσπιστούμε και να δυστροπούμε όταν ο υπεύθυνος ποιμένας στον οποίο είναι χρεωμένες οι ψυχές του λογικού ποιμνίου του ,προσπαθεί να δείξει το δρόμο και να

παρουσιάσει την αλήθεια όπως βρίσκεται αποθησαυρισμένη μέσα στην Εκκλησία και όχι όπως την θέλει ο καθένας.

6. Κυριακή και Θεία Κοινωνία.

Να λοιπόν ακόμα ένα σημείο όπου υπάρχει μεγάλη παρανόηση και πολλές προσωπικές απόψεις και πρακτικές .Πολλοί αποφεύγουν να κοινωνήσουν την Κυριακή με την δικαιολογία ότι τη προηγούμενη μέρα, το Σαββάτο, έγινε κατάλυση ελαίου . Μάλιστα υπάρχει και η απαίτηση αν κάποια γιορτή πέσει ημέρα Κυριακή ,να τελεσθεί Θ. Λειτουργία και το Σαββάτο για να κοινωνήσουν κάποιοι ,αφού ισχυρίζονται θα φάνε λάδι το Σαββάτο(όπως προστάζουν οι κανόνες της Εκκλησίας), και δεν θα μπορέσουν λοιπόν να κοινωνήσουν την επομένη και κυριώνυμη ημέρα της εορτής .

Απόψεις και πάλι που απέχουν πολύ από το Ορθόδοξο πνεύμα .Γνώμες και ενστάσεις που πολλές φορές φθάνουν στο σημείο της ψευδοευλάβειας και της υποκρισίας ,αφού μέσα σ' αυτόν το Ναό, την ώρα της Θ. Λειτουργίας ,περνάμε μπροστά απ' τη γειτόνισσα μας, βλέπουμε τον ή την συγγενή μας και γυρίζουμε το κεφάλι απ' την άλλη ,ενώ παράλληλα δεν κοινωνάμε την Κυριακή γιατί ... τρώμε λάδι το Σαββάτο. Γνωρίζουμε βέβαια τον Κανόνα (ΞΔ –Αγίων Αποστόλων), που απαγορεύει την νηστεία του ελαίου κατά την ημέρα του Σαββάτου. Ένα μονάχα Σάββατο νηστεύεται και αυτό είναι το Μ. Σάββατο. Όλα τα άλλα Σάββατα ,είτε την ημέρα του Σταυρού συμπέσουν, είτε την παραμονή των Φώτων, είτε οποιαδήποτε άλλη ημέρα, γίνεται κατάλυση ελαίου. Από το σημείο όμως αυτό μέχρι του να αποφεύγουμε τη Θ. κοινωνία της Κυριακής και ζητάμε πρώτα να κοινωνήσουμε και μετά να εορτάσουμε ένα γεγονός υπάρχει αβυσσαλέα διαφορά. Αν υπήρχε δόση αληθείας σε μια τέτοια άποψη τότε προς τι η Κυριακάτικη Λειτουργία; Γιατί να λειτουργούμε τις Κυριακές αφού σύμφωνα με την άποψη κάποιων δεν επιτρέπεται να κοινωνάμε τις Κυριακές αφού φάγαμε λάδι το Σαββάτο; Τι πρέπει να κάνουμε λοιπόν εδώ ; Θα φάμε λάδι το μεσημέρι του Σαββάτου, θα το νηστέψουμε το βράδυ και με την αύριο – Κυριακή = θα πάμε να κοινωνήσουμε. Εξυπακούεται ότι όλες τις νηστείες της Εκκλησίας μας πρέπει να τις τιμάμε, ότι πάντα πρέπει να φροντίζουμε για την κατάλληλη προετοιμασία μας και ότι πρέπει επί τέλους να μάθουμε το βαρύτερο νόημα του Χριστιανισμού και όχι να αρκούμαστε στον επιδερμικό και άνευρο Χριστιανισμό μας ,όπου διυλίζουμε τον κώνωπα και καταπίνουμε την κάμηλο.

7. Διακαινήσιμος και Θ. Κοινωνία .

Και σ' αυτή την περίπτωση υπάρχει παχυλή άγνοια και ψευδευλάβεια. Και εδώ δυστυχώς πολλοί συνδέουν ζητήματα ζωής, πνευματικής ζωής, υψηλότερα μυστήρια, αποκλειστικά και μόνο με τις τροφές και παραβλέπουν

όλα τα άλλα. Καλά ακούγεται να λένε κάποιοι: Καλά δεν έφαγαν αυτές το Πάσχα και κοινωνάνε σήμερα, Λαμπροδευτέρα, Λαμπροτρίτη, κ.τ.λ.; Εδώ πρέπει να τονίσουμε ότι ολόκληρη η Διακαινήσιμος εβδομάδα θεωρείται σαν μία ημέρα, Πάσχα δηλαδή, και επομένως οι Χριστιανοί μπορούν να κοινωνούν καθημερινά έστω κι αν τρώνε την προηγούμενη .Προς τούτο υπάρχει και Κανόνας της Στ΄. Οικουμ. Συνόδου (ΞΣΤ΄.), ο οποίος επιτρέπει την Θεία Κοινωνία ανεξαρτήτως νηστείας . Αυτό ακριβώς θέλει να μας τονίσει και ο «χρυσορρήμων» ποταμός της Εκκλησίας μας ο Άγ. Ιωάννης ο Χρυσόστομος όταν πανηγυρίζει με την εορτή των εορτών και την πανήγυριν των πανηγύρεων και φωνάζει: «νηστεύσαντες και μη νηστεύσαντες τρυφήσατε πάντες». Ας αφήσουμε λοιπόν κι εδώ την εξωτερικότητα κι ας εμβαθύνουμε στην ουσία. Οι τυπολατρίες μας οδηγούν στην καταστροφή και όχι στην σωτηρία.

8. Μεγάλος Αγιασμός και Θ. Κοινωνία

Ένα τελευταίο που θέλουμε ν' αναφέρουμε σήμερα είναι η σύγχυση που ενίοτε υπάρχει ανάμεσα στη Θ. κοινωνία και το Μ. Αγιασμό. Ε... λένε μερικοί δεν κοινωνήσα, δεν πειράζει, θα πω Μ. Αγιασμό. Και εδώ γίνεται λάθος σοβαρό και πρέπει να το προσέξουμε . Όση διαφορά υπάρχει ανάμεσα στο κερί και τον ήλιο άλλο τόση και μεγαλύτερη υπάρχει ανάμεσα στον αγιασμό Μεγάλο και Μικρό και τη Θ. Κοινωνία .Αυτή είναι το δώρο ενώ ο Αγιασμός το αντί-δωρο. Στη μια περίπτωση, του Αγιασμού, αγιαζόμαστε ενώ στην άλλη σωζόμαστε. Ο Αγιασμός είναι εις ευλογίαν ενώ το Σώμα και το Αίμα του Χριστού εις σωτηρίαν. Γι' αυτό και όταν κάποιοι έχουν επιτιμηθεί για κάποια βαρέα αμαρτήματα με τη στέρηση για κάποιο διάστημα της Θ. Κοινωνίας, τους δίνεται σαν μικρά ευλογία σαν αντί-δωρο ο Μεγάλος Αγιασμός.

Αγαπητοί Χριστιανοί.

Τελειώνοντας και σήμερα αναφέρουμε το εξής περιστατικό. Ρώτησε κάποιος τον Γέροντα Ιερώνυμο της Αίγινας κάθε πότε πρέπει να κοινωνεί. Κι εκείνος του απάντησε». Γιατί δεν με ρωτάς και κάθε πότε πρέπει να τρώς; Φυσικά τρώς οπότε πεινάς. Έτσι και με τη Θ. Κοινωνία .Οπότε ζητά η ψυχή σου και θέλεις να κοινωνείς ,αρκεί να έχεις την άδεια από τον πνευματικό σου.

Το μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας , αν εσύ προσέχεις και αγωνίζεσαι, θα σε ειδοποιεί και θα το ζητάς .Σε συμβουλεύω τακτική Θεία Κοινωνία». (ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΟΝ π.Δ.Τάτση σελ.91)

7. ΠΡΟΦΑΣΕΙΣ ΕΝ ΑΜΑΡΤΙΑΙΣ (Ε').

« Καλά μου παιδιά!
Ο Χριστός μας σας
αγαπάει πολύ. Γι' αυτό
συχνά σας καλεί στη Θεία
Μετάληψη. Μ' αυτή
,παίρνετε μέσα σας το

Σώμα και το αίμα Του .Είναι μια τροφή , που δεν αρκεί μο-νάχα γι' αυτήν
εδώ τη ζωή σας, αλλά και για να ζείτε αιώνια στον ουρανό. Με όλη σας την
καρδιά λοιπόν, να ευχαριστείτε τον Δημιουργό και Σωτήρα σας για την αγάπη
που έχει σε σας ,στα αδέλφια σας και σε όλους τους ανθρώπους».

Τα λόγια αυτά ,αγαπητοί Χριστιανοί, είναι παρμένα από τον μεγάλο
Ρώσο άγιο ,τον Άγιο Ιωάννη της Κροστάνδης. Είναι οι ιεροί λογισμοί μιας
οσίας ψυχής που κατάφερε να κινείται ,να ζει ,να αναπνέει «εν Χριστώ» και
δια Χριστόν. Γι' αυτό και η σπουδαιότητα τους είναι αυταπόδεικτη.

Μελετώντας τις «Πράξεις των Αποστόλων», βλέπουμε ότι η ζωή των
πρώτων Χριστιανών καθόλου δεν ξεφεύγει από την εικόνα την οποία μας
παρουσιάζει ο θαυμαστός αυτός Άγιος ,σχετικά με το πώς πρέπει να
πολιτεύεται ο συνειδητός Χριστιανός . Τα πλέον χαρακτηριστικά γνωρίσματα
της ζωής ,στα πρώτα χρόνια της Εκκλησίας, ήτανε «η κλάσις του άρτου» και
«αι προσευχαί». «Ήσαν δε προσκαρτερούντες τη διδαχή των Αποστόλων και
τη κοινωνία και τη κλάσει του άρτου και ταις προσευχαίς» (Πραξ. 2,42).Ήσαν
δηλαδή προσηλωμένοι ,οι πρώτοι Χριστιανοί, έδιναν την πρώτη σημασία ,στο
Αποστολικό κήρυγμα που βοηθεί στη συνειδητοποίηση των αληθειών της
πίστεως – στα έργα της φιλανθρωπίας, – που είναι η έμπρακτη απόδειξη της
κορυφαίας των χριστιανικών αρετών, της εν αγάπη κοινωνίας μεταξύ των – και
κυρίως ζούσαν καρτερούντες την προσευχή της Εκκλησίας και τη Θεία
Κοινωνία. Καιγόταν η ψυχή τους από αυτόν τον ιερό πόθο. Η καρδιά τους δεν
επιζητούσε τίποτα άλλο παρά μόνο το ιερό θυσιαστήριο, την Αγία Τράπεζα .

Τι να πούμε εμείς σήμερα μελετώντας όλα αυτά; Τι είδους Χριστιανοί
είμαστε όταν αγνοούμε ότι το κέντρο της λατρείας, το κατ' εξοχήν μυστήριο
της κοινωνίας μας με το Θεό και της πνευματικής μας ζωής είναι η Θεία
Ευχαριστία; Οι πρώτοι Χριστιανοί ήσαν αξιοθαύμαστοι, γιατί κάτω από τις
πιο αντίξοες συνθήκες, διωγμούς και ονειδισμούς, ήσαν ζηλωτές των Θείων

μυστηρίων. Συμμετείχαν σ' αυτά και τα απελάμβαναν πλουσίως. Εμείς όμως, σήμερα ... είμαστε καχεκτικοί Χριστιανοί!

...Δεν διψάμε για το Θεό ,δεν τρέχουμε σ' Αυτόν ,δεν του προσφέρουμε την καρδιά μας, δεν ανταλλάσσουμε για χάρη Του κανένα συμφέρον μας. Ας θυμηθούμε όμως και πάλι τι λέει στο σημείο αυτό ο μεγαλοφωνότατος των Πατέρων της Εκκλησίας μας Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος: «Βλέπω πολλούς να μεταλαμβάνουν από το Άγιο Σώμα του Χριστού απλώς και ως έτυχε, μάλλον από συνήθεια και υποχρέωση παρά από σκέψη και γνώση .Αυτοί λένε ότι όταν έρθει ο καιρός της Αγίας Τεσσαρακοστής, η ημέρα των Θεοφανείων ,όποιος και αν είναι κανείς μετέχει των αχράντων μυστηρίων. Και όμως καιρός για να προσέλθεις δεν είναι τα Θεοφάνεια ούτε η Τεσσαρακοστή, αλλά η ειλικρίνεια της ψυχής και η καθαρότης.Όταν έχεις αυτήν πάντοτε να προσέρχεσαι ,χωρίς όμως αυτήν ποτέ». (ΕΠΕ 35,214-216). Ο δε Άγιος Νικόδημος ο Αγιορείτης γράφει ότι οι πιστοί έχουμε ανάγκη να τρέχουμε στην Εκκλησία, «δια να παρηγορούμε την πείναν μας από την εν τη Εκκλησία ευρισκομένην μυστικήν και Αγίαν Τράπεζαν του Σώματος του Κυρίου και του Θείου Λόγου .Και να ευ-χαριστούμεν την δίψαν μας από το ζωήρρυτον Αίμα του Κυρίου και από τα νάματα της διδασκαλίας των Θείων Γραφών ,τα οποία αναβλύζουν μέσα εις την του Χριστού Εκκλησίαν».

Ας αναφέρουμε όμως εδώ μια ακόμα παρανόηση μια ψευδοδικαιολογία που δυστυχώς μας κρατεί μακράν της Εκκλησίας και φυσικά μακράν του «Ποτηρίου της Ζωής».

9.Πένθος και Θεία Κοινωνία.

«Έχω Πένθος, λένε κάποιοι και ιδιαίτερα γυναίκες. Πως θα πάω λοιπόν στην Εκκλησία;» Αποτέλεσμα αν «μας αφήσει χρόνους» κάποιος γνωστός μας ,γείτονας μας, ακόμα και παραγείτονας μας, ξεχνάμε την Εκκλησία. Αν μάλιστα είναι συγγενής μας, ο νεκρός, τότε είναι που παίρνουμε διαζύγιο με το Θεό για τρία ολόκληρα χρόνια για να μην πω περισσότερα. Δες και η Εκκλησία είναι τόπος διασκέδασης και ο Εκκλησιασμός και η Θεία Κοινωνία δεν συμβιβάζονται με το πένθος. Και το κωμικοτραγικό, η κοροϊδία είναι εδώ. Οπουδήποτε αλλού μπορείς να συναντήσεις τον πενθούντα, ακόμα και σε ολονύκτια γλέντια σε ποικιλώνυμα κέντρα διασκέδασης, μόνο στην Εκκλησία, λόγω πένθους, δεν τον βρίσκεις. Πρέπει λοιπόν, αδελφοί μου, να συνετιστούμε. Πρέπει να πετάξουμε από πάνω μας τέτοιες σκουριασμένες ιδέες. Πρέπει οι Χριστιανοί να είμαστε «το φως του κόσμου» και όχι να σκορπίζουμε το σκοτάδι. Πρέπει εμείς οι Ορθόδοξοι να γίνουμε οι φάροι που θα δείχνουν και τα λιμάνια και τις κακοτοπιές –αυτό τουλάχιστον είναι στο χέρι μα σαν το δώσουμε-στον ταλαίπωρο Ευρωπαίο ,μέσα στην εποχή παγκοσμιοποίησης – ισοπέδωσης – των πάντων, μέσα στην «Ν. Εποχή», των

«Ψυχοναρκωτικών» και των ψεύτικων θρησκειών . Πρέπει να μάθουν κάποιες κυρίες να πάψουν να γυροφέρνουν τα βλέμματα τους μέσα στην Εκκλησία για να δουν ποιος μπαίνει και ποιος βγαίνει. Να πάψουν να σιγοψιθυρίζουν μεταξύ τους και να χαμογελούν μόλις δουν κάποιον που έχασε ένα δικό του να έρχεται στην Εκκλησία . Έχω ακούσει τα εξής τρομερά λόγια σε μια περίπτωση «Για κοίτα την αδιάντροπη το λείψανο ακόμα μιλάει και αυτή ήρθε στην Εκκλησία». Λες και την είδαν να πορνεύει.

Πρέπει να μάθουμε επίσης να μην δίνουμε σημασία σ' όλες αυτές τις ανισορροπίες και να μην μας ενδιαφέρει τι θα πει η μια ή η άλλη .Απολογία θα δώσουμε το Θεό και όχι σε άνθρωπο. Και δεν θα χωρέσει τότε καμιά δικαιολογία του τύπου «φοβόμασταν τα στόματα κάποιων και απομακρυνθήκαμε από την Εκκλησία».

Γνωρίζω επίσης περιπτώσεις ανθρώπων που ποθούν – κλαίει η ψυχή τους για να εκκλησιασθούν και το αποφεύγουν λόγω... σχολίων, κακώς βέβαια.

Γνωρίζω και περιπτώσεις ανθρώπων που έχουν πένθος, θέλουν να κοινωνήσουν και έρχονται κρυφά-κρυφά με κάθε προφύλαξη ,μη τυχόν και τους δει κανείς, για να μεταλάβουν μόλις τελειώσει η Θ. Λειτουργία και φύγει ο κόσμος. Λες και βρισκόμαστε στα χρόνια των διωγμών, λες και η Τουρκοκρατία... καλά κρατεί.

Αλλά αγαπητοί Χριστιανοί.

Έχουμε άραγε σκεφτεί ότι τώρα λόγω του πένθους πρέπει συχνότερα να πηγαίνουμε στην Εκκλησία ,πρέπει συχνότερα να κοινωνάμε ,πρέπει συχνότερα να επικοινωνάμε με το Θεό αφού διαπιστώνουμε για μια ακόμα φορά ότι «πάντα ματαιότης τα ανθρώπινα;»

Γνωρίζουμε ότι η Θ. Λειτουργία είναι ο πιο κατάλληλος τρόπος για να προσευχηθούμε για την ανάπαυση της ψυχής του προσώπου που χάσαμε;

Ο ι. Χρυσόστομος αναφέρει ότι «δεν ορίστηκε τυχαία από τους Αγίους Αποστόλους το να θυμόμαστε την ώρα της Θ. Λειτουργίας τους κεκοιμημένους. Οι Άγιοι Απόστολοι γνώριζαν ότι με τις προσευχές μας στην Θ. Λειτουργία οι κοιμηθέντες θα έχουν πολύ κέρδος και μεγάλη ωφέλεια». (ΕΠΕ 21,440).

Αναφέρει επίσης σύγχρονος Αγιορείτης πατέρας :«Κατά την διάρκεια της Θ. Λειτουργίας εκείνοι που πενθούν παρακαλούν με ιδιαίτερο τρόπο τον Κύριο για να γίνει Εκείνος το στήριγμα που τους στέρησε η κοίμηση του προσφιλούς νεκρού. Τον παρακαλούν να γίνει βοηθός και σκεπαστής της ζωής τους ,πατέρας ουράνιος και επίγειος αδελφός, συμπαραστάτης στον καθημερινό αγώνα ,που ανθρώπινα κρίνοντας, έγινε πιο δύσκολος, πιο απαιτητικός. Και ο Κύριος ανταποκρίνεται στις ικεσίες των παιδιών Του και

αναλαμβάνει την προστασία των χηρών, των ορφανών, των αποκλήρων της ζωής... (Ιερομ. Γρηγορίου «ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΜΟΣ»).

Ένας επιπλέον λόγος για τον οποίο πρέπει οπωσδήποτε να εκκλησιαζόμαστε όταν πενθούμε, είναι η χαρά την οποία αισθάνεται η ψυχή του κοιμηθέντος όταν εμείς βρισκόμαστε στην Εκκλησία, παρακολουθούμε την Θ. Λειτουργία, κοινωνάμε με φόβο Θεού, πίστη και αγάπη, προσευχόμαστε γι' αυτή την ψυχή.

Γνωρίζουμε τέλος, αγαπητοί Χριστιανοί, ότι αφορά προλήψεις και δεισιδαιμονίες η τακτική μας αυτή; Είναι δυνατόν ο διάβολος να μας πλανά και να μας καταπιέζει τόσο ώστε να μας αποκόβει από το Μυστήριο των Μυστηρίων με αφορμή το πένθος και μάλιστα να μας στερεί από την προοπτική της αιωνιότητας;

Έχεις πένθος λοιπόν; Ένας λόγος παραπάνω να εκκλησιάζεσαι τακτικότερα. Έλα στη χαρά. Ενώσου με το Θεό. Είναι χαρά ανείπωτη η Θεοκοινωνία. Έχεις λύπη για το νεκρό; Έλα στον τόπο της Αναστάσεως.

Η Ορθοδοξία είναι η Εκκλησία της Αναστάσεως. Η Θεία Λειτουργία είναι ο θρίαμβος της ζωής και της Αναστάσεως. Κάθε Κυριακή, κάθε Θεία Λειτουργία είναι Ανάσταση. Που αλλού λοιπόν θα βρούμε την Ανάσταση; Που αλλού θα προσφέρουμε περισσότερα στο νεκρό μας;

8. ΠΡΟΦΑΣΕΙΣ | ΕΝ ΑΜΑΡΤΙΑΙΣ (ΣΤ').

Όταν , αγαπητοί Χριστιανοί, ο μακαριστός Μητροπολίτης Χίου, Παντελεήμων Φωστήνης, (+1962), ήτανε ιεροκήρυκας στην Ι. Μητρόπολη Αττικής ,πήγε μια μέρα να λειτουργήσει στο τότε φθισιατρείο «Σωτηρία». Εκεί λοιπόν όταν πλησίαζε η ώρα της

Θείας Κοινωνίας οι νοσοκόμοι του έφεραν μια μεγάλη πιατέλα με πολλά κουταλάκια.

- Τι τα φέρατε αυτά ; τους ρώτησε .

- Μας τα έδωσαν οι γιατροί να κοινωνήσετε μ' αυτά τους ασθενείς, αρχίζοντας από τους πιο ελαφρά και προχωρώντας στους πιο βαριά.

- Δεν χρειάζονται αυτά, απάντησε με πίστη. Έχω την λαβίδα. Πραγματικά, κοινωνήσε κανονικά τους ασθενείς και στο τέλος πλησίασε στην Ωραία Πύλη, για να καταλύσει ότι είχε απομείνει στο Άγιο Ποτήριο. Το έκανε αυτό για να τον βλέπουν όλοι , και να μάθουν οι γιατροί , ότι η Θεία Κοινωνία είναι φωτιά που κατακαίει τα πάντα. («ΘΑΤΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΠΟΚΑΛΥΨΕΙΣ» Ι. ΜΟΝΗ. ΠΑΡΑΚΛΗΤΟΥ. Σελ. 149).

Αναφερθήκαμε σήμερα, αγαπητοί Χριστιανοί, σ' αυτό το περιστατικό γιατί θέλουμε να μιλήσουμε για μια ακόμη παρανόηση ,μια ακόμη λανθασμένη και αρνητική στάση, απέναντι στο μεγάλο θέμα της Θείας Κοινωνίας. Αλλά ας πάρουμε τα πράγματα με τη σειρά ξεκινώντας από μια επερώτηση στη Βουλή ενός ανοήτου βουλευτού –ευτυχώς παλιά –και την οποία δεν μπορώ να ξεχάσω λόγω της αλγεινούς εντύπωσης που μου έκανε όταν τότε την διάβασα σε μια εφημερίδα.

«Σύμφωνα με τους Ιερούς κανόνες της Ορθόδοξης Ελληνικής Εκκλησίας, -ανέφερε ο υπέρ-εκσυγχρονιστής και φωταδιστής, δυστυχώς αμαθέστατος και ασεβέστατος, αυτός βουλευτής - προβλέπεται η Θεία Μετάληψις των πιστών μέσα στους Ιερούς Ναούς. Έτσι, σε κάποιο σημείο της λειτουργίας μέσα στις Εκκλησίες, ο μητροπολίτης ή ο αρχιερέας μεταλαμβάνει όλους τους ιερείς και διακόνους της εκκλησίας, οι οποίοι πίνουν τρεις (3) φορές από το «ίδιο Δισκοπότηρο» και στη συνέχεια, πάντα

από το ίδιο Δισκοπότηρο, το αγίασμα που έμεινε, με ένα μεταλλικό κουταλάκι, μεταλαμβάνει τους πιστούς, ηλικίας 6 μηνών έως 80-90 ετών, οπότε παρατηρείται το θλιβερό και απαράδεκτο φαινόμενο, το κουταλάκι να μπαίνει στο στόμα γέροντα ή γερόντισσας 80-90 ετών με σαπισμένα δόντια κ. λ. π. και στη συνέχεια στο τρυφερό στοματάκι του βρέφους των 6 μηνών ή του νηπίου των 2-3 ετών, γεγονός που προκαλεί αποστροφή, προβληματισμό και ανησυχία για μεθόδους αναχρονιστικές και πικίνδυνες στη σύγχρονη κοινωνία και δημόσια υγεία». (Β. Αγοράστης. Βλέπε εφημ.»Αυριανή» 3-2-88).

Δεν είναι του παρόντος, αγαπητοί Χριστιανοί, να σχολιάσουμε τις ανακρίβειες και τις ανοησίες με τις οποίες βρίθει η εισήγηση αυτή γιατί δεν μας αρκεί μιας ολόκληρη ομιλία. Λόγια αθεολόγητα , που δείχνουν άνθρωπο ο οποίος δεν γνωρίζει ούτε που βρίσκεται ο Να-ός της ενορίας του . Και μόνο ότι ονομάζει «αγίασμα» το Σώμα και το Αίμα του Κυρίου που βρίσκεται μέσα στο Άγιο ποτήριο, αρκεί για να καταλάβουμε περί τίνος πρόκειται. Όμως - και το λέμε με λύπη αυτό - τέτοιες απόψεις δεν είναι μόνο κάποιων οι οποίοι θέλουν να κάνουν εντύπωση, ή να βγουν απ' την αφάνεια χρησιμοποιώντας έναν αρρωστημένο εκσυγχρονισμό, ούτε λόγια αθέων και αποκομμένων απ' την Εκκλησία ανθρώπων, μόνο. Δυστυχώς, ευκαίρως - ακαίρως, ακούγονται και από στόματα Χριστιανών Ορθοδόξων, ανθρώπων της Εκκλησίας ,ανθρώπων που όπως μας λένε επιθυμούν να προσέρχονται εις το «Ποτήριον της ζωής» όμως... αποφεύγουν μη τυχόν και κολλήσουν καμιά αρρώστια. Αυτό λοιπόν ξεκαθαρίζουμε σήμερα. Πόσο Χριστιανός είναι αυτός που αποφεύγει, ή ακόμη κοινωνεί τρέμοντας, όχι από φόβο Θεού, αλλά από φόβο...μικροβίων .

10. Μικρόβια...και Θεία Κοινωνία.

Λέγει λοιπόν σχετικά ο Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος .

«Η Θεία Κοινωνία είναι ένας ποταμός πιο δυνατός και πιο σφοδρός, απ' τη φωτιά, που όμως δεν κατάρκει αλλά περιλούει, πυρπολεί αφλέκτως αυτόν που τον παίρνει μέσα του. Να! Όπως παίρνεις το χρυσό και καθώς λειώνει στη φωτιά, αν ήταν δυνατόν να βουτούσες μέσα το χέρι σου ή τη γλώσσα σου σ' αυτόν, τότε αμέσως θα γινόταν χρυσή ,έτσι εδώ κι ακόμα πιο πολύ χρυσώνει την ψυχή σου το σώμα του Χριστού». Χρυσώνει λοιπόν τη ψυχή, δεν την ζημιώνει. Πηγή αγαθών και όχι πηγή... ασθενειών. Σημειώνει επίσης ο Άγιος Νεκτάριος, ο επίσκοπος Πενταπόλεως, ο εν Αιγίνη. «Ο επαξίως κοινωνήσας έλαβεν ως αρραβώνα την Ουράνιον Βασιλείαν . Ευρίσκεται δε εν-δεδυμένος την Θείαν πανοπλίαν, ήτις προφυλάσσει αυτόν από παντός κακού και πάσης του πονηρού επιβολής και καθιστά επίφοβον αυτόν και αυτοίς τοις δαίμοσιν».

Σε άλλο δε σημείο πάλι μας λέγει: «Ω! Πόσον ευδαίμων και μακάριος δέον να λογίζεται ο επαξίως των Θείων μεταλαμβάνων μυστηρίων ! Ούτος εξέρχεται του Ναού όλος ανακαινισθείς, διότι το πυρ της Θεότητος, το διά της Θείας μεταλήψεως κοινωνήσαν μετά της ψυχής του ανθρώπου, τας μεν αμαρτίας αυτής κατέφλεξεν, αυτήν δε Θείας ενέπλησε Χάριτος, τας φρένας ηγίασε, τον νουν διεφώτισε, και την καρδίαν τω φόβω Θεού καθήλωσε, και τέλος ανέδειξε σκήνωμα πνεύματος». Όποιος λοιπόν επάξια κοινωνεί ενδύεται Θεία πανοπλία. Ανακαινίζεται ,διαφωτίζεται, αγιάζεται .Το πυρ της Θεότητος κατακαίει τα πάντα . Τώρα το κατά πόσο είναι δυνατόν από τη μια να γινόμαστε σκηνώματα Πνεύματος Αγίου και από την άλλη σκηνώματα... μικροβίων μόνο η θολοκουλτούρα της εποχής μας μπορεί να εξηγήσει και η απιστία μας να παραδεχθεί .

Το Θέμα όμως της Θείας Κοινωνίας, αγαπητοί Χριστιανοί και όλων φυσικά των μυστηρίων είναι Θέμα πίστεως. Ή πιστεύουμε πραγματικά στα μυστήρια μας ή όχι. Αν δεν πιστεύουμε στη δύναμη τους, αν δεν πιστεύουμε συνειδητά σ' αυτό που κάνουμε τότε γιατί να προσερχόμαστε;

Αδελφοί μου!

Αυτός που παρέδωσε, Αυτός που συνέστησε το Μυστήριο είναι ο Ι. Χριστός. Ο ίδιος μας διαβεβαίωσε ότι δεν πρόκειται πλέον για άρτο και οίνο ,αλλά για το Σώμα Του και το Αίμα Του. «Εσθιόντων δέ αυτών λαβών ο Ιησούς τόν άρτον καί ευλογήσας έκλασε καί εδίδου τοις μαθηταίς καί ειπε. Λάβετε φάγετε τούτο εστί τό σώμα μου. καί λαβών τό ποτήριον καί ευχαριστήσας έδωκεν αυτοίς λέγων πίετε εξ αυτού πάντες. Τούτο εστί τό αίμα μου. τό της Καινής Διαθήκης τό υπέρ ημών καί πολλών εκχυνόμενον εις άφεσιν αμαρτιών» (Ματθ. ΚΣΤ 26-28).

«Τούτο ποιείτε εις τήν εμήν ανάμνησιν» (Λουκά. ΚΒ 19). Πως είναι λοιπόν δυνατόν, το Σώμα και το Αίμα του Θεού, να γίνει φορέας και μέσο μετάδοσης διαφόρων νόσων; Ένας ήλιος που δεν μπορεί να ζεστάνει και να μας χαρίσει ζωή τότε τι ήλιος είναι ; Είναι άχρηστος. Πώς είναι δυνατόν το «Φάρμακον Αθανασίας» να αποβεί προς βλάβην του ανθρώπου; Πώς είναι δυνατόν να μιλάμε για «Χριστοποίηση», του ανθρώπου και συνάμα να φοβόμαστε να κοινωνήσουμε, να κοιτάζουμε ποιος κοινώνησε πριν από μας, να δυσανασχετούμε, να σπρώχνουμε για να κοινωνήσουμε τη στιγμή που εμείς θεωρούμε κατάλληλη ;

Απ' τη στιγμή λοιπόν που βάζουμε μέσα μας το Θεό, δεν χωρεί τίποτε άλλο. Η λογική παραμερίζεται ,τα λόγια περιττεύουν. Μιλάει η ψυχή. Το Σώμα και το Αίμα του Κυρίου μας δίδεται εις «άφεσιν αμαρτιών και εις ζωήν άώνιον». Με αδιάκριτη πίστη και φόβο Θεού πλησιάζουμε την Θεία πραγματικότητα, όπου γεμίζουμε με ζωή, γεμίζουμε με Θεό

,μεταμορφωνόμαστε. Οι ανθρωπinoι ,οι φυσικοί παράγοντες εδώ σταματούν. Υπάρχει μόνο το Θάυμα. Τίποτε άλλο...

Αγαπητοί Χριστιανοί.

Σε μια ευχή της Θείας Λειτουργίας, προσευχόμαστε: «...Συ ουν Δέσποτα τα προκείμενα πάσιν ημίν εις αγαθόν εξομάλισον κατά την εκάστου ιδίαν χρείαν. Τοις πλέουσι σύμπλευσον, τοις οδοιπορούσι συνόδευσον, τους νοσούντας ίασαι ο ιατρός των ψυχών και των σωμάτων ημών». Είναι λοιπόν δυνατόν το Σώμα και το Αίμα του Κυρίου, να αποβεί εις βλάβην, να μεταδώσει ασθένειες; Από τη μια να δεόμαστε «τούς νοσούντας ίασαι» και από την άλλη να φεύγουμε με αρρώστιες από το «Ποτήριον της Ζωής»;

«Ένα σχετικό περιστατικό συνέβη και το 1942 στα Ιωάννινα .Ο ιεροκήρυκας π. Βενέδικτος Πετράκης (+1961),μετά τη Θ. Λειτουργία στο εκκλησάκι του Κάστρου ,πήγε στο εκεί νοσοκομείο ,όπου στεγαζόταν και το φθισιατρείο, για να κοινωνήσει τους αρρώστους . Ένας βαριά φυματικός ,μόλις μετάλαβε έκανε αιμόπτυση πάνω στο σεντόνι. Αμέσως ο π. Βενέδικτος την πήρε αγία λαβίδα, την έφαγε και είπε να κάψουν το σεντόνι .Οι γιατροί το είδαν και τρόμαξαν. «Τι κάνει αυτός ο τρελός»; φώναξαν. Σε λίγο θα τον δείτε με καλπάζουσα φυματίωση! Μα ούτε σε λίγο ,ούτε σε πολύ τον είδαν με καλπάζουσα. Η χάρη του μυστηρίου δεν επέτρεψε να πάθει τίποτε.» (ΘΑΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΠΟΚΑΛΥΨΕΙΣ Σελ. 150).

Τελειώνουμε με μια διαβεβαίωση του Αγίου Γρηγορίου του Θεολόγου: «Το ιερότατο Σώμα του Χριστού , καλώς εσδιόμενο... τους ασθενείς ενισχύει, τους υγιείς ευφραίνει , τις αρρώστιες γιατρεύει, την υγείαν φυλάσσει....». Γι' αυτό. Αν είμαστε σωστοί χριστιανοί, Αν πιστεύουμε στα Μυστήρια μας , στην Αγία Γραφή, στην Ιερά Παράδοση τότε προσερχόμαστε στη Θεία Κοινωνία, χωρίς κανένα ενδοιασμό, χωρίς καμιά αμφιβολία. Διαφορετικά κοινωνούμε κατά λάθος και κακώς κοινωνούμε.

9. ΜΕΤΑ ΦΟΒΟΤ ΘΕΟΤ... (Α')

Μέσα στην «προ της Θείας Μεταλήψεως», ακολουθία, αγαπητοί Χριστιανοί, βρίσκουμε την εξής περίφημη ευχή, την οποία και σας μεταφέρουμε μεταφρασμένη:

«Δεν είμαι ικανός, Δέσποτα Κύριε, για να μπεις κάτω από τη στέγη της ψυχής μου, αλλά επειδή εσύ θέλεις,

σαν φιλόανθρωπος, να κατοικήσεις μέσα μου, παίρνω θάρρος και προσέρχομαι. Φωνάζεις, ν' ανοίξω τις πόρτες τις οποίες εσύ μόνος δημιούργησες, και μπαίνεις με φιλανθρωπία, όπως ακριβώς -φιλόανθρωπος- είσαι- Μπαίνεις μέσα και φωτίζεις το σκοτισμένο λογισμό μου. Πιστεύω ότι τούτο θα το κάνεις, επειδή ούτε την Πόρνη που ήλθε σε σένα με δάκρυα απέφυγες, ούτε τον Τελώνη που μετανόησε δεν απεμάκρυνες, ούτε τον ληστή ο οποίος επέγνωσε την αμαρτία του δεν έδιωξες από τη Βασιλεία σου, ούτε, ακόμη, τον Διώκτη -Παύλο- εγκατέλειψες, αφού μετανόησε. Αλλά όλους που ήλθαν σε σένα με μετάνοια, όλους τους κατέταξες στη χορεία των φίλων σου...». Ο λόγος και πάλι, για τη Θεία Κοινωνία. Το Θεοσύστατο Μυστήριο, που συνεχίζει τη σταυρική θυσία του Κυρίου μας, και παρέχει στους πιστούς ανείπωτες δωρεές. Το αγιότατο Μυστήριο, το οποίο έλαβε αρχή από την πανάχραντο πλευρά του Εσταυρωμένου Λυτρωτού και, αποτελεί πηγή ζωής, πηγή αγιασμού, πηγή αιωνιότητος και σωτηρίας.

Αγαπητοί Χριστιανοί!

Με την έναρξη του νέου εκκλησιαστικού έτους - πέρυσι τον μήνα Σεπτέμβριο - και την νέα κηρυκτική περίοδο της εκκλησίας μας, σκεφθήκαμε να ασχοληθούμε αντί άλλης ομιλίας, σχετικής με τα Αποστολικά και τα Ευαγγελικά αναγνώσματα, με κάποια πιο πρακτικά θέματα, αρχής γενομένης από αυτό της Θ, Κοινωνίας, αφού είναι το κορυφαίο μυστήριο, η κορωνίδα και το επιστέγασμα της Εκκλησίας- αυτός ο Κύριος ημών Ιησούς Χριστός. Υπάρχει ανάγκη επανευαγγελισμού όλων μας. Διυλίζουμε τον κώνωπα και καταπίνουμε την κάμηλο σε πολλά θέματα. Αυτή όμως η τακτική στα θέματα της πίστεως, είναι επιζήμια και ψυχοκτόνος. Παραμένοντας στα μικρά και τα ανούσια και παραμερίζοντας τα βασικά και ουσιαστικά βλάπτουμε και τον

εαυτό μας και όλους όσους περιμένουν από μας να είμαστε «το φως του κόσμου».

Ξεκινήσαμε λοιπόν και, προσπαθήσαμε να τονίσουμε ότι μεγαλύτερο θαύμα από αυτό της Θείας Κοινωνίας ούτε υπήρξε, μα ούτε και θα υπάρξει. Είναι το ύψιστο Μυστήριο που αδυνατεί ο ανθρώπινος νους να κατανοήσει και η ανθρώπινη γλώσσα να περιγράψει. Ζωοποιό και φρικτό δώρημα για το οποίο σύγχρονος -μεγάλος- Άγιος μας, -ο Άγιος Νεκτάριος- γράφει. « Το παραδοθέν παρά του Κυρίου Μυστήριο, της Θ. Ευχαριστίας, είναι το ανώτερον όλων των Μυστηρίων. Είναι το θαυμασιότερον των θαυμάτων, όσα η δύναμις του Θεού εξετέλεσεν. Είναι το υψηλότερον εξ όσων η σοφία του Θεού επενόησεν. Είναι δε και το τιμιώτερον όλων των χαρισμάτων, όσα η αγάπη του Θεού εχαρίσατο τοις ανθρώποις. Διότι τούτο υπερέχει όλων των άλλων...διό και δικαίως το θαύμα των θαυμάτων και το μυστήριο των Μυστηρίων δύναται να κληθεί και να θεωρηθεί ». (Νεκταρίου Πενταπόλεως. -Περί Μυστηρίων, σελ.56).

Τονίσαμε στη συνέχεια, ότι, « ο άρτος ο ζών ο εκ του ουρανού καταβάς», όπως ο ίδιος ο Κύριος τόνισε για τον εαυτό του, έχει καταντήσει μια αγνοημένη, μια ξεχασμένη, μια αποστερημένη τροφή. Ο διάβολος κοντά στις άλλες επιτυχίες του πέτυχε και το σπουδαιότερο. Κατάφερε να στερήσει από τους πιστούς την ουράνια τροφή. Έτσι λιμοκτονούντες, κυριολεκτικά, πνευματικώς, χάσαμε το νόημα της ζωής, χάσαμε την ελπίδα μας, κινδυνεύουμε να χάσουμε την αιωνιότητα.

Αναφέραμε κατόπιν τις «εν αμαρτίαις προφάσεις», τις ψευδοδικαιολογίες, τις εσφαλμένες αντιλήψεις, που συμβαίνει να έχουμε απέναντι στο μέγιστο αυτό Μυστήριο. Προφάσεις, προσχήματα, ευσεβοφάνεια, ιδέες που κάπου -- κάπου εγγίζουν τα όρια της αίρεσης, άλλοτε μας οδηγούν στη ανάξια και στην τυπική και μόνο προσέλευση και άλλοτε στην αδιαφορία και στην απομάκρυνση απ' το Ποτήριο της Ζωής. Ο διάβολος έχει καταφέρει να μας γεμίσει με απιστία και αμφιβολία ως προς τη σωτηρία μας ώσπου να οδηγηθούμε στον ψυχικό θάνατο.

Θα συνεχίσουμε. Θα προσπαθήσουμε και αυτή την περίοδο στα μέτρα των δυνατοτήτων μας, να σημειώνουμε κάποια βασικά πράγματα που συναντάμε στην πορεία μας μέσα στην Εκκλησία, σχετικά με τη Θ. Κοινωνία, τονίζοντας μέσα απ' την μακραίωνη Ορθόδοξη παράδοση μας, τους Πατέρες και την πείρα των αγίων μας, την ορθοπραξία, που τόσο έχουμε παραμελήσει.

Τονίζει ο Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος. «αναγκαίον μαθεῖν το θαύμα των Μυστηρίων, τι ποτέ ἐστί και διατί ἐδόθη, και τις ή ωφέλεια τον πράγματος». Αγαπητοί Χριστιανοί!

Τέλος και σκοπός κάθε Θείας Λειτουργίας είναι η Θεία Κοινωνία. Όλα στη Θ. Λειτουργία εκεί οδηγούν. Ότι γίνεται σε κάθε Θεία Λειτουργία, γίνεται για να φθάσουμε στο: «Μετά φόβου Θεού πίστεως και αγάπης προσέλθετε». Και προσερχόμαστε, για να κοινωνήσουμε το σώμα και το αίμα του Κυρίου μας, για να ενωθούμε μ' Αυτόν, για να γίνουμε «σύσσωμοι» και «σύναιμοι» με τον ίδιο το Θεό. Αλλά για να γευθούμε αυτήν την θεία ένωση, για να ενωθούμε με το Θεό, πρέπει η ψυχή μας να μπορέσει να δεχτεί, να αντέξει αυτήν την ένωση. Να είναι σε κατάσταση που επιδέχεται κάτι τέτοιο. Αυτό βέβαια θα γίνει, όταν η ψυχή μας είναι ανοιχτή στο Θεό, όταν η καρδιά μας χτυπά στο ρυθμό της αγάπης γι' Αυτόν, όταν ο προσωπικός μας αγώνας είναι καταλυτικός στην αμαρτία. Διαφορετικά, όταν κανείς κοινωνάει - έστω και καθημερινά - όμως όχι από λαχτάρα, αλλά απλά και μόνο από συνήθεια, "γιατί είναι Χριστούγεννα, γιατί είναι Πάσχα, έτσι απλά και μόνο για τον τύπο και για το «θεαθήναι», αυτό δεν είναι κοινωνία.

Το τονίζουμε και το ξανατονίζουμε. Δεν αρκεί μια τυπική νηστεία μερικών ημερών και τίποτε παραπάνω. Ούτε ακόμη και μια τυπική εξομολόγηση -στην οποία μάλιστα ποτέ δεν φταίμε εμείς αλλά, πάντα οι άλλοι-, μας κάνουν Άξιους για τη Θ. Κοινωνία. Αναγκαίο είναι η πραγματική αγάπη μας για το Χριστό, Άμα γίνεται αυτό, αν καρδιοχτυπάς για το Χριστό, αν υποφέρεις για την αμαρτία σου και θέλεις να απαλλαγείς απ' αυτήν, αν λαχταράς τη Θεία Κοινωνία, και θέλεις να γίνεις ένα με το Θεό, τότε να πηγαίνεις να κοινωνάς.

Με τη Θεία Κοινωνία, έρχεται μέσα σου ο Χριστός γίνεσαι «Χριστόφορος» και «Θεοφόρος». Αυτός σου δίνει τη χάρη και τη δύναμη Του, να συνεχίσεις τον αγώνα σου και να πετύχεις σ' αυτόν. Αυτός σε οδηγεί σε δρόμους σωτηρίας. Εκεί είναι η αιωνιότητα.

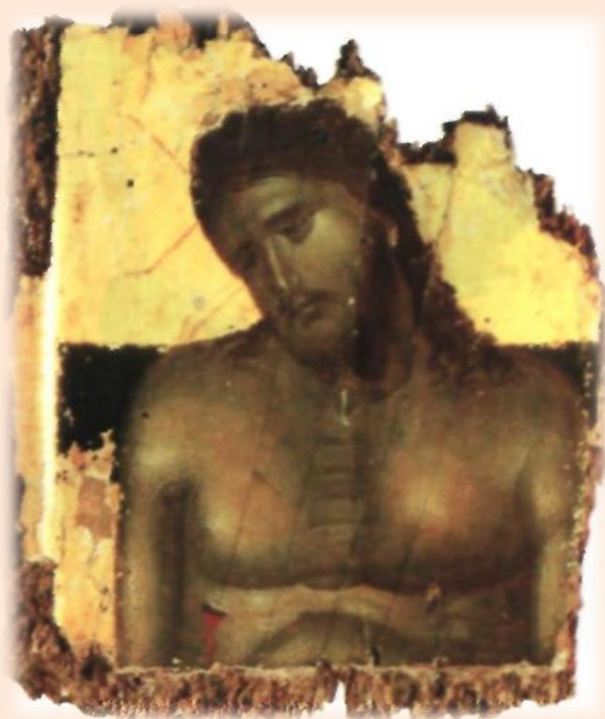
Δυστυχώς όμως! Πολλοί από μας έχουμε μια μαγική έννοια απέναντι στη θρησκεία. Μας λείπει η καρδιακή συμμετοχή σ' αυτήν. Μας λείπει η κατ' εξοχήν γνώση. Προλήψεις, δεισιδαιμονίες, ακόμα και ειδωλολατρικές ενίοτε ιδέες, έχουν ταυτιστεί με την πίστη μας κι εμείς ούτε τη θέληση, ούτε την τόλμη, ούτε και το κουράγιο έχουμε να τις πετάξουμε μακριά μας. Ζούμε το Θεό επιδερμικά και χωρίς συναίσθηση. Γι αυτό και αυτό το μεγαλύτερο Μυστήριο, το κατ' εξοχήν Μυστήριο, το μοναδικό και ανεπανάληπτο, το καλύψαμε με σκοτεινία και πλάνη. Γι αυτό και δεν νοιώθουμε τη γλύκα στη ψυχή μας απ' τη βρώση του ουράνιου άρτου.

Λοιπόν!

- ❖ Όταν κοινωνούμε, πρέπει να κοινωνούμε:
- ❖ Από πόθο να μετάσχουμε στο τραπέζι του Χρίστου.
- ❖ Με φόβο Θεού, ευλάβεια και σεβασμό στο Μυστήριο.

- ❖ Με πίστη βαθιά σ' αυτό που κάνουμε.
- ❖ Με αγάπη σε φίλους και εχθρούς.

Μ' αυτά λοιπόν θα ασχοληθούμε, αγαπητοί Χριστιανοί, στις επόμενες ομιλίες και σ' αυτά θα προσπαθήσουμε να καταδέσουμε την ορθόδοξη θέση. Πρέπει να πάψει επιτέλους ο πολύτιμος θησαυρός, που απ' τον ίδιο τον Κύριο μας παρεδόθη σε μας, να είναι ένας αγνοημένος θησαυρός, και εμείς όλοι με βαθύτερη κατάνυξη και συναίσθηση να προσερχόμαστε καινά ενωνόμαστε μ' Αυτόν.

10. ΜΕΤΑ ΦΟΒΟΤ ΘΕΟΤ... (Β').

Με κάποια ερωτήματα θα ξεκινήσουμε τη σημερινή μας ομιλία, αγαπητοί Χριστιανοί.

Αλήθεια πόσες φορές έχουμε ακούσει μέχρι τώρα τα λόγια του ιερέως, όταν μας καλεί να προσέλθουμε στη Θεία Ευχαριστία;

Ακόμη, πόσες φορές στη ζωή

μας ανταποκριθήκαμε στη μεγάλη πρόσκληση και έχουμε προσέλθει στο Μυστήριο αυτό;

Τέλος σκεφθήκαμε ποτέ κατά πόσο έχουμε κατανοήσει και κατά πόσο κάναμε πράξη τα λόγια αυτά;

Αγαπητοί Χριστιανοί.

«Μετά φόβου Θεού, πίστεως και αγάπης προσέλθετε»!

Η μεγάλη και ανεπανάληπτη πρόσκληση που αναντίρρητα την ακούσαμε εκτός ελαχίστων περιπτώσεων αμέτρητες φορές. Όμως! Παρά του ότι η χάρις του Θεού μας επροίκισε με την μόνη αληθινή πίστη και μας διακρατεί μέσα σ' αυτή.

Παρά του ότι εκληρονομήσαμε ένα όνομα το υπέρ παν όνομα., και μια πίστη αμώμητη, εν τούτοις ποτέ δεν κάναμε τον κόπο να τα σκεφτούμε, να τα δουλέψουμε υπεύθυνα μέσα στο μυαλό μας, να τα αφουγκραστούμε με τη ψυχή μας όλα αυτά. Έτσι πράγματα βασικά της πίστεως μας τα αγνοούμε και τα παρανοούμε. Δεν χρειάζεται να δώσουμε πολλές εξηγήσεις για δούμε του λόγου το αληθές. Μια ματιά κατά την ώρα της Θείας Κοινωνίας αρκεί! Άραγε, έχουμε ποτέ προσέξει τι γίνεται κατά την ώρα αυτή, ιδιαίτερα δε κατά τις μεγάλες ημέρες των Χριστουγέννων και του Πάσχα;

Δώσαμε προσοχή στον τόπο που βρισκόμαστε, στο σκοπό για τον οποίο είμαστε εκεί; Πού πάμε και πώς πάμε; Δυστυχώς αν είχαμε λίγη πίστη πρέπει να κλαίμε συνεχώς για το κατάντημα μας.

Μαζερόμαστε μπροστά, στην Ωραία Πύλη, σπρώχνουμε και σπρωχνόμαστε, βιαζόμαστε, μαλώνουμε για το ποιος θα κοινωνήσει πιο μπροστά, δημιουργούμε τόση ταραχή και τόση φασαρία.

Κανείς και καμιά δε στέκεται συνεσταλμένα, στη Θέση του, λέγοντας καθ' εαυτόν «ο Θεός ιλάσθητι μοι τω αμαρτωλώ». Κανείς δεν είπε ποτέ, «εγώ θα κοινωνήσω τελευταίος». Μάλιστα υπάρχουν περιπτώσεις, που χρησιμοποιούνται σιδερένια κάγκελα κατά την ώρα της Θείας Κοινωνίας, από φόβο μήπως με τη βιασύνη και την παραφροσύνη μας, ρίξουμε κάτω το Άγιο Ποτήριο, και.. .ποδοπατήσουμε το Σώμα και το Αίμα, τον ίδιο το Χριστό. Και το χειρότερο! Αγριοκοιτάζει ο ένας τον άλλον και άλλη λαού βρίζονται την ώρα που παν να κοινωνήσουν...

Επιβάλλεται λοιπόν να τονίσουμε τον τρόπο της προσέλευσης και της συμμετοχής μας, και να πούμε για πολλοστή φορά ότι στη Θεία Μετάληψη προσερχόμαστε: «Μετά φόβου Θεού, μετά πίστεως, και μετά αγάπης» Ιστορικά αναφέρουμε ότι στην αρχαία εποχή, και ιδιαίτερα στους πρώτους αιώνες του Χριστιανισμού, ύστερα από τους ιερείς προσήρχοντο στο ιερό βήμα και οι λαϊκοί, και εκεί κοινωνούσαν. Μάλιστα κοινωνούσαν όπως και οι κληρικοί. Χωριστά δηλαδή το τίμιο Σώμα και χωριστά το τίμιο Αίμα. Προσήρχοντο λοιπόν στο ιερό Βήμα οι πιστοί, μπροστά στην Αγία Τράπεζα, ο ένας μετά τον άλλον και βάζοντας σταυροειδώς τα χέρια τους, το ένα κάτω από το άλλο, έπαιρναν μέσα στην παλάμη τους τον άγιο άρτο. Κατόπιν προσήρχοντο και πάλι για να κοινωνήσουν από το Άγιο Ποτήριο το πανακήρατο αίμα του Κυρίου. Μετελάμβαναν δε εκ του ποτηριού τρεις φορές (Εις το όνομα του Πατρός...), για να δηλώσουν την συνένωση τους με όλην την Θεότητα.

Οι πατέρες της Εκκλησίας, ερμηνεύοντας την εντός των δύο χειρών τοποθέτηση του Αγίου Άρτου (το αριστερό από κάτω και το δεξί από πάνω), μας λένε, ότι κάνουμε θρόνο τα χέρια μας, για να ενθρονιστεί εκεί ο Κύριος. Το ότι χρησιμοποιούμε και τα δυο μας χέρια, -και όχι μόνο το ένα-, διακηρύττουμε συμβολικά, το μέγεθος του δώρου, του οποίου το ανεκτίμητο βάρος δεν αρκεί το ένα μας χέρι για να το σηκώσει.

Ένα δεύτερο που πρέπει να υπενθυμίσουμε είναι ότι τότε κοινωνούσαν όλοι. Όλοι όσοι μετά την αποχώρηση των κατηχουμένων, παρέμεναν στην ευχαριστηριακή σύναξη. Μόνο όσοι βρισκόντουσαν κάτω από κάποιο επιτίμιο, με βαριά καρδιά, με πόνο ψυχής, αλλά και μεγάλη εντροπή δεν προσήρχοντο. Τα χρόνια πέρασαν, και η αρχαία αυτή τάξη για πολλούς και διαφόρους λόγους ξεχάστηκε. Και πρώτα - πρώτα το τέμπλο που υψώθηκε ανάμεσα στους κληρικούς και τους λαϊκούς, δυσκόλεψε την είσοδο των λαϊκών στο Ιερό. Ακόμα ο φόβος της βεβηλώσεως των Τιμίων Δώρων, ίσως από κάποιο σπρώξιμο, από κάποια απροσεξία. Ακόμη η πρακτικά αδύνατος προσέλευση όλων μπροστά στην Αγία Τράπεζα, λόγω της ραγδαίας αύξησης των πιστών,

επέβαλε τη σημερινή τάξη της Θ. Κοινωνίας στην Ωραία Πύλη και με τη λαβίδα.

Άλλαξε όμως μαζί και κάτι άλλο.

Η προσέλευση στη Θ. Κοινωνία. Από μαζική κατάντησε... μηδαμινή.

Από του να κοινωνούν όλοι και τακτικά, κατάντησε να κοινωνούν ελάχιστοι. Μάλιστα δε η πλειοψηφία μεταλαμβάνει 2 ή 3 φορές το χρόνο. Έλειψε και η ευλάβεια, λιγόστεψε ο σεβασμός, ο «φόβος Θεού». Χάθηκε η πίστη!

«Μετά φόβου Θεού, πίστεως και αγάπης προσέλθετε»

Αγαπητοί Χριστιανοί!

Αυτή είναι η πρόσκληση της Εκκλησίας μας, σ' όλους μας αλλά, και στον καθέναν χωριστά. Για να πλησιάσουμε και να παρακαθίσουμε στο μεγάλο Δείπνο. Στο δείπνο που προσφέρονται ουράνια εδέσματα. Στο δείπνο που προσφέρεται ο πάντοτε εσθιόμενος και μη δαπανώμενος Ιησούς Χριστός, για να γίνει ο άνθρωπος Χριστοφόρος και Θεοφόρος.

Πρόσκληση λοιπόν στη Θεία Κοινωνία!

Κάλεσμα μεγάλο, αλλά πώς; Όπως ακριβώς το ακούμε:

- ❖ Μετά φόβου Θεού
- ❖ Μετά πίστεως
- ❖ Μετά αγάπης.

Με φόβο και σεβασμό προς το Θεό.

Με αδιάκριτη πίστη προς το Μυστήριο

Με αγάπη ανυπόκριτη προς όλους,

Πλησιάζουμε τη Θεία πραγματικότητα, που εδώ και 2000 χρόνια μας προσφέρεται, τροφή ψυχής, φάρμακο αθανασίας, μετάγγιση Θεότητας.

Πλησιάζουμε για να γίνουμε σύσσωμοι και σύναιμοι με αυτόν τον ίδιο το Χριστό. Μόνο να σκεφτούμε πως... πλησιάζουμε.

11. ΜΕΤΑ ΦΟΒΟΥ ΘΕΟΥ...(Γ').

Μιλώντας,
αγαπητοί Χριστιανοί,
για τη Θεία Κοινωνία,
τονίσαμε στην

τελευταία ομιλία μας, τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να συμμετέχουμε, για να μπορέσουμε να αισθανθούμε την πνευματική γλύκα στην ψυχή μας που μας χαρίζει η βρώση του ουράνιου άρτου. Είπαμε λοιπόν ότι:

Όταν κοινωνούμε, πρέπει να κοινωνούμε:

- ❖ Από πόθο να μετάσχουμε στο τραπέζι του Χριστού.
- ❖ Με φόβο Θεού, ευλάβεια και σεβασμό στο Μυστήριο.
- ❖ Με πίστη βαθιά σ' αυτό που κάνουμε.
- ❖ Με αγάπη σε φίλους και εχθρούς.

Ας δούμε λοιπόν σήμερα τι σημαίνει «φόβος Θεού», με τον οποίο πρωταρχικά μας καλεί η εκκλησία να συμμετάσχουμε.

«Φόβος Θεού», είναι «το ευγενές αίσθημα της ευλάβειας και της κατανύξεως, που πρέπει να πλημμυρίζει τη καρδιά του Χριστιανού όταν σκέπτεται την άβυσσο που χωρίζει Θεό και άνθρωπο, όταν σκέπτεται την άπειρο συγκατάβαση του Θεού, ο οποίος έγινε άνθρωπος για να κάνει τον άνθρωπο Θεό. Εάν τα Χερουβείμ και τα Σεραφείμ στέκονται με φόβο μπροστά στο Θεό και καλύπτουν το πρόσωπο τους, πόσο μάλλον εμείς οι άνθρωποι, πρέπει να στεκόμαστε με φόβο μπροστά στο Θυσιαστήριο;» (Αυγουστίνος Καντιώτης Μητ/λίτης πρώην Φλωρίνης) «Φόβος Θεού», αδελφοί μου στην περίπτωση μας, δεν είναι ο φόβος ο ανθρώπινος. Δεν μπορεί να είναι φόβος όπως εμείς τον εννοούμε - φοβόμαστε δηλαδή κάτι, φοβόμαστε κάποιον γιατί θα μας κάνει κακό, είμαστε τρομοκρατημένοι για κάποιο λόγο και τα παρόμοια. Δεν είναι δυνατόν να είναι κάτι τέτοιο, ούτε να μας προκαλεί τέτοιου είδους φόβο ο Θεός, γιατί απλούστατα δεν έχει σχέση μ' αυτά, ο Θεός. Ο Θεός «αγάπη εστί»

«Φόβος Θεού» λοιπόν σημαίνει τη βαθιά ευλάβεια την οποία πρέπει να αισθάνεται η ψυχή μας μπροστά στο μεγάλο Μυστήριο. Σημαίνει τη

συναίσθηση, η οποία, πρέπει να διακατέχει τον εσωτερικό μας κόσμο, ότι είμαστε και ένοχοι και αμαρτωλοί και ανάξιοι να ενωθούμε με Αυτόν το Θεό. Είναι ακόμη και η μεγάλη προσοχή που πρέπει να δείχνουμε αυτή την ώρα, ώστε να αποφεύγουμε κάθε θόρυβο, κάθε άσκοπη κίνηση, οποιαδήποτε ομιλία και σχόλιο, βιασύνη, χαμόγελο, εκνευρισμό;

«Είναι το - ιερό δέος - το οποίο διακατέχει κάθε ευλαβή πιστό όταν παρίσταται ενώπιον του Χριστού.

Είναι το ιερό δέος που καταλαμβάνει τη ψυχή του κοινωνούντος, δέος το οποίο αναμιγνύεται με τη χαρά της Θείας κοινωνίας: «χαίρων τε και τρέμων άμα του πυρός μεταλαμβάνω», λέγει ο πιστός καθώς προσεγγίζει το Ποτήριο της ζωής.

Ο άγιος Μάξιμος ο Ομολογητής γράφει ότι ο φόβος του Θεού είναι δύο ειδών: «Ο πρώτος γεννιέται μέσα στην ψυχή μας από τις απειλές της κολάσεως και κάμνει να φυτρώνουν μέσα μας ή εγκράτεια, ή ελπίδα στον Θεό, ή απάθεια και στην συνέχεια, κατά φυσική τάξη, ή αγάπη. Ο δεύτερος φόβος είναι ενωμένος με την ίδια την αγάπη, και φέρνει πάντοτε στην ψυχή ευλάβεια, για να μην καταλήξει σε καταφρόνηση του Θεού εξ αιτίας της παρρησίας που δημιουργεί ή αγάπη». Ο άνθρωπος που προχώρησε πνευματικά δεν φοβάται πλέον τίποτε άλλο παρά να μην πέσει από το ύψος της αγάπης

Τονίζει λοιπόν ο ιερός Χρυσόστομος: «Όταν πρόκειται να προσέλθεις στη Θεία αυτή και φρικτή Τράπεζα, να προσέρχεσαι με φόβο και τρόμο, με συνείδηση καθαρή, με νηστεία και προσευχή χωρίς να θορυβείτε και να ποδοπατάτε και να σπρώχνετε - δυστυχώς ανέκαθεν συνέβαιναν αυτά - τους διπλανούς σας. Διότι αυτή η συμπεριφορά είναι δείγμα της χειρότερης παραφροσύνης δείχνει μεγάλη περιφρόνηση των αγίων Μυστηρίων. Γι αυτό και επιφέρει πολλή τιμωρία και κόλαση σε όσους τα κάμνουν αυτά».

Η Θεία Κοινωνία, συνεχίζει ο άγιος Ιωάννης, «είναι σωτήριο φάρμακο για τα τραύματα μας, είναι πλούτος ανεξάντλητος, είναι πρόξενος της Βασιλείας των ουρανών. Ας αισθανθούμε, λοιπόν, φρίκη όταν πλησιάζουμε να κοινωνήσουμε... Ας δακρύσουμε πενθώντας για τις αμαρτίες που κάναμε... Αφού καθαρίσουμε έτσι τον εαυτό μας, ας πλησιάσουμε να κοινωνήσουμε με την ησυχία και ευταξία που αρμόζει, διότι πλησιάζουμε τον Βασιλέα των ουρανών. Και όταν δεχθούμε την άμωμη και αγία Θυσία (δηλαδή, το άγιο Σώμα και Αίμα του Χριστού), ας την καταφιλήσουμε, ας την αγκαλιάσουμε με τα μάτια μας, ας ανάψουμε τον πνευματικό ζήλο στην καρδιά μας, ώστε η σύναξη μας στον Ναό να μην γίνεται αιτία κατακρίσεως και καταδίκης, αλλά να μας οδηγεί σε σωφροσύνη της ψυχής, σε αγάπη, σε αρετή, σε συμφιλίωση προς τον Θεό, σε σταθερή ειρήνη».

Σε μια ομιλία του για την αποφυγή των θορύβων κατά τη Θεία Κοινωνία λέει: «Επειδή τον καρφωμένο εις τον σταυρόν Κύριο μέλλουμε και εμείς να ιδούμε... ως αμνό εσφαγμένο και θυσιασμένο, ας πλησιάσουμε, παρακαλώ, μετά φρίκης, με πολλή συστολή και εντροπή και ευλάβεια. Δεν διαβάσατε εις το Ευαγγέλιο πως οι άγγελοι κατά την ανάταση του Κυρίου είχαν παρασταθεί εις τον τάφο; Και μάλιστα εις τάφο κενό, που δεν περιέκλειε πλέον το Δεσποτικό Σώμα; Αλλ' όμως, επειδή οπωσδήποτε εδέχθη το Σώμα του Δεσπότη, πολλή τιμή απονέμουν και εις τον τόπο. Οι άγγελοι., οι Οποίοι είναι ανώτεροι από μας κατά την φύση, με τόση μεγάλη εντροπή και ευλαβή παράσταση παραστέκουν εις τον τάφο... Εμείς δε οι οποίοι δεν πρόκειται να παρασταθούμε εις κενό τάφο, αλλ' εις αυτήν την Τράπεζα, η οποία έχει επάνω της τον αμνό τον άμωμο, πλησιάζαμε με θόρυβο και ταραχή; Και ποια λοιπόν συγγνώμη ημπορεί να έχουμε; Και δεν τα λέγω αυτά χωρίς λόγο, αλλά επειδή βλέπω πολλούς ...να θορυβούν, να πηδούν, να υβρίζονται, να πέφτουν ο ένας επάνω εις τον άλλο, και αντί ωφελείας, την τιμωρία μάλλον να προκαλούν εις τον εαυτό τους. Γ' αυτό κάνω την παραίνεση αυτή, μήπως αντί σωτηρίας βρει κανείς καταδίκη. Τι κάνεις, άνθρωπε; Όταν ο Ιερεύς ίσταται προ της τραπέζης με τα χέρια υψωμένα εις τον ουρανό και καλεί το Άγιο Πνεύμα να κατέλθει και να αγγίσει τα προκείμενα Θεία Δώρα, πολλή πρέπει να είναι ησυχία, πολλή σιωπή. Και όταν το Πνεύμα αγγίσει τα προκείμενα, όταν δεις το πρόβατο σφαγιασμένο και την θυσία

Απρητισμένη και τελειωμένη, τότε θόρυβο εισάγεις εις την Εκκλησία; Τότε ταραχή; Τότε φιλονικία και λοιδωρία; Και πώς θα ημπόρεσες να απολαύσεις αυτή την θυσία, όταν με τόση ταραχή πλησιάζεις την Τράπεζα; Δεν μας είναι αρκετό, ότι προσερχόμεθα στο τον ναό γεμάτοι από αμαρτήματα; Και αυτήν λοιπόν την ώραν, κατά την οποίαν πλησιάζουμε να κοινωνήσουμε, δεν μπορούμε να είμαστε χωρίς πλημμελήματα; Διότι, όταν φιλονικούμε, όταν θορυβούμε, όταν με την διαγωγή μας πληγώνουμε και δαγκώνουμε ο ένας τον άλλο, πώς είναι δυνατόν να πούμε, ότι είμαστε έξω από αμαρτήματα; Τι τρέχεις τόσον βιαστικός να πλησιάσεις; είπε μου. Ένεκα ποίας αιτίας επείγεις να δεις το πρόβατο; Εάν χρειαζόταν να στέκεσαι καθ' όλη την διάρκεια της (νυκτός) - ημέρας και να παρατηρείς την θυσία, θα την χόρταινες; τι λέγεις;... Τώρα λοιπόν, πού πρόκειται να προσέλθεις και να κοινωνήσεις, αισθάνεσαι τόσον μεγάλο κάματο εις τόσο βραχύ χρονικό διάστημα; Δεν αντιλαμβάνεσαι, ότι με τον τρόπον αυτόν πρόκειται να τα χάσης όλα;» (Ομιλία εις το όνομα του κοιμητηρίου και εις τον σταυρόν, 2, 473-474).

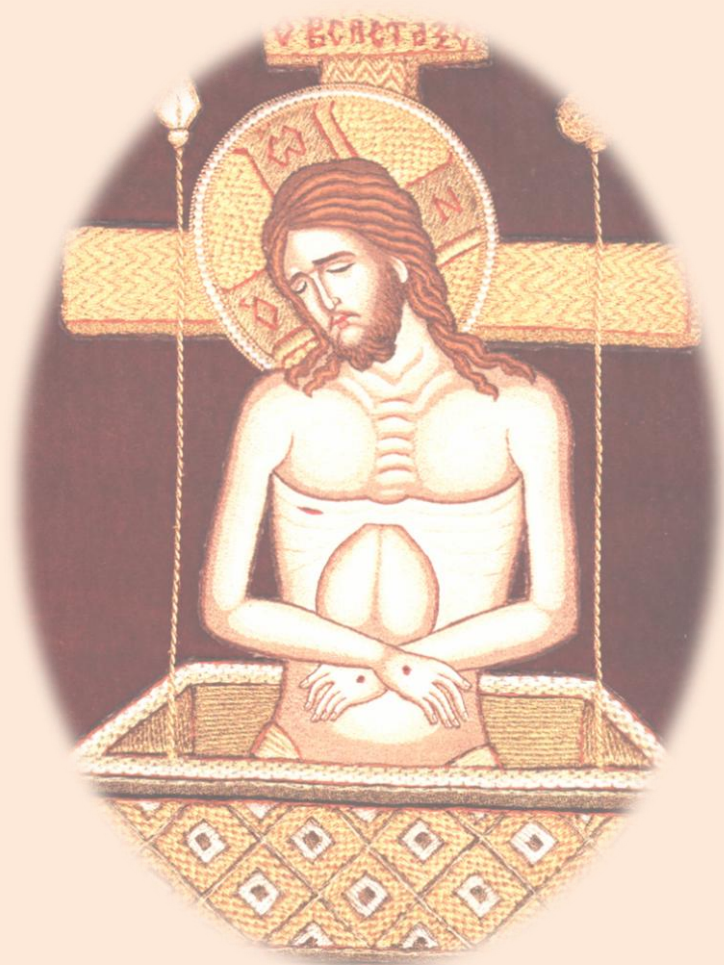
Ο ιερός Χρυσόστομος συγκρίνει την ησυχία που επικρατούσε πολλές φορές στους αθλητικούς αγώνες και τον θόρυβο που γινόταν την ώρα της Θείας Κοινωνίας, και ρωτά τους πιστούς: «Δεν είναι παράλογο, εκεί όπου κάμνει παρέλαση ο Διάβολος να υπάρχει τόση ησυχία, ενώ εκεί όπου ο Χριστός καλεί κοντά Του να υπάρχει τόσο θόρυβος; Σ την αγορά ησυχία και στην εκκλησία κραυγές; Στο πέλαγος γαλήνη και στο λιμάνι κύματα; Πες μου, άνθρωπε, γιατί ταράσσεσαι, γιατί βιάζεσαι; Σε πιέζει τάχα η ανάγκη για κάποιες δουλειές σου; Και σου περνά μήπως εκείνη την ώρα η σκέψη ότι έχεις δουλειές; Έχεις μήπως την αίσθηση ότι είσαι επάνω στην γη;... Είναι δείγμα πέτρινης καρδιάς το να νομίζεις ότι κατά την ώρα της Θείας Κοινωνίας στέκεσαι επάνω στην γη και όχι ότι συμμετέχεις στον χορό των Αγγέλων».

Πρέπει όμως στο σημείο αυτό να αναφέρουμε και ένα άλλο άτοπο που συμβαίνει στην Θεία Κοινωνία από τις γυναίκες: Πλησιάζουν το Ποτήριο της ζωής με τα χείλια βαμμένα και δείχνουν έτσι ότι δεν έχουν συναίσθηση του τι σημαίνει Θεία Κοινωνία. Ο ιερός Χρυσόστομος καυτηριάζει την συνήθεια των γυναικών της εποχής του να βάζονται: «Εσύ η πιστή χριστιανή, που έχεις κεφαλή τον Χριστό, χρησιμοποιείς τεχνάσματα σατανικά; Δεν θυμάσαι το ύδωρ που περιέλουσε το πρόσωπο σου όταν βαπτίσθηκες, την θυσία που στολίζει τα χείλη σου, το άγιο Αίμα του Χρίστου που έβαψε κόκκινη την γλωσσά σου; Εάν τα κατανόησης όλα αυτά και αν ακόμη σου αρέσουν υπερβολικά τα στολίδια, δεν θα τολμήσεις, ούτε θα ανεχθείς να βάλεις στο πρόσωπο σου την σκόνη και την στακτή εκείνη. Μάθε ότι μνηστεύθηκες τον Χριστό, και απόφυγε αυτήν την ασχήμια. Διότι ο Χρίστος δεν ευχαριστείται με αυτά τα χρώματα, αλλά επιθυμεί άλλη Ομορφιά, την οποία και αγαπά υπερβολικά, την ομορφιά της ψυχής». Με αυτή την ψυχική ομορφιά και με φόβο Θεού επιθυμεί ο Κύριος να προσερχόμαστε στην Θεία Κοινωνία όλοι οι πιστοί, άνδρες και γυναίκες.

Αγαπητοί Χριστιανοί!

Στη Θεία Λειτουργία που τελείται το Μ. Σαββάτο το πρωί, ψάλλεται στη Θέση του Χερουβικού ο γνωστός μας και πανθαύμαστος ύμνος: «Σιγησάτω πασά σαρξ βροτεία, και στήτω μετά φόβου και τρόμου, και μηδέν γήινον εν εαυτή λογιζέσθω ο γαρ Βασιλεύς των βασιλευόντων, και Κύριος των κυριευόντων, προσέρχεται σφραγιασθήναι, και δοθηναι εις βρώσιν τοις πιστοίς...»

Τι μπορούμε να προσθέσουμε εμείς άλλο σ' όλα αυτά. Ο ύμνος μιλάει από μόνος του. Ας κατανοήσουμε λοιπόν την αγιότητα της ώρας, ας αισθανθούμε ότι στεκόμαστε μπροστά στο ζώντα Θεό, κι ας ταπεινωθούμε μπροστά στο φρικτό Μυστήριο με πολύ - πολύ ιερό δέος και βαθιά ευλάβεια. «Μετά φόβου Θεού».

12. ΜΕΤΑ ΦΟΒΟΥ ΘΕΟΥ...(Δ').

Μετά πίστεως

Κάθε φορά, αδελφοί μου, που ο Κύριος χάριζε την απλόχερη βοήθεια του σ' όλους όσους προσέτρεχαν

σ' Αυτόν, και όχι μόνο, και ζητούσαν την λυτρωτική παρέμβαση Του, πάντοτε το πρωταρχικό που ζητούσε από αυτούς ήτανε η πίστις. Πίστη ζήτησε, απαίτησε κατά κάποιο τρόπο, από τη Χαναναία για να θεραπεύσει την κόρη της. Πίστη χρειάστηκε στον εκ γενετής τυφλό για να αποκτήσει το φως του. Η πίστη είναι αυτή που θεράπευσε την αιμορροούσα. Η πίστη στερέωσε στα πόδια του τον παράλυτο της Βηθesda.

Σε κάθε θαύμα, σε κάθε θαυμαστό δημιουργικό πλησίασμα του Θεού και ανθρώπου, κάθε φορά που η θαυμαστή ενέργεια του Ιησού αναγεννούσε τον άνθρωπο ψυχικά και σωματικά, το πρώτο ζητούμενο ήτανε η πίστη. « Έχε θάρρος η πίστις σου σε έσωσε», ήτανε τα λόγια του Κυρίου, σ' αυτούς, που χαρούμενοι πλέον, δεν ήξεραν πώς να εκδηλώσουν την ευγνωμοσύνη τους. Στους μαθητές του τέλος όταν τον πλησίασαν απογοητευμένοι επειδή δεν μπόρεσαν να δώσουν λύση στο δράμα του σεληνιαζομένου νέου, τους εξηγεί ότι, δεν καταφέρατε τίποτε «δια την απιστίαν υμών».

Πίστη λοιπόν, αγαπητοί Χριστιανοί ζητά ο Κύριος μας. Πίστη θέλει από αυτούς που αποφασίζουν να τον πλησιάσουν, να ζήσουν μέσα στην παντοδυναμία Του, να οπλιστούν με την ασπίδα των δωρεών Του.

Πίστη απαιτείται από τον καθένα που αποφασίζει να αποκαλείται με το «υπέρ παν «όνομα», το όνομα του Χριστού και να ονομάζεται Χριστιανός.

Πίστη, ότι ο Θεάνθρωπος Ιησούς Χριστός, ο εκ παρθένου Μαρίας τεχθείς, είναι ο μονογενής υιός του Θεού, που για μας τους ανθρώπους εσταυρώθη, ετάφη, ανεστήθη, μας χάρισε τη σωτηρία.

Πίστη ότι αυτός ο Κύριος, έκτοτε, ευρίσκεται σωματικά παρών, είναι ανάμεσα μας, ευρίσκεται στην Εκκλησία που ο ίδιος στερέωσε, είναι μέσα στο Άγιο Ποτήριο κάθε φορά που τελείται το Μέγα Μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας.

Πίστη ότι αυτός που θέλει να ενωθεί μαζί Του πρέπει απαραίτητα να μετέχει του Σώματος και του Αίματος Αυτού και να μην έχει την παραμικρή αμφιβολία γι αυτό, έστω κι αν βλέπει και γεύεται με τις αισθήσεις του, άρτο και οίνο. Πως είναι δυνατόν λοιπόν να προσέρχεται κανείς χωρίς «φόβο Θεού, πίστη και αγάπη»;

Είναι ανάγκη λοιπόν να κατανοήσουμε το ύψος και το μέγεθος ,του μυστηρίου. Είναι ανάγκη να χωρέσει μέσα στο ανθρώπινο μυαλό μας, αυτό που ο άγιος Κύριλλος Ιεροσολύμων διακηρύττει. «Μη προσέχεις λοιπόν σαν να είναι σκέτο ψωμί και κρασί. Είναι σώμα και αίμα σύμφωνα με τα λόγια του Χριστού. Κι αν οι αισθήσεις σου αμφιβάλλουν, η πίστις σου να σε καθησυχάζει». (Κυρίλλου Ιερ.166. Μυστ. Κατήχσεις Δ'). Το ίδιο βεβαιώνει και ο Αγ. Ιωάννης ο Δαμασκηνός « Είναι αληθινά σώμα ενωμένο με τη θεία φύση. Δηλαδή το σώμα που γεννήθηκε από τα σπλάχνα της αγίας Παρθένου. Όχι βέβαια διότι κατεβαίνει το σώμα που αναλήφθηκε στους ουρανούς, αλλά επειδή ο άρτος και ο οίνος μεταβάλλονται σε σώμα και αίμα Θεού».(Ιω. Δαμασκηνού. Ε.Π.Ε.. 1,468). Μόνο αν κατορθώσουμε να αναζωπυρώσουμε την πίστη μας απέναντι στο μυστήριο, αν και ο νους και η καρδιά μας, μείνουν ανοιχτά στην μεγάλη αλήθεια ότι η Θ.Ευχαριστία είναι πραγματική Κοινωνία του Σωτήρος Χριστού, μόνον τότε θα σταθούμε σωστά απέναντι σ' αυτό, μόνον τότε η προσέλευση μας θα γίνεται με πόθο, μόνον τότε θα αποχωρούμε απ' το «Μεγάλο Τραπέζι», χορτασμένοι από Θεό, «σύσσωμοι» και «σύναιμοι» του Κυρίου· όντως «Χριστοφόροι» και «Θεοφόροι».

Αυτή είναι η πίστη της Ορθοδοξίας. Αυτή είναι η σκέψη των μεγάλων πατέρων της Εκκλησίας. Όλοι χρησιμοποιούν τα πλέον έντονα ρήματα και ονόματα, προκειμένου να εκφράσουν την ένωση του ανθρώπου με το Θεό, που είναι καρπός της Θ. Κοινωνίας.

Λέγει λοιπόν ο ιερός Χρυσόστομος ότι ο Κύριος «συμπλέκεται» με μας γίνεται η τροφή μας , για να μπορέσουμε εμείς να ενωθούμε μαζί Του, « Για σένα-παρουσιάζει τον Κύριο να μας λείει- ενεπτύσθηκα, για σένα ερραπίσθηκα, για σένα ταπεινώθηκα. Άφησα τον Πατέρα και ήλθα κοντά σε σένα αυτόν που με μισεί και με αποστρέφεται και ούτε το όνομα μου δεν καταδέχεται να ακούσει. Έτρεξα για να σε πιάσω .Σε ένωσα μαζί μου. Φάγε με είπα πιες με.... Δεν ανακατώνουμε απλά μαζί σου, αλλά συμπλέκομαι, τρώγομαι. Μικραίνει λίγο.... για να γίνει τελικά ένα με μας».

Όταν ο Χριστός λέγει «Τούτο εστί το Σώμα μου», λέγει και πάλι ο ιερός Χρυσόστομος «ας πιούμε και ας το βλέπουμε με τους νοητούς οφθαλμούς . Διότι τίποτε το αισθητό δεν μας παρέδωσε ο Χριστός· αλλά με αισθητά μεν πράγματα, όλα όμως νοητά... Αν ήσουν ασώματος, γυμνά θα σου παρέδιδε τα

ασώματα αυτά Δώρα. Επειδή όμως ή ψυχή είναι στενά συνδεδεμένη το σώμα, σου παραδίδει τα νοητά με αισθητά πράγματα. Πόσοι λένε τώρα: 'Ηθελα να ιδώ την μορφή Του, τα χαρακτηριστικά Του, τα ενδύματα, τα υποδήματα! Να, Τον βλέπεις, Τον αγγίζεις, Τον τρώγεις! Συ μεν επιθυμείς να ιδείς ενδύματα, ενώ Αυτός σου δίδει τον εαυτό Του, όχι μόνο να Τον ιδείς, αλλά και να Τον πιάσεις και να Τον φας, και να Τον πάρεις μέσα σου... Όλοι λοιπόν να προσέρχεσθε πυρακτωμένοι, όλοι φλογεροί». Ας προσερχόμαστε λοιπόν με πίστη και θερμότητα στο Φάρμακο της αθανασίας: *«Συνέρχεσθε εν μια πίστει και εν Χριστώ Ιησού έναν Άρτον κλώντες, ος εστίν φάρμακον αθανασίας»*, τονίζει ο Αγ. Ιγνάτιος ο Θεοφόρος.

Ας ακούσουμε όμως και τα θεόπνευστα λόγια του Αγίου Ιωάννου της Κροστάνδης, Ρώσου μεγάλου Αγίου, ο οποίος τόσο θερμά, τόσο γλυκά, μας μιλάει για το Μυστήριο και τόση πίστη μας εμπνέει γι' Αυτό.

«Κύριε, μας υποσχέθηκες, με το αψευδές σου στόμα, ότι θα είσαι μαζί μας όλες τις ημέρες, έως τη συντέλεια αυτού εδώ του υλικού κόσμου (Ματθ. κη' 20). Και έτσι είναι μένεις μαζί μας όλες τις ημέρες. Ούτε μία ημέρα δεν διαβαίνει, χωρίς να σε έχουμε παρόντα, ανάμεσα μας. Και η παρουσία σου είναι πιο βεβαία μέσα στο Μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας. Στην κοινωνία του Σώματος και του Αίματος σου. Ω! πόσο αληθινά, πόσο πραγματικά είσαι παρών μέσα στα Μυστήρια σου ! Συ, ο Κύριος και Δεσπότης μας, σε κάθε Θεία Λειτουργία, παίρνεις ένα σώμα πήλινο σαν το δικό μας, όμοιο με το δικό μας σε όλα, έκτο; της αμαρτίας. Και μας ζωοποιείς, προσφέροντας μας τη Σάρκα σου. Με το Μυστήριο αυτό, γίνεσαι ένα μαζί μας. 'Η Σάρκα σου ενώνεται με τη δική Το Πνεύμα σου το Άγιο φωταγωγεί την ψυχή μας. Και εμείς αισθανόμαστε αυτή τη ζωοποιό, την ειρηνοφόρο, τη γλυκύτατη ένωση. Αισθανόμαστε, ότι μέσα από τη Θεία Ευχαριστία γινόμαστε ένα πνεύμα μαζί Σου, όπως γράφει ο Παύλος (Α' Κορ. στ' 17). Γινόμαστε σαν Εσένα, πράοι και ταπεινοί. (Ματθ. ια' 29).

Είναι αλήθεια ότι συχνά ή αχρειωμένη και τυφλή σάρκα μας ή ο «άρχων του κόσμου τούτου», που αλωνίζει μέσα στη διάνοια μας, μας ψιθυρίζουν ότι στο Άγιο Δισκοπότηρο υπάρχουν μονάχα ψωμί και κρασί και όχι το πραγματικό Σώμα και Αίμα του Κυρίου μας. Αλλά εμείς απορρίπτουμε με απέχθεια αυτούς τους ψιθυρισμούς. Πιστεύουμε και γνωρίζουμε ότι για Σένα είναι όλα κατορθωτά. Συ είσαι ο ποιητής της σαρκός των ανθρώπων, των κτηνών, των ψαριών των πουλιών, των ερπετών, όλων όσα έχουν ζωή και κινούνται στη γη, στη θάλασσα και στον αέρα. Πώς μπορεί λοιπόν να μην έχεις τον τρόπο να δημιουργείς και τώρα σάρκα; Τίποτε δεν είναι αδύνατο για Σένα. Μπορείς λοιπόν να δημιουργήσεις

σάρκα από το ψωμί και το κρασί, που βρίσκονται τόσο κοντά στη σάρκα μας, εφ' όσον μας χρησιμεύουν για βρώση και πόση. Δεν έφτιαξες το Πανάγιο Σώμα Σου από το χρώμα. Το έφτιαξες από το ευλογημένο ψωμί, και τόσο γλυκιά και ποθητή μας είναι η γεύσις του. Και δεν έφτιαξες το Τίμιο Αίμα Σου από το νερό, αλλά από το κρασί, που η Αγία Γραφή το ονομάζει «αίμα σταφυλής». (Σοφ. Σειράχ λθ'. 26). Το κρασί το κοκκινωπό νάμα της Θείας Ευχαριστίας, μοιάζει στο χρώμα με το αίμα. Είναι ευχάριστο στη γεύση και στηρίζει την καρδιά.

Γνωρίζουμε την αδυναμία μας, τη λειψή μας πίστη, συγκαταβαίνεις και χρησιμοποιείς στο Μυστήριο του Σώματος και του Αίματος Σου αυτές τις υλικές ουσίες, που ας είναι τόσο επιθυμητές.

Αξίωσε μας λοιπόν, Κύριε, να πιστεύουμε ακράδαντα ότι υπό τα είδη του άρτου και του οίνου κοινωνούμε το πραγματικό Σώμα σου και το Αίμα σου. Ότι με τη Θεία Λειτουργία, βρίσκεσαι αληθινά μεταξύ μας, μαζί μας, πάντοτε, έως τη συντέλεια».

13. ΜΕΤΑ ΦΟΒΟΥ ΘΕΟΥ...(Ε').

"Οι δύο αγάπες"

Στη σημερινή μας ομιλία, αγαπητοί Χριστιανοί, θα αναφερθούμε σε μια από τις Διδαχές του μεγάλου διδάχου και εθναποστόλου, του ιεραποστόλου της Ορθόδοξης Ρωμιοσύνης και του σκλαβωμένου Γένους μας, Κοσμά του Αιτωλού. Θα δούμε ειδικότερα το σημείο στο οποίο αναφέρεται και μιλάει για την αγάπη. Την αγάπη την οποία θεωρεί ως τη πιο σημαντική αρετή για τον άνθρωπο. Την αγάπη η οποία ανοίγει την πόρτα του

Παραδείσου. Την αγάπη που είναι η πρακτική πλευρά της πίστεως μας. Μιλώντας μάλιστα γι' αυτήν ο Πατροκοσμάς τονίζει ότι υπάρχουν δυο ειδών αγάπες. Η αγάπη προς τον Θεόν και η αγάπη προς τον συνάνθρωπο.

Λέει λοιπόν ο Άγιος Κοσμάς.

«Το κύριον όνομα του Θεού μας είναι και λέγεται Αγάπη. Πρέπει ημείς ανίσως και θέλωμεν να περάσωμεν και εδώ καλά, να πηγαίνωμεν και εις τον Παράδεισον, και να λέγωμεν το Θεόν μας και Πατέρα, πρέπει να έχωμεν δύο αγαπάς, αγάπην εις τον Θεόν μας, και εις τους αδελφούς μας. Φυσικόν μας είναι να έχωμεν αυτές τες δύο αγάπες, παρά φύσιν είναι να μην τις έχωμεν. Και καθώς ένα χελιδόνι χρειάζεται δύο πτέρυγες για να πετά, έτσι και ημείς χρειαζόμεθα αυτές τες δύο αγάπες, διότι χωρίς αυτές αδύνατον είναι να σωθούμεν.

Και πρώτον πρέπει να αγαπούμε τον Θεόν μας, διότι μας χάρισε τόσα αγαθά, μίαν τόσον μεγάλη την εδώ πρόσκαιρα δια να κατοικούμε, τόσες χιλιάδες χόρτα, φυτά, βρύσες, ποτάμια, πηγάδια, θάλασσα ψαριά, φωτιά, αέρα, ήξεραν, νύκτα, ουρανών, ήλων, φεγγάρι, άστρα. Όλα αυτά δια ποίον, αδελφοί μου, τα έκαμε; Βέβαια δια ημάς. Τι μας εχρεωτούσε; Τίποτες. Όλα μας τα έδωσε χάρισμα. Μας έκαμε ανθρώπους και δεν μας έκαμε ζώα, μας έκαμε ευσεβείς ορθοδόξους χριστιανούς και όχι ασεβείς και αιρετικούς. Και με όλον οπού αμαρτάνομεν χιλιάδες φορές την ώραν, μας ευσπλαχνίζεται ωςάν πατέρας και

δεν μας θανατώνει να μας βάλει εις την Κόλασιν, αλλά ακαρτερεί την μετάνοιάν μας με τας αγκάλας του ανοικτάς, πότε να μετανοήσωμεν, να παύσωμεν από τα κακά και να κάμωμεν τα καλά, να εξομολογηθούμεν, να διορθωθούμεν, να μας αγκαλιάσει, να μας φιλήσει, να μας βάλει εις τον Παράδεισον να χαιρώμασθε πάντοτε.

Λοιπόν, αδελφοί μου, τέτοιον γλυκύτατων αυθέντη και δεσπότη, τέτοιον γλυκύτατων Θεών και Πατέρα δεν πρέπει να τον αγαπούμε τόσο πολύ, οπού αν τύχη ανάγκη, να χύνωμεν και το αίμα μας δια την αγάπην τον, καθώς και αυτός το έχυσε δια την αγάπην μας; Ένας άνθρωπος σε κράζει εις το κονάκι του καὶ θέλει να σε φιλεύσει κανένα ποτήρι κρασί ή ρακί και πάντοτε, εις όλην σον την ζωήν, θε να τον εντρέπεται και να τόνε τιμάς. Και τον Θεόν δεν πρέπει να τιμάς και να εντρέπεται, οπού σου εχάρισε τόσα καλά και σταυρώθηκε δια την αγάπην σου; Ποίος πατέρας εσταυρώθηκε δια τα παιδιά τον καμιά φορά; Και ο γλυκύτατος μας Ιησούς Χριστός και Θεός έχυσε το αίμα Τον και μας εξαγόρασε από τας χείρας τον διαβόλου. Τώρα δεν πρέπει και ημείς να τον αγαπούμεν τον Χριστόν μας; Εμείς όχι μόνον δεν τον αγαπούμεν, αλλά τον υβρίζομεν κάθε ημέρα με τας αμαρτίας οπού κάνομεν. Αμή, ποίον θέλετε, αδελφοί μου, να αγαπούμεν; Να αγαπούμεν τον διάβολον, οπού μας έβγαλεν από τον Παράδεισον και μας ήφερε εις ετούτον τον κατηραμένον κόσμον και παθαίνομεν τόσα κακά; Και έχει προαίρεσιν ο διάβολος, ανίσως και μπορούσε αυτήν την ώραν να μας θανάτωση όλους, να μας βάλει εις την Κόλασιν, το έκαμε».

Η αγάπη προς το Θεό έχει ως επακόλουθο την αγάπη προς το συνάνθρωπο, αγάπη ολοκληρωτική, χωρίς όρια και περιορισμούς. Γιατί η αγάπη «δίνεται στον άνθρωπο σαν δώρο, πρέπει να φυλαχθεί σαν θησαυρός, να αναπτυχθεί και να μεγαλώσει όσο γίνεται περισσότερο», όπως τονίζει η μεγάλη παιδαγωγός Μαρία Μοντεσσόρι.

«Και ημείς αν θέλωμεν να λέγωμεν τον Θεόν μας Πατέρα, πρέπει να έχωμεν δύο αγάπες, μίαν αγαπην εις τον Θεόν και άίλην αγαπην εις τους αδελφούς μας τους χριστιανούς». Και σε άλλο σημείο της ίδιας Διδαχής λέει:

«Φυσικόν μας είναι να αγαπούμεν τους αδελφούς μας, διατί είμαστε μιας φύσεως, έχομεν ένα βάπτισμα, μίαν πίστιν, τα Άχραντα Μυστήρια μεταλαμβάνομεν, έναν Παράδεισον ελπίζομεν να απολαύσωμεν. Καλότυχος εκείνος ο άνθρωπος που αξιώθη και έλαβεν εις την καρδίαν τον αυτές τες δύο αγάπες, αγάπην εις τον Θεόν και εις τους αδελφούς τον, έχει πάντα τα αγαθά και αμαρτίαν δεν ημπορεί να κόμη. Και όποιος δεν έχει τον Θεόν εις την καρδίαν του, έχει τον διάβολον και όποιος έχει τον διάβολον, έχει πάντα τα κακά και όλες τες αμαρτίες τες κάμνει. Χιλίας χιλιάδες καλά να κάμνωμεν, αδελφοί μου, νηστείας, προσευχής, ελεημοσύνας, και το αίμα μας να χύσωμεν

δια τον Χριστόν μας, και δεν έχομεν αυτάς τας δύο αγαπάς, αλλά. έχομεν το μίσος και την έχθραν εις τους αδελφούς μας, όλα εκείνα τα καλά οπού εκάμαμεν είναι τον διάβολον και εις την Κόλασιν πηγαίνομεν. Μα καλά, θέλετε ειπεί, μετ' εκείνη τη λίγη έχθρα οπού έχομεν εις τους αδελφούς μας, έχοντες τόσα καλά καμωμένα, εις την Κόλασιν πηγαίνομεν; Ναι, αδελφοί μου, μετ' εκείνο πηγαίνομεν, διατί εκείνη η έχθρα είναι φαρμάκι του διαβόλου. Και καθώς βάνομεν μέσα εις εκατόν οκάδες αλεύρι ολίγον προζύμι και έχει τόσην δύναμιν και κουφίζει όσον ζυμάρι και αν είναι, έτσι είναι και η έχθρα, όλα εκείνα τα καλά οπού εκάμαμε τα γνωρίζει και τα κάμνει όλα φαρμάκι του διαβόλου».

Είναι ο Ύμνος της Αγάπης του Αποστόλου Παύλου, με το χρώμα και τη γλώσσα του Πατροκοσμά.

«Εάν ταις γλώσσαις των ανδρώπων λαλώ και των αγγέλων, αγάπην δε μη έχω, γέγονα χαλκός ήχων ή κύμβαλον αλαλάζον. Και εάν έχω προφητείαν και είδω τα μυστήρια πάντα και πάσαν την γνώσιν, και εάν έχω πάσαν την πίστιν, ώστε όρη μεδιστάνειν, αγάπην δε μη έχω ουδέν ειμί. Και εάν ψωμίσω πάντα τα υπάρχοντα μου και εάν παραδώ το σώμα μου ίνα καυθήσομαι, αγάπην δε μη έχω, ουδέν ωφελούμαι. Η αγάπη μακροθυμεί, χρηστεύεται, η αγάπη ου ζηλεί, η αγάπη ου περπερεύεται, ου φυσιούται, ουκ ασχημονεΐ, ου ζητεί τα εαυτής, ου παροξύνεται, ου λογίζεται το κακόν, ου χαίρει επί τη αδικία, συγχαίρει δε τη αλήθεια. Πάντα στέγει, πάντα πιστεύει πάντα ελπίζει, πάντα υπομένει. Ή αγάπη ουδέποτε εκπίπτει... ». (Α'. Κορ. 13,1-8).

Αγαπητοί Χριστιανοί!

Αναφερόμαστε σήμερα στην αγάπη σαν αρχή και το τέλος, το Α και το Ω της Χριστιανικής πίστεως, για να καταλήξουμε στην απαραίτητη προϋπόθεση με την οποία πρέπει να προσερχόμαστε στη Θεία Κοινωνία και που είναι μαζί βέβαια με τον «φόβο Θεού» και την πίστη, όχι μόνο προϋπόθεση μα και απαίτηση και επιταγή για μας. Έχουμε πει αρκετά και για το «φόβο Θεού», το σεβασμό και το δέος που απαιτείται για να σταθούμε μπροστά στη Θεία μεγαλοσύνη, και για την ακράδαντη πίστη που πρέπει βαθιά να είναι ριζωμένη μέσα μας, για να ενωθούμε με το Θεό. Σειρά έχει τώρα η αγάπη. Μ' αυτήν θα ασχοληθούμε στη συνέχεια και θα ακούσουμε με τι φοβερά λόγια και συστάσεις αναφέρονται οι πατέρες για την «εν αγάπη» προσέλευση μας στη Θεία Κοινωνία.

Αδελφοί μου.

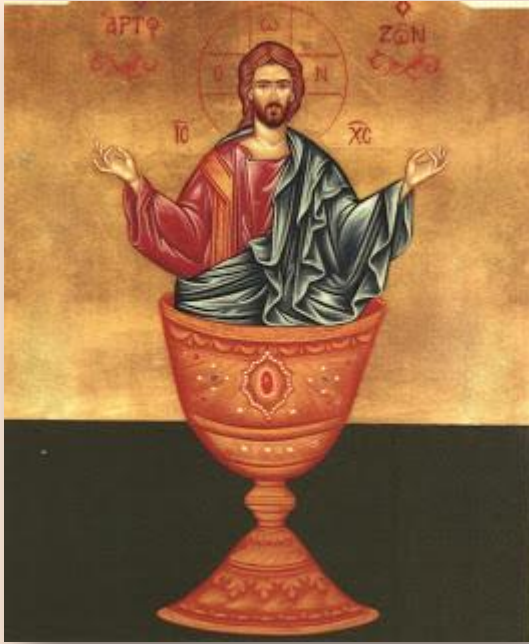
Κορυφαία στιγμή της Θείας Λειτουργίας, αλλά και όλης της εκκλησιαστικής ζωής είναι όταν ο άνθρωπος αξιώνεται να κοινωνήσει του Σώματος και του Αίματος του Χριστού. Μεγάλη ευλογία είναι όταν ο χοϊκός άνθρωπος αξιώνεται να γευθεί του ξύλου της ζωής που είναι ο Χριστός. Ο

Αδάμ στον Παράδεισο είχε μεν κοινωνία με τον Θεό, αλλά δεν είχε φθάσει στο σημείο να κοινωνήσει του Σώματος του Χριστού, αφού δεν είχε ενανθρωπίσει το Δεύτερο Πρόσωπο της Αγίας Τριάδος. Εμείς όμως έχουμε την δυνατότητα, με την ενανθρώπιση του Χριστού, την θυσία του Γολγοθά και την Ανάστασή Του να γευόμαστε αυτού του ευλογημένου Σώματος. Μέσα από αυτήν την τροφή όλες οι ενέργειες μας, οι πράξεις, αλλά και όλα τα γεγονότα στην ζωή μας λαμβάνουν άλλη έννοια, αποκτούν άλλον σκοπό.

Μέσα στο άγιο Ποτήριο είναι τα Άγια, δηλαδή το άγιο Σώμα και Αίμα του Χριστού. Γι' αυτό ο ιερέας λέγει: «πρόσχωμεν. Τα άγια τοις αγίοις». Μόνον όσοι αγωνίζονται ποικιλοτρόπως, στον αγώνα για την μεταμόρφωση των παθών, μπορούν να κοινωνήσουν του Σώματος και του Αίματος του Χριστού. Και αυτοί πρέπει να αγωνίζονται ώστε όταν πλησιάζουν αυτό το Άγιο Ποτήριο να διακατέχονται από τον Θεϊκό φόβο, την ασάλευτη πίστη, την ατέλειωτη αγάπη.

Με αυτές τις προϋποθέσεις η Θεία Κοινωνία μας μεταποιεί σε σύσσωμους και σύναιμους Ιησού Χριστού. Ολόκληρο το σώμα, γίνεται Σώμα Χριστού. Ο άγιος Συμεών ο νέος Θεολόγος λέγει ότι κινούσε το πόδι και το πόδι του το αισθανόταν ως πόδι Χριστού, κινούσε το χέρι και το χέρι του το αισθανόταν ως χέρι Χριστού. Με την σωστή προσέλευση στη Θεία Κοινωνία όλα πλέον για μας είναι αλλαγμένα, μεταμορφωμένα, εξαγιασμένα.

14. ΜΕΤΑ ΦΟΒΟΥ ΘΕΟΥ... (ΣΤ').

...«ΜΕΤΑ ΑΓΑΠΗΣ» ΠΡΟΣΕΛΘΕΤΕ...

Όλα τα μυστήρια της Εκκλησίας, αγαπητοί μου αδελφοί, συνδέονται στενά με την Θεία Ευχαριστία. Βαπτίζομαστε και χριόμαστε με το άγιο Μύρο για να μπορέσουμε ως μέλη της Εκκλησίας να λάβουμε μέρος σ' αυτό το Μυστικό Δείπνο και να λάβουμε μέσα μας τον Χριστό. Το μυστήριο της Ιεροσύνης γίνεται, ώστε να υπάρξουν οι ιερείς, που θα τελούν το μέγα της Θείας Ευχαριστίας Μυστήριο. Τα μυστήρια της Εξομολογήσεως και του Ευχελαίου γίνονται για να μας προετοιμάσουν να συμμετάσχουμε πραγματικά στη Θεία Ευχαριστία, αλλά και το μυστήριο του Γάμου γίνεται ώστε το ανδρόγυννο συμμετέχοντας στη Θεία σ' αυτή, να αισθάνεται την ενότητά του όχι απλώς σε ένα βιολογικό επίπεδο, αλλά ως ενότητα με το Χριστό. Τέλος να σημειώσουμε ότι παλαιότερα όλα τα Μυστήρια που προαναφέραμε και ο Γάμος και το Βάπτισμα και το Ευχέλαιο ήταν συνδεδεμένα με τη Θεία Λειτουργία. και τελούνταν σε συνάρτηση με αυτήν.

Κορυφαία στιγμή της Θείας Λειτουργίας, αλλά και όλης της εκκλησιαστικής ζωής είναι όταν ο άνθρωπος αξιώνεται να κοινωνήσει του Σώματος και του Αίματος του Χριστού. Μεγάλη ευλογία είναι όταν ο χοϊκός άνθρωπος αξιώνεται να γευθεί του ξύλου της ζωής που είναι ο Χριστός. Ο Αδάμ στον Παράδεισο είχε μεν κοινωνία με τον Θεό, αλλά δεν είχε φθάσει στο σημείο να κοινωνήσει του Σώματος του Χριστού, αφού δεν είχε εξανθρωπίσει το Δεύτερο Πρόσωπο της Αγίας Τριάδος. Εμείς όμως έχουμε την δυνατότητα, με την ενανθρώπιση του Χριστού, την θυσία του Γολγοθά και την Ανάστασή Του να γευόμαστε αυτού του ευλογημένου Σώματος. Μέσα από αυτήν την τροφή όλες οι ενέργειές μας, οι πράξεις, αλλά και όλα τα γεγονότα στην ζωή μας λαμβάνουν άλλη έννοια, αποκτούν άλλον σκοπό.

Αυτή η ένωση του ανθρώπου με το Θεό, αυτή η θεοκοινωνία, είναι η ύψιστη προσφορά της αγάπης του Θεού σε μας και η φανέρωση του ήθους της αγάπης αυτής. Ο λόγος της Αγίας Γραφής, «ούτως ηγάπησεν ο Θεός τον κόσμον, ώστε τον Υιόν αυτού τον μονογενή έδωκεν, ίνα πας ο πιστεύων εις αυτόν μη απόληται, αλλ' έχει ζωήν αιώνιον»(Μτθ. 25 – 6),είναι αυτή καθ' αυτή η φανέρωση της Πατρικής αγάπης που ζούμε μέσα σε κάθε Θεία Λειτουργία.

Ο Χριστός κοινωνεί τον άνθρωπο με τον εαυτό Του και ο άνθρωπος κοινωνεί με το Θεό. Κοινωνεί με το Χριστό, κοινωνεί με την αγάπη, αφού ο Θεός «αγάπη εστί». Είναι η στιγμή κατά την οποία ο άνθρωπος δέχεται μέσα του τον Κύριο. Είναι η θεία αγάπη που προσφέρεται και η ανθρώπινη αγάπη που προσερχόμενη δέχεται τη θεία προσφορά. Οφείλουμε λοιπόν, να προσερχόμαστε «μετά αγάπης». Αγάπη προς τον Κύριο και αγάπη προς τους αδελφούς. Αυτή ακριβώς είναι η ερμηνεία της προσκλήσεως που ζητά αγάπη για να σταθούμε μπροστά στην «Ωραία Πύλη», και να βάλουμε μέσα μας τον ίδιο το Θεό.

Σύγχρονος θεολόγος κληρικός, ο ιερομόναχος Γρηγόριος ο Κουτλουμουσιανός γράφει στο βιβλίο του, «Η ΘΕΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ Η ΘΕΙΑ ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ».

Η αίσθηση της αγάπης με την οποία μας αγάπησε ο Θεός, μας δείχνει τον δρόμο της αγάπης. Εκείνος άνοιξε τον δρόμο, εμείς βαδίζουμε στα ίχνη Του.

Η αγάπη μας, η δική μας αγάπη προς Αυτόν είναι και πρέπει να είναι η απάντηση στην δική Του αγάπη. Είναι η εκδήλωση ευγνωμοσύνης του παιδιού προς τον Πατέρα: «Αυτά που προσφέρουμε εμείς είναι κάποια ανταπόδοση και οφειλή, ενώ αυτά που προσφέρει Εκείνος είναι χάρισμα, ευεργεσίες και άμετρη δωρεά».

Ας ακούσουμε τον Ιερό Χρυσόστομο που ένοιωσε την αγάπη του Θεού και Τον αγάπησε εξ όλης ψυχής και καρδιάς: «Αδελφοί μου, ας μη γινόμαστε αχάριστοι σας παρακαλώ, μήτε να κάμνουμε τους εαυτούς μας ανάξιους των τόσων δωρεών. Ας αγαπήσουμε όπως πρέπει τον δικό μας Κύριο και ας μην κάμνουμε, τίποτε από εκείνα πού διακόπτουν την συμπάθεια Του για μας. Μήπως εμείς κάναμε την αρχή αυτής της σχέσεως αγάπης; Αυτός μας πρόλαβε και μας έδειξε την πολλή και απερίγραπτη αγάπη Του. Πώς, λοιπόν, δεν είναι παράλογο να μην αγαπούμε κι εμείς με όση δύναμη έχουμε Εκείνον που μας αγάπησε με τέτοιο τρόπο; Διότι Εκείνος, εξ αιτίας της αγάπης Του για μας, υπέμεινε τα πάντα με ευχαρίστηση... Καταδέχθηκε να σταυρωθεί και να θανατωθεί με τον πιο επονείδιστο θάνατο για να ελευθέρωση με την προς Αυτόν πίστη, εμάς που σερνόμασταν κατά γης και καταπιεζόμασταν από άπειρο βάρος αμαρτιών».

Και καταλήγει ο Άγιος: «Έχοντας υπ' όψη του όλα αυτά ο μακάριος Παύλος, ο θερμός εραστής του Χρίστου... βροντοφώναζε λέγοντας: Η αγάπη του Χριστού συνέχει ημάς» (δηλαδή: Η αγάπη που μας έδειξε ο Χριστός μας ωθεί και μας παρακινεί να Τον αγαπήσουμε κι εμείς).

Στη συνέχεια ο άγιος Ιωάννης μας παροτρύνει: «Ας αγαπήσουμε τον Χριστό, όπως ακριβώς Τον αγάπησε ο απόστολος Παύλος... Να έχουμε πάντοτε εγκατεστημένη στην ψυχή μας την υπερβολική αγάπη προς Αυτόν. Διότι έτσι, και τα αγαθά της παρούσης ζωής θα καταφρονήσουμε, και θα κατοικήσουμε την γη όπως τον ουρανό, χωρίς να κενοδοξούμε από τα ευχάριστα πράγματα, και χωρίς να καταπίπτουμε από τις θλίψεις. Αντί-θετα, παραβλέποντας όλα αυτά, θα σπεύσουμε από αυτή την ζωή να συναντήσουμε τον αγαπημένο μας Κύριο».

Με την Θεία Κοινωνία κοινωνούμε τον Χριστό, δηλαδή την Αγάπη. Έχοντας δε μέσα μας την Αγάπη, αγωνιζόμαστε να αγαπήσουμε κι εμείς τον Κύριο. Όταν πετύχουμε αυτή την αγάπη κατανοούμε ότι «αυτή είναι ή βασιλεία και ή πνευματική ηδονή, ή απόλαυση, ή δόξα και ή τιμή. Αυτή είναι το φως, αυτή είναι ή μυριομακαριότητα, την οποία ούτε λόγος μπορεί να παραστήσει, ούτε νους μπορεί να κατανόηση».

Εκείνος που δέχθηκε την αγάπη του Χρίστου και αγάπησε θερμά τον Χριστό, δυσκολεύεται να ερμηνεύσει με ανθρώπινους λόγους το μέγεθος της Θείας δωρεάς. Χρησιμοποιεί τις πιο δυνατές εκφράσεις, εφευρίσκει καινούργιες λέξεις και στο τέλος αναγνωρίζει την αδυναμία του να μιλήσει για τα ανέκφραστα.

Ας αγαπήσουμε τον Χριστόν!

«Ας αγαπήσουμε τον Χριστό», λοιπόν, μας προτρέπει ο χρυσορρήμων Πατήρ, «όπως πρέπει να Τον αγαπούμε. Η ίδια αυτή η αγάπη μας γι' Αυτόν είναι ο μεγάλος μισθός που μας προσφέρει ο Θεός. Αυτή είναι η βασιλεία και η ηδονή. Ατή είναι ή απόλαυση, η δόξα και η τιμή. Αυτή είναι το φως».

Ο άγιος Νικόδημος ο Αγιoreίτης μας εξηγεί με ποιο τρόπο μπορούμε να προσερχόμαστε στην Θεία Κοινωνία με αγάπη προς τον αγαπήσαντά μας Χριστό: «Αφιερώσου όλος εις τον Θεόν δια του Μυστηρίου τούτου (της Θείας Κοινωνίας), μεταλαμβάνοντας από αγάπην και με αγάπην εκείνον τον ηγαπημένον Ιησούν, όστις από άκραν Του αγάπην, διέταξε διά την ιδικήν σου αγάπην τοιούτον αγαπητόν Μυστήριον, δια να γίνη ανάμεσα εις τον αγαπώντα Θεόν και εις τον ηγαπημένον εσένα, αυτή η τόσον αγαπητή και ουράνιος ενωσις. Και από τώρα και εις το εξής, εξύπνησαι αδελφέ, και κάμε τον εαυτόν σου να φοβηθεί με μίαν άκραν φρίκην και τρομάραν κάθε αμαρτίαν και κάθε μολυσμόν σαρκός και πνεύματος, λέγοντας έτσι καθ' εαυτόν: Εγώ τώρα έγινα

κατοικητήριον του Θεού δια της μεταλήψεως των αχράντων Μυστηρίων, και πώς ημπορώ να γίνω κατοικητήριον της αμαρτίας;...».

Η καρδιά γίνεται όλον αγάπη, όλον σπλάγχχνα
Αγαπητοί Χριστιανοί.

Ο άνθρωπος ο όποιος κοινωνεί ακατακρίτως μένει μέσα στην Αγάπη, μένει μέσα στον Χριστό: Ο τρώγων μου την σάρκα και πίνων μου το Αίμα εν εμοί μένει, κάγω εν αυτώ. Μετέχοντας ο άνθρωπος διά της Θείας Κοινωνίας στην αγάπη του Θεού, αρχίζει να αγαπά περισσότερο τον Κύριο και τους αδελφούς του. Όμως για να καρποφορήσει η Θεία Κοινωνία την αγάπη, πρέπει να προσερχόμαστε έχοντας μέσα στην ψυχή μας την αρχική αγάπη.

Γράφει ο όσιος Ιωάννης ο Δαμασκηνός: «Ας προσέλθουμε με διάπυρο πόθο και αφού σχηματίσουμε το σχήμα του Σταυρού με τις παλάμες, ας υποδεχθούμε το άγιο Σώμα του Εσταυρωμένου. Αφού δε προσηλώσουμε προς αυτό τα μάτια, τα χείλη και τα μέτωπα μας, ας μεταλάβουμε τον θείο άνδρακα, ώστε ή φωτιά του πόθου που εί-ναι μέσα μας, αφού δεχθεί την πύρωση του άνδρακος, να κατακάψει τις αμαρτίες μας και να μας οδήγηση στην θέωση». Η αδύνατη φλόγα της αγάπης πού καίει μέσα μας καθώς πλησιάζουμε το Ποτήριο της ζωής, δέχεται τον θείο Άνδρακα, τον Χριστό, που κατακαίγει τα αγκάδια της αμαρτίας.

Η φωτιά του Χρίστου φωτίζει και θερμαίνει την καρδιά μας με την αγάπη Του. Και ή καρδιά μας γίνεται «Όλη φώς... όλον αγαλλίασις, όλον αγάπη, όλον σπλάγχχνα, όλον αγαθότης και χρηστότης». Ο άνθρωπος ζει μέσα στην φλεγόμενη και μη καιγόμενη βάτο της Αγάπης του Θεού.

15. ΜΕΤΑ ΦΟΒΟΤ ΘΕΟΤ... (Ζ').

ΜΕ ΕΦΟΔΙΟ ΤΗΝ
ΑΓΑΠΗ...ΠΡΟΣΕΛΘΕΤΕ...

Με όλες τις αρετές πρέπει να είναι στολισμένη η ψυχή, αγαπητοί Χριστιανοί, προκειμένου να μετάσχει του Μυστικού Δείπνου. «Κανείς από όσους προσέρχονται ας μη είναι ύπουλος, μας τονίζει ο ιερός Χρυσόστομος, κανείς πονηρός, κανείς άρπαγας κανείς υβριστής και λοίδορος. Κανείς ας μη μισεί τον αδελφό του, κανείς ας μην είναι φιλάργυρος, κανείς μέθυσος, κανείς πλεονέκτης, κανείς ένοχος σε αμαρτήματα της σαρκός... Κανείς φθονερός· κανείς ας μην δουλεύει στην αμαρτία. Κανείς κλέπτης, κανείς επίβουλος. Διότι υπάρχει κίνδυνος, αντί ωφελείας, να ζημιωθεί και να γίνει η Κοινωνία αφορμή να κατακριθεί», (Εις την προδοσίαν του Ιούδα, λόγος 1ος, 2, 453).

Εάν όμως όλες οι αρετές, αδελφοί μου, είναι απαραίτητες, ιδιαίτεράόλως σημασία για την άξια συμμετοχή στο Μυστήριο, έχει η αγάπη. Διότι τι είναι η Θεία Ευχαριστία; Είναι το μυστήριο της Θείας αγάπης. Απροσμέτρητη η αγάπη του Θεού όπως ήδη έχουμε τονίσει, φανερώνεται σ' αυτό. Γι' αυτό και με ιδιαίτερο τρόπο ο λειτουργός πιστούς υπενθυμίζει στους την αγάπη, καλώντας τους στη μυστική Τράπεζα.

«Επειδή προσερχόμαστε σε αγία Θυσία, ας κάνουμε αγία τη ψυχή... Πως και κατά ποίον τρόπον; Εάν έχεις κάτι εναντίον του ανθρώπου, πού σου έκαμε κακόν και είναι εχθρός σου, πέταξε το από την σκέψη σου. Θεράπευσε την πληγή λύσε την έχθρα έτσι θα θεραπευθείς από την πνευματική τράπεζα. Μη σου διαφεύγει, ότι πλησιάζεις σε φρικτή και αγία Θυσία. Πρέπει βαδύτατα να σεβασθείς την υπόθεση αυτής της αγίας προσφοράς. Εσφαγμένος ευρίσκεται εμπρός μας επάνω στην Αγία Τράπεζα ο Χριστός. Και για ποια αιτία εσφάγη; Και γιατί εθυσιάσθη; Για να σου δώσει ειρήνη και να τα κάμει όλα και μέσα σου και γύρω σου ειρηνικά, για να ειρηνεύσει και ενώσει τα ουράνια και τα επίγεια, για να σε κάμει φίλο των αγγέλων, για να σε συμφιλιώσει με το Θεό των όλων. Και ενώ λόγω της αμαρτίας ήσουν εχθρός προς Αυτόν και πολέμιος, ηθέλησε να σε κάμει φίλο. Εκείνος Θυσίασε τη ζωή του από υπερβάλλουσα αγάπη χάριν εκείνων, πού τον μισούσανε. Και συ λοιπόν εξακολουθείς ακόμη να κρατάς έχθρα εναντίον του συνδούλου και συνανθρώπου σου; Και πώς με αυτή τη ψυχική κατάσταση θα μπορούσες να

βαδίσεις και να πλησιάσεις στην ειρηνική Τράπεζα; Και εκείνος μεν δεν παραιτήθηκε από το να αποδάνει ακόμη χάριν σου. Συ δε δεν αποφασίζεις να αφήσεις την οργή που έχεις εναντίον του άλλου ανθρώπου, και μάλιστα, ενώ γνωρίζεις ότι εσένα πρώτον θα ωφελήσει.; Ποιο απ' όλα αυτά που κάνεις είναι άξιο συγγνώμης;...». «Θα προβάλεις ίσως, συνεχίζει, ως δικαιολογία και θα ειπείς, ότι με έβλαψε πολύ, τα μέγιστα με ζημίωσε. Ναι! Δεν αντιλέγω. Χρηματική όμως είναι πάντως η ζημιά. Ποτέ δεν σε τραυμάτισε κατά τέτοιο τρόπο, όπως τραυμάτισε τον Χριστό ο Ιούδας. Αλλ' όμως ο Χριστός και αυτό το αίμα του, το οποίο έχυσε, το έδωσε για τη σωτηρία εκείνων, οι οποίοι τον σταύρωσαν, και με τα καρφιά και με τη λόγχη, του το έχυσαν. Τι μέγα κακό έχεις να προβάλεις, τόσο μεγάλο, όσο αυτό;

Πρόσεξε ακόμη και τούτο: Εάν δεν συγχωρήσεις τον εχθρό σου, δεν αδικείς εκείνον. Τον εαυτό σου αδικείς. Διότι εκείνον μεν, με το ότι δεν τον συγχωρείς, τον βλάπτεις στον παρόντα βίο. Τον εαυτό σου όμως τον καθιστάς ασυγχώρητο και αναπολόγητο κατά την ήμερα της κρίσεως. Διότι τίποτε άλλο δεν μισεί και δεν αποστρέφεται ο Θεός, όσο το μνησίκακο άνθρωπο, την καρδιά την πρησμένη από το πάθος, την ψυχή τη γεμάτη από τη φλεγμονή της αντιπάθειας. Άκουσε τώρα και τι λέγει ο Κύριος: «Όταν προσφέρεις το δώρο σου εις το θυσιαστήριο, και εκεί ενθυμηθείς, ότι ο αδελφός σου έχει κάτι εναντίον σου για αδικία, την οποία του έκαμες, άφησε εκεί το δώρο σου εμπρός εις το θυσιαστηρίων και πήγαινε, πρώτον συμφιλιώσου με τον αδελφό σου και τότε, αφού συνδιαλλαγές, έλα και πρόσφερε το δώρο σου». «Τι λέγεις έπειτα από αυτά; Πιστεύω, ότι δεν θα έχεις αντίρρηση. Διότι χάριν της ειρήνης της προς τον αδελφό σου και η θυσία αυτή έχει γίνει. Εάν λοιπόν γι' αυτό έγινε ή θυσία, συ δε δεν κατορθώνεις να ειρηνεύσεις, ασκόπως και χωρίς ωφελείαν μετέχεις της Θυσίας. Λοιπόν, χωρίς καμία για σένα ωφέλεια έγινε το κατόρθωμα; Κάμε, λοιπόν, εκείνο πρώτον, δια το οποίον έγινε ή θυσία, και τότε μην αμφιβάλλεις, ότι πολλές εν συνεχεία ωφέλειες θα αποκομίσεις από αυτήν» (Εις την προδοσίαν του Ιούδα λόγος 2ος, 2, 465-466)

Επειδή όμως το θέμα της αγάπης είναι πολύ βασικό για την άξια Θεία Κοινωνία, γι' αυτό πάλι επανέρχεται ο ιερός Πατήρ.

Γράφει, λοιπόν, σε άλλη ομιλία του:

«Έχει κανείς εχθρό, πού του έκαμε μεγάλες αδικίες; Ας καταλύσει την έχθρα. Ας τον συγχωρήσει. Ας ηρεμήσει και ας καταστείλει την παραχμένη από την εκδίκηση και αναμμένη από το πάθος και πρησμένη διάνυσαν του. Κανείς εσωτερικός θόρυβος ας μη υπάρχει. Καμία ταραχή. Διότι όχι άνθρωπο, αλλά τον βασιλέα των όλων πρόκειται να δεχθεί. Όταν δε ο βασιλεύς εισέρχεται εις την ψυχή, είναι ανάγκη να επικρατεί σ' αυτή πολλή ειρήνη, πολλή ησυχία, βαδιά γαλήνη των λογισμών. Αλλά έχεις δεχθεί μεγάλες αδικίες, και δεν μπορείς

να αφήσεις την οργή; Διατί όμως αδικείς τον εαυτόν σου με πολύ μεγαλύτερα και χειρότερα κακά πού του προσθέτεις; Γιατί δεν θα σου προξενήσει ο εχθρός σου τόσα κακά με όσα και αν κάνη και σχεδιάζει να σε βλάψει, όσα κακά κάνεις συ εις τον εαυτόν σου όταν δεν αποφασίζεις να συμφιλιωθείς προς εκείνον που σε αδίκησε, αλλά καταπατείς τους νόμους του Θεού και μένεις στο πάθος. Σε ύβρισε εκείνος; Άλλα γι' αυτό και συ υβρίζεις τον Θεό; είπε μου. Διότι το να μη συμφιλιώνεσαι με εκείνον, πού σε αδίκησε και έγινε αφορμή να λυπηθείς, δεν αποτελεί μόνον παράβαση της προς τον πλησίον αγάπης, ούτε η αμαρτία αναφέρεται μόνο σ' εκείνον, όσον είναι ύβρις προς τον Θεών, ο όποιος την αγάπη αυτή νομοθέτησε. Μη, λοιπόν, όταν αυτά συμβαίνουν, ιδείς τον συνδούλο σου ως εχθρό σου. Ούτε να σταθεί ή σκέψη σου και να μελετήσεις τα ιδικά του αδικήματα. Άλλα αφού βάλλεις μέσα στη ψυχή σου το Θεό και τον φόβο του, εκείνο να σκεφθείς καλά, ότι δηλαδή, όσον περισσότερο συγκλονίζεσαι ψυχικώς, έπειτα από μύρια κακά πού εδέχθης, και όμως αναγκάζεσαι να συμφιλιωθείς με εκείνον πού σε αδίκησε, τόσον περισσότερη τιμή θα απολαύσεις εκ μέρους του Θεού, ο οποίος αυτήν την εντολή της αγάπης προς τον πλησίον νομοθέτησε. Και όπως ακριβώς με πολλή τιμή τον υποδέχεσαι εδώ στο Μυστήριο, έτσι και αυτός θα σε υποδεχθεί εκεί με πολύ δόξα και θα σου αποδώσει αμοιβές όχι ανάλογες προς το κατόρθωμα σου, αλλά μυριοπλασίως μεγαλύτερες για την υπακοή σου αυτή» (Κατά Ανόμοιων, λόγος 6ος, 1, 612).

«Και λοιπόν; Είσαι έτοιμος να κάμεις ολίγα ακόμη βήματα και να φθάσεις στο άγιο Ποτήριο; Ρίξε μία τελευταία μάτια στη ψυχή σου. Πρόσεξε μήπως καμία σκιά εχθρότητας την σκιάζει. Και εάν βεβαιωθείς ότι όλα είναι τακτοποιημένα στη καρδιά σου, βάδισε στην Πηγή. Βάδισε για να γίνεις μέτοχος των αγιασμάτων, πού εξασφαλίζουν την αιωνιότητα».

Αγαπητοί Χριστιανοί

Η στιγμή που ο άνθρωπος δέχεται μέσα του τον Κύριο, η στιγμή κατά την οποία προσερχόμαστε για να βάλουμε μέσα μας τον «Βασιλέα των όλων», είναι ή στιγμή της ανείπωτης, με ανθρώπινα λόγια, θείας αγάπης που προσφέρεται σε μας. Μοναδικό αντάλλαγμα σ' αυτή την Θεία προσφορά είναι η προσέλευση μας με το ένδυμα της αγάπης: Της αγάπης προς τον Κύριο και αγάπης προς τους αδελφούς μας.

Ο Ιερός Χρυσόστομος τονίζει με έμφαση: «Κανείς από αυτούς που έχουν εχθρό, να μην πλησίαση την ιερή Τράπεζα και να μην κοινωνήσει το άγιο Σώμα του Κυρίου. Κανείς από αυτούς που προσέρχονται στην Θεία Κοινωνία να μην έχει εχθρό. Έχεις εχθρό; Μην προσέλθεις να κοινωνήσεις. Θέλεις να προσέλθεις; Συμφιλιώσου με τον εχθρό σου και τότε να προσέλθεις να αγγίσεις το Ιερό. Δεν τα λέγω αυτά εγώ, άλλα ο ίδιος ο Δεσπότης που σταυρώθηκε για μας. Για να σε συμφιλιώσει με τον Πατέρα

δεν απέφυγε αυτήν την σφαγή, ούτε να χύσει το άγιο Αίμα Του. Και συ για να συμφιλιωθείς με τον συνάνθρωπο σου, ούτε λέξη θέλεις να του ειπείς, ούτε τρέχεις πρώτος προς αυτόν;

Άκουσε τι λέγει ο Χριστός γι' αυτούς που συμπεριφέρονται έτσι: Το επαναλαμβάνουμε και το τονίζουμε αυτό με ιδιαίτερη έμφαση γιατί μέσα στην παραζάλη της ατομοκεντρικής εποχής μας, μέσα στην συμφεροντολογική επιβίωση και τον κίβδηλο Χριστιανισμό μας το έντεχνα το παραβλέπουμε: *Εάν προσφέρεις το δώρον σου επί το θυσιαστήριον, κακεί μνησθείς ότι ο αδελφός σου έχει τι κατά σου*» δεν είπε, περίμενε να έλθει εκείνος σε σένα, ούτε, μίλησε σε κάποιον άλλον να μεσολαβήσει, ούτε, παρακάλεσε κάποιον άλλον, άλλα είπε, συ ο ίδιος τρέξε προς εκείνον: «*Ύπαγε πρώτον διαλλάγηθι τω αδελφώ σου*». Ό τι υπερβολική αγάπη! Ο Χριστός δεν θεωρεί περιφρόνηση να μείνει το δώρο στην άκρη και συ νομίζεις ότι είναι υποτιμητικό να τρέξεις πρώτος και να συμφιλιωθείς;».

«Ας σταματήσει λοιπόν η έχθρα, ας ηρεμήσει η ταραγμένη και συγχυσμένη καρδιά, για να μην υπάρχει μέσα στη ψυχή κανένας θόρυβος, ούτε και ταραχή. Με την Θεία Κοινωνία πρόκειται να υποδεχθείς τον Βασιλέα. Και όταν εισέρχεται ο Βασιλεύς στην ψυχή, πρέπει να υπάρχει μεγάλη χαλήνη, πολλή ησυχία και βαθιά ειρήνη των λογισμών».

16. ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ (Α').

ΤΑ ΑΓΙΑ ΤΟΙΣ ΑΓΙΟΙΣ...

Λίγο πριν τη
Θεία Κοινωνία και
προτού ο ιερέυς βγει στην
Ωραία Πύλη και καλέσει
τους πιστούς για να
προσέλθουν και να

συμμετάσχουν στον Ουράνιο Δείπνο, «μετά φόβου Θεού, πίστεως και αγάπης», λόγια για τα ποία έχουμε ήδη μιλήσει και ήδη τονίσαμε ότι αυτά είναι η απαραίτητη προϋπόθεση για την ακατάκριτη συμμετοχή, υψώνοντας τον Άγιο Άρτο – το Σώμα του Χριστού –, λέγει: «Τα Άγια τοις Αγίοις».

Αφήσαμε, αγαπητοί Χριστιανοί, σ' αυτό το σημείο τούτη την προτροπή, τούτη την υπόμνηση, γιατί πρέπει πλέον να μιλήσουμε για ένα μεγάλο ζήτημα που αφορά τη Θεία Κοινωνία και δεν είναι άλλο από την «προετοιμασία». Πως δηλαδή πρέπει να προετοιμαζόμαστε για να προσέλθουμε, να σταθούμε μπροστά στο Δεσπότη Χριστό και να ενωθούμε μ' Αυτόν. Να τον βάλουμε μέσα μας,, να «Χριστοποιηθούμε» και να «Θεοποιηθούμε».

Μιλώντας λοιπόν για την προετοιμασία., την κατάλληλη και απαραίτητη προετοιμασία μας πριν τη Θεία Κοινωνία, δεν ήταν δυνατόν να μην αναφερθούμε στο σημείο αυτό, που μέσα σε δυο λέξεις, συγκεφαλαιώνει όλο το νόημα αυτής της ιερότατης στιγμής, όλο το χρέος μας απέναντι στην Θεία προσφορά. Είναι ο χρυσός κανόνας της ενδεδειγμένης προετοιμασίας.

Αγαπητοί Χριστιανοί.

Η Θεία Λειτουργία δεν γίνεται απλώς για να προσευχηθούμε, γιατί αν είχε αυτόν τον σκοπό, τότε θα μπορούσαμε να την αντικαταστήσουμε με άλλες ακολουθίες, ήτοι τον Εσπερινό, τον Όρθηρο, την Παράκληση κ. λ. π. Αλλά η Θεία Λειτουργία γίνεται για να κοινωνήσουμε. Να λάβουμε δηλαδή το Σώμα

και το Αίμα του Χριστού και να αποκτήσουμε κοινωνία με τον Χριστό. Όπως δεν νοείται να λειτουργούν οι Κληρικοί μέσα στο άγιο Βήμα και να μη κοινωνούν του Σώματος και του Αίματος του Χριστού, έτσι ακριβώς δεν νοείται κάποιος Χριστιανός που έχει λησμονήσει τη...γεύση της Θείας Κοινωνίας.

Έτσι οι Χριστιανοί στην αρχαία εποχή όπως και άλλες φορές τονίσαμε, έχοντας μέσα στην καρδιά τους ενεργούσαν την Χάρη του Αγίου Πνεύματος, και όντας πραγματικά μέλη του Σώματος του Χριστού προχωρούσαν για να λάβουν τον Χριστό και να αποκτήσουν κοινωνία μαζί Του. Όταν όμως αμάρταναν και έπαυε να ενεργεί η Χάρη του Αγίου Πνεύματος έπρεπε να μετανοήσουν και να εξομολογηθούν και τότε ο πνευματικός τους προετοίμαζε κατάλληλα για να μπορέσουν να αντέξουν αυτήν την μεγάλη δωρεά. Αυτήν την έννοια έχει και ο λόγος του Αποστόλου Παύλου *«δοκιμαζέτω δε άνθρωπος εαυτόν και ούτως εκ του άρτου εσθιέτω και εκ του ποτηρίου πινέτω»*. Και συνεχίζει ότι εκείνος που τρώγει και πίνει αναξίως, *«κρίμα εαυτώ εσθίει και πίνει, μη διακρίνων το σώμα του Κυρίου»* (Α' Κορ. ια', 28-30).

Μετά την μεταβολή λοιπόν του άρτου και του οίνου σε Σώμα και Αίμα Χριστού, ο λειτουργός μας προετοιμάζει για να πλησιάσουμε και να κοινωνήσουμε, καθαροί, ώστε η κοινωνία να συντελέσει στην άφεση των αμαρτιών, την συγχώρηση των πλημμελημάτων, την κοινωνία του Αγίου Πνεύματος, την κληρονομία της Βασιλείας των Ουρανών, την παρρησία μας στο Θεό και όχι σε κρίμα και καταδίκη. Γιατί η μεταβολή των Τιμίων Δώρων μπορεί να είναι ευλογία, μπορεί όμως να είναι και καταδίκη, όπως γίνεται και με το φάρμακο, που σε έναν προξενεί υγεία και σε άλλον προξενεί κακό. Δεν φταίει το Σώμα του Χριστού, αλλά η δική μας πνευματική κατάσταση. Μέσα στο άγιο Ποτήριο είναι τα Άγια, δηλαδή το άγιο Σώμα και Αίμα του Χριστού. Γι' αυτό ο ιερέυς λέγει: «Πρόσχωμεν. Τα άγια τοις αγίοις». Μόνον όσοι αγωνίζονται ποικιλοτρόπως, στον αγώνα για την μεταμόρφωση των παθών, μπορούν να κοινωνήσουν του Σώματος και του Αίματος του Χριστού.

Λέγει λοιπόν ο όσιος Νικόλαος ο Καβάσιλας: «Αγίους εννοεί εκείνους που έφθασαν στην τελειότητα της αρετής. Εννοεί όμως και εκείνους που απέχουν από την τελειότητα, αλλά σπουδάζουν να φθάσουν σ' αυτήν. Διότι και αυτούς τίποτε δεν τους εμποδίζει να αγιάζονται με την συμμετοχή τους στα αγία Μυστήρια, ... όπως και ο Απ. Παύλος λέγει: Άγιοι, καλούνται εξ αιτίας του Αγίου στον Όποιο μετέχουν και του Οποίου κοινωνούν το Σώμα και το Αίμα»,

Η εκφώνηση του Λειτουργού τα «Άγια τοις Αγίοις» δεν μας επιτρέπει να δικαιολογηθούμε, εάν κοινωνήσουμε απροετοίμαστοι. Λέγει ο ιερός Χρυσόστομος: «Ο Ιερέυς αναφωνεί και καλεί τους αγίους και με τα λόγια αυτά τους εξετάζει όλους, ώστε κανείς να μην προσέλθει απροετοίμαστος. Διότι

όπως στο κοπάδι εκείνο στο οποίο υπάρχουν πολλά πρόβατα υγιή και πολλά γεμάτα ψώρα, πρέπει αυτά να διαχωριστούν από τα υγιή, έτσι και στην Εκκλησία: Επειδή άλλα πρόβατα είναι υγιή και αλλά υποφέρουν από κάποια ασθένεια, με την φωνή αυτή ο Ιερείς -σαν να περιφέρεται παντού με την φοβερή αυτή κραυγή- τα διαχωρίζει από τα υγιή και καλεί και έλκει τους αγίους... Τα λόγια αυτά λειτουργούν σαν κάποιο εμπόδιο. Δεν μπορείς να πεις «δεν ήξερα, αγνοούσα ότι ακολουθεί κάποιος κίνδυνος», διότι κατ' εξοχήν το τόνισε αυτό ο απόστολος Παύλος... Για να μην έχεις πάντως αυτή την πρόφαση, ο Ιερεύς με μεγάλη φωνή, με φρικτή κραυγή, σηκώνοντας ψηλά το χέρι σαν κάποιος κήρυκας, στέκεται ψηλά, γίνεται θεατός από όλους, και κραυγάζοντας δυνατά μέσα σ' εκείνη την απόλυτη ησυχία, άλλους τους καλεί να κοινωνήσουν και άλλους τους εμποδίζει».

Και συνεχίζει ο Άγιος: «Όταν λέγει ο Ιερεύς τα «Άγια τοις Αγίοις», εννοεί: Όποιος δεν είναι άγιος, ας μην πλησιάσει. Δεν λέγει να είναι απλώς καθαρός από αμαρτίες, αλλά άγιος. Διότι τον άγιο δεν τον κάμνει μόνον η απαλλαγή από τις αμαρτίες, αλλά και η παρουσία του Άγιου Πνεύματος και ο πλούτος των αγαθών έργων. Δεν θέλω, λέγει, να είσθε απλώς απαλλαγμένοι από τον βόρβορο, αλλά να είσθε λευκοί και ωραίοι... Όποιος είναι τέτοιος ας πλησιάζει και ας αγγίζει τα βασιλικά Ποτήρια».

«Σάς παρακαλώ και σας ικετεύω», λέγει ο άγιος Ιωάννης, «να μην πλησιάζουμε την Ιερή αυτή Τράπεζα ακάθαρτοι, ούτε με ενοχή συνείδηση. Διότι αυτό δεν θα ήταν προσέλευση, ούτε Κοινωνία, ακόμη και αν άπειρες φορές αγγίζουμε το άγιο Σώμα του Χρίστου, αλλά καταδίκη και κόλαση και αύξηση της τιμωρίας μας. Λοιπόν κανείς αμαρτωλός ας μην πλησιάση, μάλλον δε ας μην λέγω κανείς αμαρτωλός, διότι πρώτα τον εαυτό μου απομακρύνω από την Θεία Τράπεζα, αλλά ας ειπώ: Κανείς που παραμένει αμαρτωλός ας μην πλησιάση». Και συνεχίζει ο Άγιος: «Όταν πρόκειται να πλησιάσης την αγία Τράπεζα, πίστευε πως εκεί είναι παρών ο Χριστός, ο Βασιλεύς των όλων. Διότι πραγματικά παρευρίσκεται και εξετάζοντας την προαίρεση του καθενός, παρατηρεί ποιος πλησιάζει με ευλάβεια ταιριαστή στο άγιο Μυστήριο, και ποιος με ένοχη συνείδηση, με σκέψεις βρωμερές και ακάθαρτες, με πράξεις μολυσμένες».

Ο άγιος Συμεών ο Νέος Θεολόγος τονίζει ότι απαραίτητη προϋπόθεση για την συμμετοχή μας στην Θεία Κοινωνία είναι ή διαρκής μετάνοια, η οποία εκφράζεται με το συνεχές πένθος και τα καθημερινά δάκρυα για τις αμαρτίες μας. Όποιος δεν κάμνει αυτή την πνευματική εργασία, δεν είναι άξιος να προσέλθει στην Θεία Κοινωνία, επειδή «τα Άγια δίδονται τοις αγίοις, καθώς το λένουν και το κηρύττουν κάθε ημέραν οι ιερείς... Τι λοιπόν; Εκείνος ο πού δεν είναι άγιος, είναι και ανάξιος; Όχι, δεν

είναι. Αμή εκείνος οπού δεν εξομολογείται κάθε ημέραν τα κρυπτά της καρδιάς του, εκείνος οπού δεν δείχνει αξίαν μετάνοιαν δι' αυτά και δι' εκείνα οπού αμαρτάνει εν αγνοία, εκείνος οπού δεν περιπατεί πάντοτε *πενθών και σκυθρωπάζων*,... αυτός δεν είναι άξιος. Και πάλιν εκείνος... οπού απερνά την ζωήν του με στεναγμούς και δάκρυα, είναι και κατά πολλά άξιος, όχι μόνον κάθε εορτήν να μεταλαμβάνει τα άχραντα Μυστήρια, αμή και κάθε ημέραν».

Αγαπητοί Χριστιανοί

Ο άγιος Ευθύμιος ο Μέγας είχε λάβει από τον Θεό χάρισμα, και καθώς μετέδιδε στους αδελφούς τα άχραντα Μυστήρια, έβλεπε άλλους να φωτίζονται από την θεία Κοινωνία, και άλλους να κατακρίνονται... Έλεγε, λοιπόν, καθημερινά στους αδελφούς: «Αδελφοί και Πατέρες. Ο καθένας να δοκιμάζει καλά τον εαυτό του και *«ούτως εκ του άρτου εσθιέτω και εκ του ποτηρίου πινέτω»*, καθώς λέγει ο Απόστολος. Διότι εκείνος που ανάξια προσέρχεται στο θείο Μυστήριο και ανάξια κοινωνεί, *«κρίμα εαυτώ εσθίει και πίνει»*ι. Γι' αυτό ο Ιερέυς που προσφέρει την αναίμακτη θυσία, προτού να αρχίσει την θεία Αναφορά, παραγγέλλει σε όλους και παρακαλεί επίμονα λέγοντας: *«Άνω σχώμεν τας καρδιάς»*. Και όταν ο λαός υποσχεθεί ότι θα εφαρμόσει το παράγγελμα του, τότε παίρνει το θάρρος για να προσφέρει στον Θεό την θεία Αναφορά. Όταν δε αυτή προσφερθεί, και πάλι υψώνει τα χέρια του... και με δυνατή φωνή... λέγει; Τα *«Άγια τοις Αγίοις»*. Με τον λόγο αυτό είναι σαν να λέγει: Επειδή εγώ είμαι άνθρωπος και φέρω μαζί μου τις ίδιες αδυναμίες με σας και δεν γνωρίζω τα όσα ο καθένας σας έχει πράξει η συλλογισθεί, γι' αυτό λέγω και σας παρακαλώ ενώπιον του Κυρίου: Όποιος έχει λερώσει τον εαυτό του από την γαστριμαργία, ή την συγκατάθεση στους αισχρούς λογισμούς, ή έχει σκοστισθεί από το μίσος και την μνησικακία, ή έχει θολωμένο το νου του από τον φθόνο και την οργή, ή έχει νικηθεί από την υπερηφάνεια και την αλαζονεία, ας μην τολμήσει να προσέλθει σ' αυτό το θείο και άχραντο πυρ.

Ας πλυθεί πρώτα καλά με το μυστήριο της μετανοίας και ας καθαρίσει πρώτα τον εαυτό του από κάθε σαρκικό και πνευματικό μολυσμό, εργαζόμενος τον αγιασμό, κι έπειτα να προσέλθει Διότι τα άγια Μυστήρια δεν είναι για τους βέβηλους, αλλά για τους αγίους. Όσοι, λοιπόν, εξετάζοντας με προσοχή; βρίσκετε καθαρή την συνείδηση σας, *«προσέλθετε προς αυτόν και φωτίσθητε, και τα πρόσωπα υμών ου μη κατασχυνθή»*.(ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΙΕΡΟΜΟΝΑΧΟΥ «Η ΘΕΙΑ ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ ΚΑΙ Η ΘΕΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΑ» ΣΕΛ.187 – 191

17. Η ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ (Β').

ΤΑ ΑΓΙΑ ΤΟΙΣ ΑΓΙΟΙΣ

Κάποτε, διαβάζουμε στο Γεροντικό, στην σπηλιά του Αγίου Αθανασίου, ήταν ένας Γέροντας με δυο υποτακτικούς. Ο ένας ήταν Ιερομόναχος και ο άλλος Ιεροδιάκονος. Μια μέρα, λοιπόν, πήγαν σ' ένα εξωκκλήσι, για να

λειτουργήσουν. Ο ιερέας όμως φθονούσε πολύ το διάκονο και τον ζήλευε, επειδή ο διάκονος ήταν πιο έξυπνος και επιτήδειος σε όλα- αλλά και ο διάκονος με τον εγωιστικό του τρόπο δεν βοηθούσε.

Και οι δυο είχαν προετοιμασθεί εξωτερικά. Είχαν διαβάσει τη Θεία μετάληψη, είχαν κάμει όλα τα σχετικά τυπικά. Δυστυχώς όμως εσωτερική προετοιμασία δεν υπήρχε. Δεν προσπάθησαν καθόλου να διώξουν το φθόνο και τη ζήλια απ' την καρδιά τους. Βλέπεις αυτά δεν φεύγουν με το να καθαρίσουμε το σώμα μας, να αλλάξουμε τα ρούχα μας, ούτε με οποιαδήποτε άλλη εξωτερική προετοιμασία.

Έτσι λοιπόν, με την εξωτερική τους προετοιμασία προχώρησαν στο φοβερό Θυσιαστήριο, να λειτουργήσουν. Μόλις όμως άρχισαν να προσκομίζουν, ακούστηκε ξαφνικά ένας μεγάλος κρότος, ενώ βλέπουν το Άγιο Δισκάριο να εξαφανίζεται από την Πρόθεση.

Επόμενο ήταν να μην μπορέσουν να λειτουργήσουν. Παρουσιάστηκε εμπόδιο γιατί η ψυχική τους κατάσταση ήταν τέτοια που δεν ταίριαζε με το Μέγα Μυστήριο.

Οι Αγιορείτες αυτοί πατέρες, αγαπητοί Χριστιανοί, είχαν προετοιμασθεί για να λειτουργήσουν και να κοινωνήσουν. Είχαν νηστέψει, είχαν διαβάσει την ακολουδία της Μεταλήψεως. Όμως δεν φρόντισαν να συμφιλιωθούν. Να διώξουν από μέσα τους με ταπείνωση το πάθος της μνησικακίας. Γι' αυτό και δεν έγινε δεκτή η προσφορά τους. Δεν μπόρεσαν να προσφέρουν την αναίμακτη θυσία, να παρακαθίσουν στο Μυστικό Δείπνο.

Αλλά, αγαπητοί Χριστιανοί.

Δεν είναι άλλος ο Θεός των ιερωμένων και άλλος των λαϊκών. Δεν ζητά άλλα από τους κληρικούς και άλλα από τους λαϊκούς. Δεν λέει ότι μόνο οι ιερείς έχουν χρέη και μόνο αυτοί πρέπει να δείχνουν μεγάλη φροντίδα για να είναι εντάξει απέναντι στο Θεό.

Όλοι μας, αδελφοί μου. Κι εγώ κι εσύ, ο κάθε ένας που προσέρχεται στη Θεία Κοινωνία έχει χρέος για την ανάλογη προετοιμασία. Ψυχή απροετοίμαστη, ψυχή σκοτισμένη, ψυχή που επιπόλαια κοινωνεί, κοινωνεί ανάξια. Και όταν ανάξια προσερχόμαστε στη Θεία Κοινωνία, όπως μας λέει ο Άγιος Κοσμάς ο Αιτωλός, «τα άχραντα Μυστήρια τον καλόν τον φωτίζουν και τον κάμνουν ωσάν Άγγελον. Τον αμαρτωλό τον σκοτίζουν και τον κάμνουν ωσάν τον διάβολον».

Ο δε Απόστολος Παύλος, στην Α'. προς Κορινθίους επιστολή του γράφει: *«Δοκιμάζέτω άνθρωπος εαυτόν και εκ του άρτου εσθιέτω και εκ τον ποτηριού πινέτω. Ο γαρ εσθίων και πίνων αναξίως κρίμα εαντώ εσθίει και πίνει, μη διακρίνουν το Σώμα του Κυρίου»* (Α'. Κορ. ιι, 28-29). Τι σημαίνει αυτό; Ο καθένας πρέπει να εξετάζει προσεκτικά τον εαυτό του και τότε να τρώγει από τον Άρτο και να πίνει από το Ποτήριο. Διότι όποιος τρώγει τον Άρτο και πίνει το Ποτήριο αναξίως, χωρίς να αναγνωρίζει σ' αυτά το Σώμα και το αίμα του Κυρίου, τρώγει και πίνει προς την καταδίκη του.

Ο ιερός Χρυσόστομος εξηγώντας τα λόγια αυτά του Απ. Παύλου λέγει σε μια ομιλία του: «Τι λέγεις, Ισαπόστολε Παύλε, πες μου! Η Τράπεζα που είναι αιτία τόσων αγαθών και αναβλύζει ζωή, αυτή γίνεται καταδίκη; Όχι από την φύση της, απαντά, αλλά από την προαίρεση του προσερχόμενου. Όπως ακριβώς η παρουσία του Κυρίου η οποία έφερε εκείνα τα μεγάλα και μυστικά αγαθά, αυτούς που δεν την δέχθηκαν με πίστη τους, τους κατεδίκασε περισσότερο. Έτσι και τα αγία Μυστήρια γίνονται εφόδια μεγαλύτερης κολάσεως σε όσους μετέχουν αναξίως. Και γιατί τρώγει προς καταδίκη του; Επειδή δεν διακρίνει το Σώμα του Κυρίου. Δηλαδή, δεν εξετάζει, δεν αντιλαμβάνεται όπως πρέπει την αξία των προσφερομένων, δεν συλλογίζεται το μέγεθος της δωρεάς. Διότι εάν γνωρίσεις ποιος ακριβώς είναι ο προσφερόμενος και ενώ είναι Αυτός, σε ποιόν προσφέρει τον εαυτό Του, δεν θα χρειασθείς άλλα λόγια. Σου αρκεί αυτό, εάν δεν είσαι τελείως ράθυμος και αμελής, για να βρίσκεσαι σε διαρκή επαγρύπνηση».

Εδώ ακριβώς πρέπει να γίνει μια διευκρίνιση για να μην πέσουμε στο άλλο άκρο, επειδή όπως ακριβώς ομολογούμε και στην ευχή του Χερουβικού Ύμνου *«Ουδείς άξιος των συνδεδεμένων ταις σαρκικαίς επιθυμίαις προσέρχεσθαι προσεγκρίζειν ή λειτουργείν Σοι Βασιλεύ της δόξης...»*. Σύμφωνα λοιπόν με αυτά, όσο κι αν προετοιμάζεται ο άνθρωπος, πάντα ανάξιος θα είναι για τη Θεία Κοινωνία. Ουδέποτε

καθίσταται κάποιος άξιος να ενωθεί με το Χριστό ότι και να κάνει. «Τα Άγια τοις Αγίοις»· και από μας τους θνητούς κανείς δεν είναι τόσο Άγιος ώστε να πει: Να άξια προσέρχομαι στο Χριστό! Γι' αυτό όλοι μας πάντοτε ανάξια κοινωνάμε. Σωστά όμως μπορούμε να πούμε πως κοινωνεί όποιος προσέρχεται συναισθανόμενος την αμαρτωλότητα του, όποιος πονά και συντρίβεται γι' αυτήν, όποιος πενθεί και κλαίει, όποιος προσπαθεί να απαλλαγεί από τα πάθη του.

Δεν σημαίνει λοιπόν πως σταματάμε να πλησιάζουμε στο Άγιο ποτήριο, ούτε πως όταν το πλησιάζουμε είμαστε σ' όλα εντάξει και ακόμη πως θα πλησιάσουμε για να κοινωνήσουμε, όταν... κάποτε γίνουμε εντάξει.

Γράφει σχετικά ο άγιος Κύριλλος Αλεξανδρείας: «Εάν πραγματικά είμαστε εραστές της αιωνίου ζωής και ευχόμαστε να έχουμε μέσα μας τον χορηγό της αθανασίας, ας μην αποφεύγουμε την ευλογία της Θείας Κοινωνίας, όπως μερικοί από τους αμελέστερους· ας μην πέφτουμε στην παγίδα της επιζήμιας ευλάβειας που μας στρώνει ο πανούργος Διάβολος. Αυτοί λένε: Έχει γραφεί «ο εσθίων εκ τον άρτου, και πίνων εκ του ποτηριού αναξίως, κρίμα εαντώ εσθίει και πίνει» και εγώ εξέτασα τον εαυτό μου και βλέπω ότι δεν είμαι άξιος. Και τότε λοιπόν θα γίνεις άξιος, τότε θα έρθεις με το μέρος του Χρίστου; Εάν για κάθε αμαρτία τρομάξεις και τα χάνεις, και βέβαια δεν θα παύσεις ποτέ να αμαρτάνεις -διότι κατά τον άγιο Ψαλμωδό:

Τις συνήσει παραπτώματα;- θα βρεθείς τελείως αμέτοχος του σωστικού αγιασμού (των αγίων Μυστηρίων). Γι' αυτό είναι καλύτερο να επιδιώκεις ώστε ή ζωή σου να είναι σύμφωνη με τον νόμο του Θεού και έτσι να μεταλάβεις πιστεύοντας ότι ή Θεία Μετάληψη αποδιώχνει όχι μόνο τον θάνατο άλλα και τις δικές μας αρρώστιες. Όταν έλθει μέσα μας ο Χριστός κατακοιμίζει τον νόμο της αμαρτίας που κυριαρχεί στην σάρκα μας και μας πολεμάει, και αναζωπυρώνει την προς τον Θεό ευλάβεια. Απονεκρώνει τα πάθη χωρίς να μας καταλογίζει τα παραπτώματα στα όποια βρισκόμαστε, αλλά μάλλον ως αρρώστους μας θεραπεύει. Συσφίγγει το συντετριμμένο μέλος και σηκώνει αυτόν που έχει πέσει, σαν καλός ποιμένας που θυσιάζει την ζωή του για τα πρόβατα».

Οφείλουμε λοιπόν, αδελφοί μου, να πλησιάζουμε και να γινόμαστε μέτοχοι της Θείας Κοινωνίας, όχι γιατί το απαιτεί η περίσταση, ή η εορτή μα γιατί εξετάσαμε τον εαυτό μας και είδαμε ότι είμαστε «εντάξει». Είμαστε κατάλληλα προετοιμασμένοι και δεν υπάρχουν εμπόδια. *«Δοκιμαζέτω άνθρωπος εαυτόν και εκ του άρτου εσθιέτω και εκ τον ποτηριού πινέτω. Ο γαρ εσθίων και πίνων αναξίως κρίμα εαντώ εσθίει και πίνει, μη διακρίνων το*

Σώμα του Κυρίου». Διαφορετικά η Θεία Μετάληψη όχι μόνο δεν οφελεί μα γίνεται και αιτία καταδίκης.

Ο Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος, που έχει χαρακτηριστεί σαν «Διδάσκαλος της Θ. Ευχαριστίας», φθάνει στο σημείο να αποκαλεί «Ιούδα», αυτόν που προσέρχεται απροετοίμαστος για να κοινωνήσει. «Κανείς λοιπόν, μας λέει, Ιούδας ας μην έλθει στην Τράπεζα...(Εισ το κατά Ματθ. Ομιλ. Ν., 517 Ε.).Κανείς ας μην είναι Ιούδας, κανείς ας μην είναι πονηρός, κανείς να μην έχει ιό- εννοεί το μικρόβιο της αμαρτίας. Να μην φέρει άλλα μεν στο στόμα και άλλα στη διάνοια... Κανείς λοιπόν ύπουλος εκεί, κανείς που είναι γεμάτος μεπονηριές, κανείς με μικρόβιο -αμαρτίας- στη διάνοια, για να μη κριματίζεται μεταλαμβάνοντας. Και λοιπόν τότε αφού έλαβε την προσφορά, μπήκε στον Ιούδα ο διάβολος, όχι βέβαια γιατί καταφρόνησε το Δεσποτικό Σώμα, ο διάβολος, αλλά για την αναισχυντία του Ιούδα, που ο ίδιος ο Ιούδας το καταφρόνησε για να μάθεις ότι στους αναξιούς που μετέχουν στα θεία μυστήρια, σ' αυτούς μάλιστα μπαίνει και κάθεται ο συνεχώς ο διάβολος όπως ακριβώς και στον Ιούδα...».(Εισ την προδοσίαν του Ιούδα Α').

Λοιπόν. «Αν τα ανθρώπινα ιμάτια δεν τολμά κανείς να θίξει, πως το σώμα του Θεού των όλων, το άμωμο και καθαρό, που είναι ένα με τη Θεία φύση, χάριν του οποίου και υπάρχουμε και ζούμε, χάριν του οποίου οι πύλες του θανάτου έγιναν κομμάτια, και οι πόρτες του ουρανού άνοιξαν, τούτο με τόση αναισχυντία θα το πάρουμε; Μη, παρακαλώ, να μην κατασφάξουμε τους εαυτούς μας, γι' αυτή μας την αναισχυντία, αλλά με φρίκη και ολοκληρωτική καθαρότητα σ' Αυτόν να προσεγγίσουμε»(Ι. Χρυσ. Εισ την Α. Κορ. Λογ.ΚΔ').

18. Η ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ (Γ').

ΤΑ ΑΓΙΑ ΤΙΣ ΑΓΙΟΙΣ

Για τη Θεία Κοινωνία και
πάλι ο λόγος, αγαπητοί Χριστιανοί.

Τη Θεία Κοινωνία που είναι το Μυστήριο των Μυστηρίων. Τη Θεία Κοινωνία που είναι η συνέχιση της Θυσίας του Ιησού Χριστού που προσφέρθηκε για τη σωτηρία του κόσμου. Έχουμε πει μέχρι τώρα αρκετά. Όμως το θέμα είναι ανεξάντλητο. Όσα και να πεις ποτέ δεν έχεις πει αρκετά.

Φιλάνθρωπο και σωτηριώδες είναι τούτο το προσκλητήριο της Εκκλησίας. Όταν όλα έχουν πλέον ετοιμάσει και η Τράπεζα έχει στρωθεί, όταν ο Αμνός του Θεού, ο εσφαγμένος, κείται *"εις βρώσιν και εις πόσιν τοις πιστοίς"*, η Εκκλησία απευθύνει την πρόσκληση *«έρχεσθε, ότι ήδη έτοιμα εστί πάντα»*. Και παρ' όλο ότι η κλήση είναι διατυπωμένη σε πληθυντικό αριθμό, δεν παύει να είναι αποκλειστικά προσωπική. Η εκκλησία δεν βλέπει το λαό σαν μάζα, αλλά σαν σύναξη προσώπων, που με προσωπική τους βούληση και ευθύνη προσέρχονται ή όχι. Παράλληλα η πρόσληψη του Χριστού από τους πιστούς, κατά άρρητο και ανέκφραστο τρόπο, δεν είναι μερική ή τμηματική, αλλά ολοκληρωτική και πλήρης. Όλοι κοινωνούν ολόκληρο το Χριστό και όχι ένα κομμάτι από Αυτόν. Ακόμη δεν μεταβάλλεται Αυτός δεν μεταβάλλεται σε σώμα και αίμα δικό μας, αλλά εμάς μεταβάλλει σε Σώμα και Αίμα δικό Του. Μας Χριστοποιεί και μας Θεοποιεί.

Το εκκλησιαστικό κριτήριο της προσελεύσεως μας - και αυτό είναι το κύριο θέμα μας, δεν είναι η αναμαρτησία μας, αλλά η μετάνοια και η πίστη. Αναμάρτητος δεν μπορεί να είναι κανείς. Αμετανόητος όμως και άπιστος, αν θέλει, μπορεί να μην είναι. Αυτό κάνει τον άνθρωπο άξιο ή ανάξιο.

Παρ' όλα αυτά εμείς ζούμε με τις αυταπάτες μας. Κάποιος τυπικός Εκκλησιασμός, ένα - δυο κεριά, κοινωνούμε μια - δυο φορές το χρόνο και τίποτα παραπάνω.

Ας ακούσουμε όμως τι λέει γι' αυτά ο Μακαριώτατος Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ. κ. Χριστόδουλος σε ένα πρόσφατο βιβλίο του με θέμα τη Θεία Κοινωνία.

«Θα πρέπει να αναρωτηθούμε εάν μέσα στον σύγχρονο πολιτισμό και τον πλαστό ορθολογισμό του κόσμου, ζούμε την Ευχαριστία ως σύναξη της εν Χριστώ οικογενείας του, ως μετοχή στον θάνατο και την Ανάσταση του Χριστού «προσκαρτερούντες τη διδαχή και τη κοινωνία και τη κλάσει του άρτου και ταις προσευχαίς». (Πράξ.β'42).

Αν έχουμε συνείδηση της εκκλησιολογικής σημασίας της Θείας Λειτουργίας και των Αγίων Μυστηρίων ή τα θεωρούμε ως απλά θρησκευτικά καθήκοντα, ως ευκαιρίες ατομικής τελειώσεως και σωτηρίας μέσα από δρόμους ευσεβιστικής ατομοκρατίας, δηλαδή μιας απομονωμένης και κατακόρυφης σχέσεως με τον Θεό, Για όλα αυτά, θα μπορούσε να υπάρξει ένας γόνιμος εσωτερικός προσωπικός προβληματισμός, εάν με τη Χάρη του Θεού, γνωρίσουμε και συνειδητοποιήσουμε τι συμβαίνει στην Εκκλησία την ώρα της Θείας Ευχαριστίας, ποια πραγματικότητα φανερώνεται και δίδεται σε μας από αυτό το μυστήριο των μυστηρίων. Γιατί, μόνο όταν τίθεται, αυτό το ερώτημα, μπορούμε να κατανοήσουμε, ότι εκείνο που ζωντανεύει τα σιωπηλά κείμενα είναι η εσωτερική μνήμη της Εκκλησίας.

Είναι γεγονός ότι ένα μέρος του λαού μας παραμένει ξένο προς τα ουσιώδη θεολογικά γνωρίσματα της θ. Ευχαριστίας. Η αδιαφορία από το ένα μέρος και η ελλιπής γνώση από το άλλο έχουν συμβάλει σ' αυτό *πού ο π. Αλέξ. Σμέμαν* ονομάζει «ιδιότυπη "έκπτωση" της Ευχαριστίας» (Ευχαριστία. Ακρίτας, β' έκδοση 1987, σ. 14). 'Η ευχαριστιακή σύναξη από κατ' εξοχήν χώρος έκφρασης της Εκκλησίας, μετεβλήθη σε καταφύγιο ατομικής σωτηρίας και πεδίο επιβράβευσης ατομικής αξιοσύνης. «Είναι τα μυστήρια, που από ζωογόνες πράξεις επιβίωσης της ορθόδοξης κοινότητας έχουν μετατραπεί σε μαγικούς «αγωγούς χάριτος» και τελετές ατομικής θρησκευτικότητας, αν δεν έχουν εκπέσει στο επίπεδο των κοινωνικών εκδηλώσεων» (Π. Βασιλειάδη: Ορθοδοξία και λειτουργική αναγέννηση. Στο «Καθ' οδόν» 1/92 σ. 67). ...

Αποτέλεσμα αυτής της διαστρεβλωμένης αντίληψης είναι ότι τα ενδιαφέροντα και αυτών των θρησκευόμενων πιστών, σε σχέση με τη Θ. Κοινωνία, περιορίζονται στη διαχείριση εξωτερικών ή δευτερευόντων στοιχείων, πού εξαντλούν τη σχετική προβληματική. Ερωτήματα, όπως π.χ. «πόσο συχνά πρέπει να κοινωνούμε;» ή «πόσο πρέπει να νηστεύουμε για να κοινωνήσουμε;» ή «είμαι αμαρτωλός και δεν πρέπει να κοινωνώ συχνά», εκφράζουν τα στενά πλαίσια της ελλιπούς κατηχητικής και λειτουργικής αγωγής, μέσα στα όποια κινείται ο πολύς κόσμος, χωρίς δυνατότητες προσπέλασης στο ουσιαστικότερο θεολογικό νόημα του Μυστηρίου».

Για να κοινωνήσουμε, λοιπόν άξια τα Άχραντα Μυστήρια και η Θεία Κοινωνία να γίνει για μας «*εις άφρεσιν αμαρτιών και εις ζωήν αιώνιον*», εις υγείαν ψυχής και σώματος, και εις Πνεύματος Αγίου κοινωνίαν, πρέπει

προηγουμένως να προετοιμασθούμε κατάλληλα. Πώς θα προετοιμαστούμε; Ακούστε το.

Το πρώτο και σπουδαιότερο είναι να έχεις ένα ενάρετο Πνευματικό - και να εξομολογείσαι με ειλικρίνεια και με συντριβή όλα τα αμαρτήματα σου, ακόμη και τα πιο βαρέα, κάθε φορά που το έχεις ανάγκη, χωρίς να ρίχνεις τα βάρη και τις ευθύνες σε άλλους, Και συγχρόνως να αποφασίσεις να αρχίσεις μια καινούργια ζωή. Πρέπει να γνωρίζεις, ότι οποίος έχει διαπράξει βαρέα αμαρτήματα, όπως εκτρώσεις, πορνείες, μοιχείες, βλασφημίες, επισκέψεις σε μάγισσες, μέντιουμ, αστρολόγους, και αλλά,- αν πάει να κοινωνήσει, χωρίς προηγουμένως να εξομολογηθεί, σύμφωνα με τον απ. Παύλο, κοινωνεί ανάξια. Και ή Θεία Κοινωνία γίνεται γι' αυτόν «κρίμα» και καταδίκη. (Α' Κορινθ, ια' 29). Και ενώ είναι ευχάριστο και ελπιδοφόρο τα γεγονότα να βλέπει κανείς, ιδιαίτερα κατά τη Μεγάλη Εβδομάδα, πλήθη χριστιανών να προσέρχονται να κοινωνήσουν, από την άλλη μεριά λυπάται, διότι αρκετοί από αυτούς, ενώ βαρύνονται με βαρέα αμαρτήματα, κοινωνούν χωρίς να εξομολογηθούν και χωρίς να αποφασίσουν να σταματήσουν την αμαρτωλή τους ζωή. Στην προετοιμασία για την Θεία Κοινωνία ανήκει βέβαια και ή σχετική νηστεία, θα μιλήσουμε γι' αυτήν την επόμενη φορά, ανάλογα με την υγεία και την αντοχή καθενός και σύμφωνα με τις οδηγίες του Πνευματικού.

Ένα άλλο πράγμα, πολύ σημαντικό για την αξία συμμετοχής μας στο Ποτήριο της ζωής, είναι και το να διαβάσουμε την προηγούμενη ημέρα την Ακολουθία της Θείας Μεταλήψεως, πού μπορούμε να τη βρούμε στη Σύνοψη . ή σε κάποιο άλλο βιβλίο της Εκκλησίας μας. Από τα διδακτικά τροπάρια και από τις ευχές της Θείας Μεταλήψεως μπορούμε, όσο είναι δυνατόν, να εννοήσουμε πόσο θείο και ιερό είναι το μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας, με πόσο καθαρή ψυχή πρέπει να πλησιάζουμε το Άγιο Ποτήριο και με πόση πίστη και ευλάβεια πρέπει να κοινωνούμε των Άχραντων Μυστηρίων, για να γίνουμε «αληθώς χριστοφόροι και θεοφόροι».

Ακόμη δεν νοείται αξία Θεία Κοινωνία, χωρίς να παρακολουθήσουμε τη Θεία Λειτουργία, χωρίς να λειτουργηθούμε. Γι' αυτό είναι ακατανόητο και απαράδεκτο από Ορθόδοξη άποψη το να μπεις στην Εκκλησία, να μείνεις 4-5 λεπτά, να κοινωνήσεις και να φύγεις. Θα πει ίσως κάποιος, «Κι αν είμαι εργαζόμενος; Τι να κάνω; Μπορώ να λείψω από τη δουλειά μου;» Ή απάντηση είναι εύκολη και πρακτική. Όχι. Να μη λείψεις από τη δουλειά σου. Άλλα αντί να κοινωνήσεις τη Μ. Πέμπτη ή το Μ. Σάββατο, πού έχεις δουλειά, μπορείς άριστα να ετοιμαστείς και να κοινωνήσεις την Κυριακή των Βαΐων ή τη νύχτα της Αναστάσεως στην Αναστάσιμη Θεία Λειτουργία. Όταν υπάρχει θέληση μπορείς να βρεις τη σωστή λύση για όλα τα προβλήματα πού τον απασχολούν.

Να σημειώσουμε στο σημείο αυτό μια άλλη κάκιστη συνήθεια. Αποφασίζουμε να λειτουργήσουμε σε ένα εξωκλήσι, ειδοποιούμε τον ιερέα, κανονίζουμε τη μέρα, καλούμε κόσμο, ετοιμάζουμε τα πάντα, δεν ετοιμαζόμαστε όμως για να κοινωνήσουμε και δεν κοινωνούμε. Τι κι αν λειτουργήσαμε. Άχρηστη για μας η Λειτουργία. ότι κάναμε πήγε χαμένο. Γιατί να λειτουργήσουμε αφού δεν θα κοινωνήσουμε. Να το πούμε κι αλλιώς; Αφού δεν θέλουμε να κοινωνήσουμε να μην λειτουργάμε.

Περιπτώ να πούμε, πώς όταν έλθει ή ώρα να κοινωνήσουμε, θα πλησιάσουμε με τάξη και με ευλάβεια, χωρίς βιασύνη και σπρωξίματα, για να κοινωνήσουμε όντως «μετά φόβου Θεού, πίστεως και αγάπης».

Πολύ ωφέλιμη και επικερδής είναι και η συνήθεια ορισμένων Χριστιανών, να διαβάζουν. μετά τη Θεία Κοινωνία, την «Ευχαριστία» από την Ακολουθία της Θείας Μεταλήψεως πού αναφέραμε και πιο πάνω.

Αν λοιπόν κοινωνούμε έτσι κάθε φορά, και βέβαια όχι μια φορά το χρόνο, αλλά πολύ περισσότερες, τότε πράγματι θα νοιώθουμε την παρουσία του Χριστού στην ψυχή μας και στη ζωή μας και θα παίρνουμε χάρη και δύναμη πνευματική, για να απαλλαγούμε από τα πάθη και τις αμαρτωλές μας συνήθειες και να γίνουμε χριστιανοί όχι των λόγων, αλλά των έργων Χριστιανοί.

19. Η ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ (Δ').

Το θέμα μας και πάλι η Θεία Κοινωνία, η Θεία Ευχαριστία και ειδικότερα η απαραίτητη προετοιμασία για την ακατάκριτη προσέλευση μας. Συνεχίζουμε λοιπόν και ανακεφαλαιώνουμε για να θυμηθούμε μεν τις βασικές προϋποθέσεις που ήδη έχουμε τονίσει αλλά και παράλληλα να δούμε και κάποια άλλα πιο ειδικά και κάπως παρεξηγημένα θέματα

γιατί και η λανθασμένη γνώση τους και η εμμονή σ' αυτά καταλήγει να είναι επιβλαβής.

Η κύρια και βασική προϋπόθεση είναι η εσωτερική καθαρότητα, η συνεχής προσπάθεια για την απαλλαγή της ψυχής από τα βάρη της αμαρτίας, από την κυριαρχία των παθών. Αυτή η καθαρότητα αποκτάται με το να αγωνιζόμαστε συνεχώς στο στίβο της μετανοίας, με το να κάνουμε τη μετάνοια τρόπο ζωής, ο οποίος θα μας οδηγεί τακτικά στο πετραχήλι του πνευματικού, στο πνευματικό καθαρτήριο, από το οποίο ο άνθρωπος εξέρχεται καθαρός και λευκασμένος

Βασική προϋπόθεση, επίσης, για την όσο το δυνατόν πιο άξια προσέγγιση στο μυστήριο της ζωής είναι η συνεχής και έντονη επαφή και επικοινωνία με τον Κύριο και Δημιουργό μας. Αυτή ή επικοινωνία επιτυγχάνεται με τη συχνή συμμετοχή στις Ιερές Ακολουθίες της Εκκλησίας μας και κυρίως στην Θεία Λειτουργία, αλλά πραγματώνεται επίσης και με την προσωπική μας καθημερινή προσευχή, με τη μυστική και ευχαριστιακή συνομιλία με τον Χριστό μας, μέσω της οποίας είναι δυνατή η εσωτερική μεταμόρφωση και πνευματική μας αλλοίωση. Αυτή η προσευχή είναι από τα μεγαλύτερα δώρα της αγάπης του Θεού προς τον άνθρωπο. Όποιος έχει

γευθεί τους εύοσμους καρπούς της είναι σε θέση να μαρτυρήσει για την αξία και τη σπουδαιότητα της.

Η προσέγγιση, επίσης, στο μυστήριο των μυστηρίων, στη Θεία Κοινωνία, πρέπει να είναι προϊόν μεγάλης και ειλικρινούς αγάπης προς τον συνάνθρωπο και πλησίον μας. Δεν είναι δυνατόν να κοινωνεί κανείς επαξίως, αν δεν έχει συνδιαλλαγή με το διπλανό του. αν κρατά κακία και θυμό για το γείτονα του. Το αίσθημα της αληθινής αγάπης καταξιώνει τον άνθρωπο και τον καθιστά πραγματικά άξιο της μέγιστης τιμής που είναι η ένωση με τον ίδιο το Θεό. Μη ξεχνούμε, άλλωστε, πώς ο Χριστός κινούμενος από αυτή την αγάπη δέχθηκε και έχυσε το άχραντο Αίμα Του για τη δική μας σωτηρία.

ΘΕΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΝΗΣΤΕΙΑ

Ένα λοιπόν πολυσυζητημένο και βασικό θέμα είναι η σχέση της Θείας Κοινωνίας με τη νηστεία.

Δυστυχώς και εδώ υπάρχει μεγάλη άγνοια και μεγάλη σύγχυση. Τι συμβαίνει συνήθως; Όλοι μας σχεδόν έχουμε ρίξει το βάρος της προετοιμασίας στην αποχή από ορισμένες τροφές – άσχετο αν παραφουσκώνουμε το στομάχι μας και ποικιλόμορφα από τα θεωρούμενα νηστίσιμα, - πριν από τη Θεία Κοινωνία και παραθεωρούμε όλα τα άλλα. Αυτό είναι ένα μεγάλο λάθος. Η νηστεία, την οποία συνδέσαμε στενά και αποκλειστικά με τη Θ. Κοινωνία, δεν αποτελεί απαραίτητο όρο γι' αυτήν. Στους πρώτους αιώνες, όπως και άλλοτε τονίσαμε, οι πιστοί τηρούσαν τις καθιερωμένες νηστείες και κοινωνούσαν ακόμα και τέσσερις φορές την εβδομάδα, το λέει αυτό ο Μ. Βασίλειος, χωρίς ιδιαίτερη σχετική νηστεία. Όταν όμως εψύχη η πίστη, λιγόστεψε ο ζήλος και ιδιαίτερα στα χρόνια της τουρκοκρατίας επεκράτησε η κακή συνήθεια να κοινωνούν μερικές φορές το χρόνο και ιδιαίτερα σε κάποιες μεγάλες γιορτές, τότε η νηστείας συνδέθηκε άμεσα με τη Θεία Κοινωνία και θεωρήθηκε απαραίτητη προϋπόθεση για την προσέλευση σ' αυτήν. Η νηστεία από όπλο κατά των παθών κατάντησε αυτοσκοπός. Σκοπός όμως δεν είναι η νηστεία μα η Θ. Κοινωνία. Και όπως λέει ένας σύγχρονος θεολόγος «η Εκκλησία δεν έχει να μας προσφέρει τίποτε περισσότερο από τη Θ. Ευχαριστία. Αυτό είναι απόλυτο και η μεγαλύτερη προϋπόθεση για την ένωση με το Σώμα και το Αίμα του Χριστού μας».

Αντίθετα εμείς παραφορτώνουμε με βάρη δυσβάστακτα τον κόσμο και αντί να τον ωθούμε στη Θ. Κοινωνία τον απομακρύνουμε από αυτήν. Μιλάμε για την εξουθενωτική και αποκρουστική οκταήμερη- όπως

υποστηρίζουν μερικοί- πριν από τη Θ. Κοινωνία νηστεία που όχι μόνο πουθενά δεν στηρίζεται αλλά και αγανάκτηση προσφέρει.

Να τι μας λέει και ο Μακαριστός Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ. κ. Χριστόδουλος στο βιβλίο του «Η ΘΕΙΑ ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ».

«Το θέμα της νηστείας πριν από τη Θ. Κοινωνία απασχολεί πολλούς χριστιανούς και περιβάλλεται από μεγάλη σύγχυση. Καθένας έχει τη γνώμη του και αυτήν πιστεύει και δεν θέλει να την αποχωριστεί, έστω κι αν είναι λανθασμένη.

Κανένας Ι. Κανόνας δεν ορίζει ότι πριν από τη Θ. Κοινωνία πρέπει ο πιστός να νηστεύει. Βεβαίως, δεν είναι κακό το να νηστεύει κανείς όταν πρόκειται να κοινωνήσει. Οι Ι. Κανόνες δεν επιβάλλουν νήστευαν προ της Θ. Μεταλήψεως, όμως ούτε και την απαγορεύουν. Επομένως αν κάποιος θέλει να νηστεύσει πριν κοινωνήσει, αυτό δεν απαγορεύεται. Μόνο το Σάββατο απαγορεύεται από τους Ι. Κανόνες η νηστεία. Το Σάββατο τρώμε λάδι.

Πάντως το πόσο θα νηστεύσει κανείς καθώς και το πότε θα κοινωνήσει, είναι θέματα που κανονίζει για κάθε χριστιανό ο Πνευματικός. Αυτός, γνωρίζοντας την ζωή του κάθε εξομολογούμενου, θα εκτιμήσει τι θα συστήσει. Επομένως, για τα θέματα αυτά, χρειάζεται να ζητούμε τη γνώμη του Πνευματικού.

Θα πρέπει πάντως να κάνουμε την έξη; διευκρίνιση: ΟΙ συνειδητοί χριστιανοί, που τηρούν τις καθιερωμένες νηστείες της Εκκλησίας όλο το χρόνο, που εξομολογούνται συχνά, που προσέχουν να ζουν χριστοκεντρικά, μπορούν να κοινωνούν, με τη γνώμη του Πνευματικού τους, χωρίς ιδιαίτερη νηστεία. Συνηθίζεται σ' αυτές τις περιπτώσεις ή αποχή αφ' εσπέρας από κάθε αρτύσιμη τροφή.

Οι πολλοί άλλοι, που κοινωνούν 1 ή 2 φορές το χρόνο, οφείλουν, με απόφαση πάλι του Πνευματικού, να υποβληθούν σε εξομολόγηση και σε νηστεία, ώστε να συνειδητοποιήσουν τη σπουδαιότητα της Κοινωνίας.

Κατά συνέπεια όταν ο πιστός έχει καθαρή συνείδηση και δεν τελεί υπό επιτίμιο, όταν τηρεί τις περί νηστείας διατάξεις του ενιαυτού, όταν ζει βίο χριστιανικό με προσευχή, νηστεία, σεμνή πολιτεία, άσκηση και εγκράτεια και όταν έχει την άδεια και ευλογία του Πνευματικού του Πατρός, μπορεί να προσέρχεται χωρίς ξεχωριστή νηστεία στο Μυστήριο, αφού νηστεύσει μόνο το βράδυ της προηγούμενης ημέρας.

Ωστόσο, ο Αγ. Νικόδημος ο Αγιορείτης, σε υποσημείωση στο «Πηδάλιον» (ΙΓ' Κανόνας της Στ' Οίκου μ. Συνόδου, υποσημ. Ι), λέγει την γνώμη του ότι καλό είναι να υπάρχει μία ημέρη νηστεία προ της Θ. Κοινωνίας για τους αραιώς κοινωνούντες. Και προσθέτει: «Και μ' όλον οπού από τους θείους κανόνες νηστεία προ της Μεταλήψεως ου διορίζεται».

Συμπερασματικά λοιπόν έχουμε να πούμε ότι γι' αυτόν που τηρεί όλες τις καθιερωμένες νηστείες που έχει καθορίσει η Εκκλησία μας και δεν είναι λίγες οι μέρες αυτές μπορεί να κοινωνεί χωρίς ιδιαίτερες και επί πλέον νηστείες. Η νηστεία μια – δυο μέρες πριν είναι αρκετή. Βέβαια αν έχει τη δυνατότητα και αν θέλει να νηστεύει περισσότερο έργο καλό και άγιο κάνει. Κανείς δεν του το απαγορεύει. Εξυπακούεται ότι δεν του επιβάλλει κάτι τέτοιο η Εκκλησία. Γι' αυτόν όμως που έχει περιορίσει τη νηστεία μόνο τη Μ. Παρασκευή ή και κάποιες μέρες της Μ. Εβδομάδος και ακόμη σκέπτεται την Θ. Κοινωνία τα Χριστούγεννα ή και το Πάσχα είναι απαραίτητη η νηστεία. Αυτός πρέπει να νηστεύσει. Πρέπει να κοπιάσει. Πρέπει να προσφέρει και κάποια θυσία.

Ακόμη η νηστεία είναι ασυμβίβαστη με τους ασθενείς. Αυτός που έχει πρόβλημα υγείας, αυτός που για λόγους υγείας δεν μπορεί να νηστεύει, ας νηστεύει όσο μπορεί, όσο του επιτρέπει η υγεία του, ας μη νηστεύει καθόλου. Μόνο να κοινωνήσει. Αυτός είναι ο σκοπός. Αυτή είναι η ουσία.

Δεν παραγνωρίζουμε λοιπόν ούτε και παραθεωρούμε τη νηστεία. Αντίθετα, τονίζουμε την ιερότητα του θεσμού της νηστείας. Θεόσδοτος, πανάρχαιος, και Ευαγγελικός. Συνηλικιώτης του ανθρώπου. Εραστές της νηστείας άγιοι μεγάλοι της Εκκλησίας. Ο ίδιος ο Κύριος μας αναφέρει η Κ. Διαθήκη ότι τήρησε νηστεία 40 ημερών στην έρημο. Φάρμακο λοιπόν της ψυχής η νηστεία. Αλλά φάρμακο που πρέπει να λαμβάνεται στον καιρό του. Διαφορετικά ζημιώνει όπως αναφέρει ο Ιερός Χρυσόστομος.

«Η νηστεία είναι φάρμακο, αλλά το φάρμακο, κι αν χιλιάδες φορές είναι ωφέλιμο, γίνεται πολλές φορές άχρηστο, λόγω της απειρίας εκείνου που το χρησιμοποιεί. Διότι πρέπει κανείς να γνωρίζει και τον καιρό κατά τον οποίον πρέπει αυτό να λάβει, και την ποιότητα του φαρμάκου και την κράση του σώματος που θα δεχθεί το φάρμακο και τις κλιματολογικές συνθήκες και την εποχή του έτους και δίαιτα κατάλληλη και πολλά αλλά, τα οποία αν ήθελε παραλείψει, δεν ωφελεί σε τίποτε το φάρμακο.

Το φάρμακο λοιπόν, πού δεν λαμβάνεται στην κατάλληλη ώρα και στην πρέπουσα ποσότητα, είναι δυνατόν να βλάψει αντί να ωφελήσει».

20. Η ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ (Ε')

Ένα άλλο θέμα που έχει άμεση σχέση με τη Θεία Κοινωνία είναι η εξομολόγηση. Είναι θέμα πολυσυζητημένο και έχουν διατυπωθεί διάφορες απόψεις γι' αυτό. Άλλοι λένε ότι επιβάλλεται η εξομολόγηση προ της Θείας Κοινωνίας και άλλοι λένε να μην στην εξομολόγηση αλλά δεν είναι απαραίτητη κάθε φορά που θα κοινωνήσουμε. Τι κάνουμε λοιπόν εμείς;

Αγαπητοί Χριστιανοί.

Απάντηση στο θέμα αυτό δεν μπορεί – όπως ακριβώς και στο θέμα της νηστείας – δεν μπορεί να δοθεί με μια συνταγή. Δεν μπορούμε να πούμε τούτο είναι για όλους ακριβώς και τίποτε πέρα από αυτό. Κι αυτό γιατί δεν είναι το ίδιο όλοι οι άνθρωποι. Η εκκλησία σε τέτοια θέματα ενεργεί εξατομικευμένα και βλέπει τον κάθε άνθρωπο σαν ξεχωριστή προσωπικότητα με τις ανάγκες τις ιδιοσυγκρασίες και τις ιδιαιτερότητές του. Έτσι η απάντηση είναι ξεχωριστή για τον καθένα και εξαρτάται από τις οδηγίες του πνευματικού του αλλά και από την ποιότητα της πνευματικής του ζωής και προόδου.

Ας μιλήσουμε όμως πρώτα για την αυτοεξομολόγηση μας. Ας δούμε κάτι που είναι απαραίτητο και που οπωσδήποτε πρέπει να γίνεται κάθε φορά που πρόκειται να προσέλθουμε στη Θεία Κοινωνία. Είναι η αυτοεξέταση του εαυτού μας. Να εξετάσουμε, να δοκιμάσουμε τον εαυτό μας και να δούμε εμείς οι ίδιοι κατά πόσο είμαστε άξιοι για να κοινωνήσουμε.

Αυτοεξέταση – «δοκιμασία»

Όταν λοιπόν πρόκειται να κοινωνήσουμε, οφείλουμε να έχουμε προηγουμένως εξετάσει τους εαυτούς μας, εάν είμαστε σε θέση να κοινωνήσουμε. Ο απόστολος Παύλος ρητώς παραγγέλλει: *«Δοκιμάζετω δε άνθρωπος εαυτόν, και ούτως εκ του άρτου εσθιέτω και εκ του ποτηριού πινέτω· ο γαρ εσθίων και πίνων αναξίως κρίμα εαυτώ εσθίει και πίνει, μη διακρίνων το σώμα του Κυρίου»* (Α' Κορ. 11,28-29).

Προσεκτική έρευνα του εαυτού μας, σε ώρα ησυχίας και υστέρα από προσευχή, θα μας δείξει αν μπορούμε να προσέλθουμε στη Θεία Κοινωνία.

Προσοχή όμως! Στην έρευνα αυτή, στην αυτοεξέταση, ούτε υπερευαίσθητοι πρέπει να είμαστε ούτε όμως και αναίσθητοι. Επανειλημμένως έχουμε τονίσει, ότι κανένας δεν είναι πέρα για πέρα άξιος να κοινωνήσει.

Η Θεία Κοινωνία δεν είναι βραβείο για τους αναμάρτητους, όπως είπαμε, αλλά είναι ενίσχυση των αμαρτωλών, οι οποίοι όμως αγωνίζονται για την αγιότητα. Δεν κοινωνούμε επειδή είμαστε άξιοι, αλλά για να γίνουμε άξιοι.

Η αυτοεξέταση και ο αυτοέλεγχος ενός πνευματικού ανθρώπου ποτέ δεν μπορεί να έχει απόλυτα αθωωτικό αποτέλεσμα. Πάντοτε η συνείδηση μας, ο αόρατος αλλά και αδέκαστος αυτός εισαγγελέας, πάντοτε μας απαγγέλλει το «κατηγορώ» για μύρια παραπτώματα. Ο πιστός, που έχει αυτογνωσία και προπαντός Θεογνωσία, πάντοτε ενοχοποιεί τον εαυτό του. Αλλ' ενοχοποίηση απο ενοχοποίηση διαφέρει.

Με ποια κριτήρια θα κρίνουμε τον εαυτό μας;

Μας λέει ο Μακ. Αρχιεπίσκοπος κ. κ. Χριστόδουλος.

α. Η ιδιότητα του μέλους της εκκλησίας.

Μόνο βαπτισμένοι, μέλη της ορθοδόξου Εκκλησίας δικαιούνται να συμμετάσχουν στη Θ. Ευχαριστία. Τα μέλη αυτά πιστεύουν ότι συμμετέχοντας στη Θ. Ευχαριστία μετέχουν ζωής αιωνίου, λαμβάνουν άφεση αμαρτιών, δέχονται τον Χριστό μέσα τους.

β. Η εσωτερική κάθαρση «από παντός μολυσμού σαρκός και πνεύματος.

«Δοκιμαζέτω άνθρωπος εαυτόν και ούτως εκ του άρτου εσθιέτω και εκ του ποτηριού πινέτω» (Α' Κορ, ια' 28). Ο άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος τονίζει «Γνωρίζω ότι πολλοί από μας πλησιάζουν στην ιερή αυτή τράπεζα εξ αιτίας της συνήθειας αυτής της εορτής. Θα έπρεπε βέβαια, όπως πολλές φορές έχω πει στο παρελθόν, να μην ξεχωρίζαμε τις εορτές όταν χρειάζεται να κοινωνήσουμε, αλλά να καθαρίζουμε τη συνείδηση και μετά να πλησιάζουμε στην Ιερή Θυσία» (ΕΠΕ τ. 35, παρ. 4).

Η καθαρότητα του οίκου της ψυχής μας είναι, απαραίτητη. Μας εξασφαλίζει την καθαρή συνείδηση. Και ο άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς υπογραμμίζει: «Προκαθαρθώμεν αδελφοί, και σώμα καιστόμα και την διάνοιαν και εν αγαθή συνειδήσει προσέλθωμεν» (ΕΠΕ τ. 11, σ. 404).

γ. Η συμφιλίωση με τους εχθρούς μας.

Ο Κύριος λέγει: «Εάνουν προσφέρεις το δώρον σου επί το θυσιαστήριον κάκει μνησθείς ότι ο αδελφός σου έχει τι κατά σου, άφες εκεί το δώρον σου έμπροσθεν του θυσιαστηρίου και ύπαγε πρώτον διαλλάγηθι τω αδελφώ σου και τότε ελθών πρόσφερε το δώρον σου» (Ματθ. ε' 23-24).

Γι' αυτό και πριν από την αναφορά, δηλαδή πριν από την ευλογία του ψωμιού και του κρασιού και τη μεταβολή τους σε σώμα και αίμα του Χρίστου,

δίνεται προς όλους μας το παράγγελμα: «Αγαπήσωμεν αλλήλους, ίνα εν ομόνοια ομολογήσωμεν». Ἡ παραγγελία αὕτη ἀποτελεῖ οὐσιαστικό στοιχείο τῆς θ. Λειτουργίας.

δ. Ἡ ἐνότητα τῆς πίστεως.

Συμμετέχουμε στήν Ευχαριστία μόνο όσοι πιστεύουμε ὀρθοδόξως στήν Αγ. Τριάδα καί στο Μυστήριον. Γι' αὐτό καί κάνουμε προηγουμένως τήν ομολογία Πίστεως με τήν ἀπαγγελία τοῦ «Πιστεύω». Για τοὺς ὀρθοδόξους ἡ ἐνότητα τῆς Πίστεως εἶναι προϋπόθεση τῆς συμμετοχῆς μας στο κοινὸ Ποτήριον. Ἐτσι, δὲν γίνονται δεκτοὶ σ' αὐτό οἱ ετερόδοξοι, οἱ ἀλλόθρησκοι, οἱ αἱρετικοί. Κανένας μὴ ὀρθόδοξος. Για τοὺς ετεροδόξους, ἀντιθέτως, τὸ κοινὸ Ποτήριον εἶναι προϋπόθεση τῆς ἐνότητας, δηλαδή κοινωνοῦμε γιὰ νὰ ἐνωθούμε. Ἀς φυλάξουμε, λοιπόν, στήν καρδιά μας τὴ Χάρη τοῦ Θεοῦ «αμείωτον, ὅλους εαυτοὺς συντείνοντες εἰς ὑπακοήν καὶ εκπλήρωσιν τῶν ἀγίων ἐντολῶν καὶ δι' ἔργων εαυτοὺς τῷ Θεῷ προσενγκόντες» (ΕΠΕ τ. 11, σ. 416).

Ἡ ἐνότητα τῆς Πίστεως συνδέεται με τὴν ἐπίγνωση τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ Εφεσ. δ' 13). (Ἐπομένως, μόνο όσοι γνωρίζουν τὸ Χριστὸ μποροῦν νὰ τὸν δοξάζουν «ἐν ἐνὶ στόματι καὶ μιᾷ καρδίᾳ».

ε. Ἡ ἀπαλλαγὴ μας ἀπὸ τὴ φιλαυτία καὶ τὴν ατομοκρατία.

Κανένας πού ἐπιδιώκει τὴν ατομικὴ σωτηρία δὲν μπορεῖ νὰ συμμετάσχει στήν Ευχαριστία. Γιατί ἡ Ευχαριστία μας θεραπεύει ἀπὸ τὸν ἐγωισμό, συντρίβει τὴ ραχοκοκαλιά τῆς ατομοκρατίας καὶ μας μαθαίνει νὰ συνυπάρχουμε με τοὺς ἀδελφούς μας καὶ με τὰ ἀλλὰ ὄντα τῆς δημιουργίας. Ἐτσι ἡ Ευχαριστία γίνεται ἓνας τρόπος ζωῆς καὶ ὑπαρξῆς, κοινοτικός, κοινωνικός, συλλογικός.

Ἀν λοιπόν ἀπὸ τὴν αυτοεξέταση διαπιστώσει ὁ πιστὸς ὅτι εἶναι ἐνοχος γιὰ βαριὰ ἀμαρτήματα, πού ἀποτελοῦν κωλύματα γιὰ τὴν προσέλευση στο ἅγιον Ποτήριον, τότε θεωρεῖ πὺς δὲν μπορεῖ νὰ κοινωνήσῃ χωρὶς ἐξομολόγηση. Τέτοια ἀμαρτήματα εἶναι σαρκικὲς πτώσεις, ἐκτρώσεις, φόνοι, κλοπές, ἐπιβουλές κατὰ τοῦ ἄλλου, διαπληκτισμοὶ σοβαροί, πού συμβαίνουν καὶ σε πιστοὺς χριστιανούς.

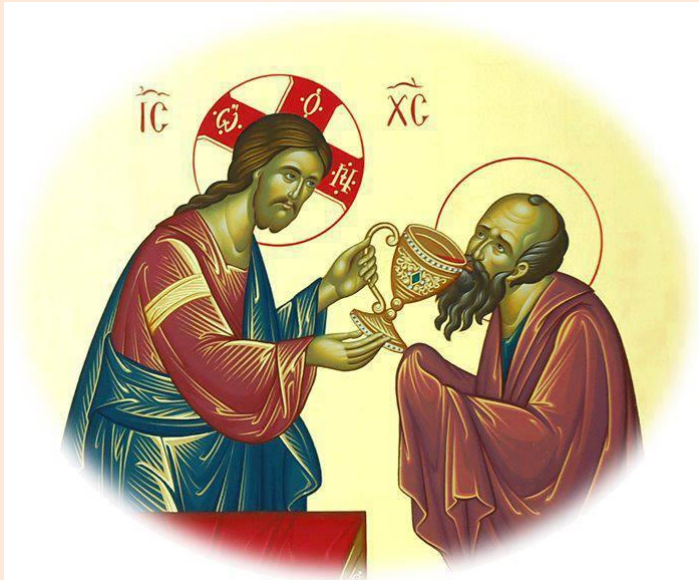
Εἶναι βέβαια περιπτώσεις νὰ τονίσουμε, ὅτι ἐδὼ μιλάμε γιὰ τοὺς συνειδητοὺς χριστιανούς, πού ποθοῦν τὴ συχνὴ θεία Κοινωνία, καὶ ὅχι γι' αὐτοὺς πού προσέρχονται δυο - τρεῖς φορές τὸ χρόνο στὴ θεία Κοινωνία, γιὰ ν' ἀσεβήσουν καὶ ἀμαρτήσουν ἔτσι περισσότερο.

Ἀν ὅμως ὁ πιστὸς ἀπὸ τὴν αυτοεξέταση συλλάβῃ τὸν εαυτό τοῦ ἐνοχο γιὰ ἀμαρτήματα «συγχνωστά» καὶ «εὐσυγχώρητα», πού καὶ ὁ μεγαλύτερος ἅγιος, «σάρκα φορὼν καὶ τὸν κόσμον οἰκὼν», διαπράττει, τότε αποφασίζει, με συναισθήσει βέβαια τῆς ἀμαρτωλότητος τοῦ, νὰ κοινωνήσῃ.

Αὕτη λοιπόν εἶναι ἡ αυτοεξέταση. Ἀπὸ αὐτὴν ἐξαρτάται –αν βέβαια δὲν ἔχουμε πορωμένη καὶ θολωμένη τὴ ψυχὴ μας – ἡ ἀξιοσύνη ἢ ἡ

αναξιότητα μας. Οπότε ή θα προχωρήσουμε στη Θ. Κοινωνία ή θα οδηγηθούμε στο άλλο Μυστήριο· Το μυστήριο της Μετανοίας – Εξομολογήσεως. Κι όταν βρισκόμαστε πλέον στη Θεία Λειτουργία, έτοιμοι να προσέλθουμε στο Ποτήριο της Ζωής, προσευχόμαστε μαζί με το λειτουργό *Ιερέα* και λέμε: «*Καταξίωσαν ημάς μεταλαβείν των επουρανίων σου και φρικτών μυστηρίων ταύτης της Ιεράς και πνευματικής τραπέζης, μετά καθαρού συνειδότος, εις άφεσιν αμαρτιών, εις συγχώρησιν πλημμελημάτων...*».

ΟΜΙΛΙΑ 21^Η

21. Η ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ (ΣΤ').

ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΣΗ

Μιλούσαμε για τη σχέση της Θείας Κοινωνίας με την Εξομολόγηση. Είπαμε ότι όταν πρόκειται να κοινωνήσουμε, οφείλουμε να έχουμε προηγουμένως εξετάσει τους εαυτούς μας, εάν είμαστε σε θέση να κοινωνήσουμε. Ο απόστολος Παύλος ρητώς παραγγέλλει: *«Δοκιμάζετω δε άνθρωπος εαυτόν, και ούτως εκ του άρτου εσθιέτω και εκ του ποτηριού πινέτω· ο γαρ εσθίων και πίνων αναξίως κρίμα εαυτώ εσθίει και πίνει, μη διακρίνων το σώμα του Κυρίου»* (Α' Κορ. 11,28-29).

Αν λοιπόν έχουμε πέσει σε μικρά και ανθρώπινα και «ευσυγχώρητα» αμαρτήματα, όπως είναι αμαρτήματα που μας ξέφυγαν και «εκ συναρπαχής» διαπράξαμε με τη γλώσσα, με τα αυτιά, με τα μάτια, με την κενοδοξία, με τη δυσθυμία, με το θυμό, τότε, αφού συναισθανθούμε τα αμαρτήματα αυτά και έρθουμε σε αληθινή αυτομεμψία, ως μετέχουμε των αγίων Μυστηρίων, πιστεύοντας ότι η Μετάληψη των Αχράντων Μυστηρίων είναι και για κάθαρση παρομοίων αμαρτημάτων. Αν όμως έχουμε διαπράξει βαριά και πονηρά και σαρκικά αμαρτήματα και έχουμε πέσει σε ακάθαρτα πάθη και διατηρούμε μέσα μας μνησικακία για τον πλησίον μας, τότε καθόλου να μη προσεγγίζουμε γιατί στη περίπτωση αυτή βασική προϋπόθεση μετοχής στο Κυριάκο Δείπνο αποτελεί η εξομολόγηση και δεν έχουμε δικαίωμα να προσεγγίσουμε στα Θεία Μυστήρια, μέχρις ότου αληθινά μετανοήσουμε.

Αγαπητοί Χριστιανοί.

Αν για να μετάσχουμε υλικού φαγητού, κοινής τραπέζης, αισθανόμαστε την ανάγκη να πλύνουμε προηγουμένως τα χέρια, πόσο περισσότερο πρέπει να αισθανόμαστε την ανάγκη να πλύνουμε τη ψυχή στο λουτρό της ιεράς Εξομολογήσεως, προκειμένου να μετάσχουμε της ιεράς και πνευματικής τραπέζης της ουρανίου βρώσεως, στο μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας. Στο εξομολογητήριο, μπροστά στο πετραχήλι του πνευματικού, το αίμα του Ιησού Χριστού, το «*εκχυθέν υπέρ της του κόσμου ζωής και σωτηρίας*», ενώνεται με

τα δερμά δάκρυα του πιστού πού ειλικρινά μετανοεί και επέρχεται ό καθαρισμός και η λεύκανση της ψυχής.

Την ανάγκη της αυτοεξετάσεως και της εξομολογήσεως πριν από τη Θεία Κοινωνία αισθάνεται κάθε πιστός. Μπροστά στον πνευματικό επαναλαμβάνει τους εξομολογητικούς λόγους του Ασώτου: *«Πάτερ, ήμαρτον εις τον ουρανόν και ενώπιον σου, και ουκέτι ειμί άξιος κληθήναι υιός σου»* (Λουκ. 15,21). Με συντριβή καρδιάς ομολογεί τα αμαρτήματα του. Με δάκρυα εκδηλώνει τη μετάνοια του και ακούει από τον πνευματικό τον τόσο παρήγορο λόγο: *«Τέ-κνον, αφέωνταί σοι αι αμαρτίαι σου»* (Μάρκ. 2,5). Η χαρά μετά την εξομολόγηση είναι μεγάλη, καί διότι λυτρώθηκε από το βάρος της ενοχής, και διότι έχει λάβει την άδεια του πνευματικού να προσέλθει στη Θεία Κοινωνία.

Δυστυχώς οι περισσότεροι από τους προσερχόμενους στη Θεία Κοινωνία, ιδιαίτερα κατά τις μεγάλες εορτές, είναι όχι μόνο ανεξομολόγητοι αλλά ούτε και την τον ελάχιστο αυτοέλεγχο έχουν κάνει στον εαυτό τους.. Φρικιά κανείς, όταν σκεφθεί ότι άνθρωποι, πού βαρύνονται με τρομερά αμαρτήματα, προσέρχονται να κοινωνήσουν, χωρίς προηγουμένως να έχουν καθαρίσει τη ψυχή τους.

Ιδού τι παραγγέλλει ό Μέγας Βασίλειος προς τους λειτουργούς των Θείων Μυστηρίων:

«Μη έπιλάβη της Δεσποτικής εντολής καί της των αγίων Αποστόλων. Μη δότε γαρ, φησί, τα άγια τοις κυσί, και τους μαργαρίτας μη βάλητε έμπροσθεν των χοίρων. Όρα μη παραδώς τον Υιόν του Θεού εις χείρας αναξίων. Μη εντραπείς τους ένδοξους της γης, μηδ' αυτόν τον το διάδημα περικείμενον εν τη ώρα εκείνη. Οίς οι Θείοι Κανόνες ουκ επιτρέπουσι, μη μεταδίδου».

Δηλαδή: Συ, ο ιερέύς, μη ξεχνάς την εντολή του Δεσπότου Χριστού και των αγίων Αποστολών: Μη δώσετε τα άγια στα σκυλιά και μη ρίξετε τα μαργαριτάρια μπροστά στους χοίρους. Πρόσεχε, να μην παραδώσεις τον Υιό του Θεού στα χέρια ιών αναξίων. Μην υπολόγισες την ώρα εκείνη τους τρανούς της γης, ούτε ακόμα αυτόν πού φοράει το στέμμα στο κεφάλι. Σ' εκείνους, που οι Θείοι Κανόνες απαγορεύουν τη μετάδοση των Αχράντων Μυστηρίων, να μη μεταδίδεις τα Άχραντα Μυστήριο.

Συμπερασματικά.

Ο πιστός, που έχει ευλογία από τον πνευματικό για συχνή, Θεία Κοινωνία, εξετάζει τη συνείδηση του. Αν η συνείδηση δεν του καταμαρτυρεί «βαρέα» αμαρτήματα, προχωρεί στα άλλα στάδια της προετοιμασίας του για τη Θεία Κοινωνία. Δεν είναι, δηλαδή, ανάγκη να εξομολογείται πριν από κάθε Θεία Κοινωνία, αφού κοινωνεί τακτικά. Απολύτως καθαρή συνείδηση

ποτέ δεν θα έχει. Άλλωστε, ας μη λησμονούμε, ότι Θεία Κοινωνία είναι και «εις άφρεσιν αμαρτιών». Ο πιστός δεν μεταλαμβάνει των Άχραντων Μυστηρίων, διότι έχει τη μαρτυρία της συνειδήσεως του ότι είναι άξιος. Κάτι τέτοιο θα φανέρωνε μεγάλο εγωισμό και θα τον καθιστούσε περισσότερο ανάξιο. Όλοι οι άνθρωποι είναι ανάξιοι της Θείας Κοινωνίας. Ο πιστός μεταλαμβάνει, «*θαρρών εις το άπειρον έλεος και την χάριν του καλούντος Κυρίου*», για να λάβει άφεση των αμαρτιών του, για νάρθει σε κοινωνία με το Πνεύμα το Άγιο, για ν' αγιασθεί και να ενδυναμωθεί, ώστε να συνεχίσει τον αγώνα του μέσο στον κόσμο, με στόχο την κατάκτηση της Βασιλείας των ουρανών. Αν όμως υπάρχουν βαριά αμαρτήματα, όταν μας συμπνίγουν οι πονηριές η σαρκολατρεία όταν έχουμε πέσει σε ακάθαρτα πάθη και διατηρούμε μέσα μας κακίες, τότε να μην προσεγγίσουμε. Εδώ πρώτιστο καθήκον μας είναι η εξομολόγηση. Μετά όλα τα άλλα..

Λέγει ο ιερός Χρυσόστομος: «Πες μου, εάν κάποιος προσκεκλημένος σε τράπεζα, αφού πλύνει τα χέρια και καθίσει και ετοιμασθεί για το φαγητό, υστέρα όμως δεν συμμετέχει, δεν προσβάλλει εκείνον ό όποιος τον κάλεσε; Δεν θα ήταν καλύτερα να μην έλθει καθόλου;... Είμαι ανάξιος, άπαντα αυτός που δεν κοινωνεί. Λοιπόν είσαι ανάξιος να συμμετέχεις και στις ευχές του Μυστηρίου. Διότι όχι μόνο με τα προκείμενα Δώρα, αλλά και με τους ευχαριστιακούς ύμνους κατέρχεται το Άγιο Πνεύμα... Είναι, λοιπόν, ανάξιοι και οι οφθαλμοί σου αυτών των Θείων Θεαμάτων, και η ακοή ανάξια των ύμνων... Σας παρακαλώ, όχι να μην έρχεσθε στην Θεία Λειτουργία, αλλά να καταστήσετε τους εαυτούς σας άξιους και της παρουσίας σας στον Ναό και της συμμετοχής σας στην Θεία Μετάληψη».

Σε άλλη ομιλία του, την οποία εκφώνησε πέντε ημέρες προ της εορτής των Χριστουγέννων, ο ιερός Χρυσόστομος είπε: «Πολλοί από τους πιστούς έχουν φθάσει σε τέτοιο σημείο ανοησίας και περιφρονήσεως των αγίων Μυστηρίων, ώστε ενώ είναι γεμάτοι από αμέτρητες κακίες,...πλησιάζουν στις εορτές την αγία Τράπεζα απροετοίμαστοι, μη γνωρίζοντας άτι καιρός για την Θεία Κοινωνία δεν είναι ή εορτή και ή πανήγυρη, αλλά ή καθαρή συνείδηση και ο άμεμπτος βίος. Και όπως ακριβώς αυτός πού δεν τον κατηγορεί η συνείδηση του για κανένα κακό, πρέπει καθημερινά να προσέρχεται στην Θεία Κοινωνία, έτσι και αυτός που είναι φορτωμένος αμαρτήματα και δεν μετανοεί, είναι ασφαλές να μην κοινωνεί ούτε στην εορτή. Δεν μας απαλλάσσει βέβαια από τα αμαρτήματα μας το να κοινωνούμε μία φορά τον χρόνο, αν κοινωνούμε ανάξια, αλλά αυτό ακριβώς μας καταδικάζει περισσότερο. Διότι αν και προσερχόμαστε μόνο μία φορά τον χρόνο, ούτε και τότε προσερχόμαστε καθαροί».

Και συνεχίζει ο Άγιος: «Δεν είναι παράλογο για μεν τα σωματικά να δείχνετε τόση φροντίδα, ώστε όταν πλησιάζει κάποια εορτή, πριν από πολλές ημέρες να βγάζετε από τα σεντούκια το πιο ωραίο ρούχο για να το ετοιμάσετε, να αγοράζετε υποδήματα και να στρώνετε πλουσιότερο τραπέζι,... ενώ για την ψυχή σας που είναι παραμελημένη, γεμάτη από βρωμιά και ακαθαρσία, που πεθαίνει από πνευματική πείνα, να μη δείχνετε καμιά φροντίδα;... Δεν είναι παράλογο το σώμα να το φέρνετε στον Ναό αφού πρώτα το στολίσετε, ενώ την ψυχή να την φέρνετε γυμνή και γεμάτη ασχήμια;... Δεν γνωρίζετε ότι η αγία Τράπεζα είναι γεμάτη πνευματικό πυρ και όπως ακριβώς οι πηγές αναβλύζουν το νερό, έτσι και αυτή εκπέμπει κάποια άρρητη φλόγα; Μην πλησιάζεις, λοιπόν, σ' αυτήν κρατώντας καλάμια, ή ξύλα, ή χόρτο για να μην κάμεις μεγαλύτερη την πυρκαγιά και κατακάψεις την ψυχή σου που μεταλαβαίνει. Αλλά πλησίασε κρατώντας πολύτιμους λίθους, χρυσό και αργυρό, για να τα κάμεις καθαρότερα και να φύγεις από τον Ναό με μεγάλα κέρδη».

22. Η ΠΡΟΣΕΛΕΤΣΗ (Α').

ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΤΟ ΙΕΡΟ
ΠΟΤΗΡΙΟ

Μετά φόβου Θεού, πίστεως και αγάπης προσέλθετε.

Η παρουσία του αγίου Ποτηρίου που κρατάει ο ιερέας, σε κάθε Θ. Λειτουργία και κατά τη στιγμή που καλεί τους πιστούς για να μετάσχουν σ' Αυτό, εικονίζει την παρουσία του αναστημένου Χρίστου, που εμφανίζεται για να οδηγήσει όλους, που αποδέχονται την πρόσκληση, μαζί Του, στον οίκο του Πατέρα Του. Και σαν άλλο πύρινο Σεραφείμ ο ιερέας, παίρνοντας το Ποτήριο στα χέρια του, στέκεται στην Ωραία Πύλη. Ο χορός αποκρίνεται με το ξέσπασμα του θριαμβευτικού ύμνου:

Ευλογημένος ο ερχόμενος εν ονόματι Κυρίου.

Θεός Κύριος και επέφανεν υμίν

Ας είναι δοξασμένος αυτός που έρχεται στο όνομα του Κυρίου. Θεός (είναι) ο Κύριος που φανερώθηκε σε μας.

Αυτός ό ύμνος, πού βγαίνει από τα βάθη των συγκλονισμένων καρδιών, είναι ή απάντηση όλης της Εκκλησίας.

Με φλογερό πόθο Θεού. πυρολυμένοι απ' τη φωτιά της θείας αγάπης, με τα χέρια σταυρωμένα στο στήθος, ο ένας μετά τον άλλον οι πιστοί, πού θα κοινωνήσουν, πλησιάζουν και. κλίνοντας το κεφάλι, λένε μέσα τους, μετά τον ιερέα, αυτή την ομολογία πίστεως στον Εσταυρωμένο:

*Του δείπνου σου του μυχού σήμερα, Γιέ Θεού. κοινωνόν με παράλαβε
ου μη γαρ τοις εχθροίς το μυστήριον είπω. Ου φίλημα σοι δώσω,
καθάπερ ό Ιούδας αλλ' ως ληστής ομολογώ σοι μνήσθητί μου, Κύριε, εν τη
βασιλεία σου.*

Πάρε με στο μυστικό Σου Δείπνο σήμερα, Γιέ του Θεού· δεν θα φανερώσω στους εχθρούς Σου το μυστήριο, ούτε θα σου δώσω φίλημα (προδοτικό), όπως ό Ιούδας- αλλά σαν το ληστή Σε ικετεύω: Θυμήσου με, Κύριε, στη βασιλεία Σου.

Μετά απ' αυτή την ομολογία και μια μικρή μετάνοια, ό καθένας πλησιάζει με το στόμα ανοιχτό, όχι σαν σε Ιερέα, μα σαν σε πύρινο Σεραφείμ, για να δεχθεί από την αγία Λαβίδα τον ζωηφόρο άνδρακα του Σώματος και του Αίματος του Κυρίου, που σαν ξεράγκαθα θα κάψει όλα του τ' αμαρτήματα. Έτσι, όταν ό Ιερέας υψώσει την αγία λαβίδα ως τα χείλη του πιστού και πει:

Μεταλαμβάνει ό δούλος του Θεού (δείνα) το τίμιον και πανάγιον σώμα και αίμα του Κυρίου και Θεού και Σωτήρος ημών Ιησού Χριστού, εις άφεςιν αμαρτιών και εις ζωήν αιώνιον.

Αυτός δέχεται μέσα του το Κυριάκο Σώμα και Αίμα. Σκουπίζει τα χείλη του με το άγιο Μάκτρο, ενώ ο ιερέας επαναλαμβάνει τα λόγια του Σεραφείμ στον προφήτη Ησαΐα: «*Ιδού ήψατο τούτο των χειλέων σου και αφελεί τας ανομίας σου και τας αμαρτίας σου περικαθαριεί*» (Ησ.6:7).

Ο Χριστός με τη σάρκα Του μπήκε μέσα στον πιστό σαν σε τάφο. Διείσδυσε ως τα βάδη του «*Θησαυρού της καρδιάς*» του για ν' αναστηθεί και πάλι μέσα στην ψυχή του, για να επαναλάβει μέσα του την Ταφή και την Έγερση Του. (Ν. Β. ΓΚΟΓΚΟΛ).

Έρθε λοιπόν η ώρα, αγαπητοί Χριστιανοί, να μιλήσουμε για την ενδεδειγμένη στάση μας την ώρα πλέον που βρισκόμαστε μπροστά στην Ωραία πύλη και στο Άγιο Ποτήριο τη στιγμή που πρόκειται να κοινωνήσουμε. Ποια πρέπει να είναι αυτή; Η Αγ. Γραφή, και οι άγιοι Πατέρες της Εκκλησίας, συνεπαρμένοι από θείο φόβο και έκσταση, μιλούν για τη στιγμή αυτή με τα πλέον θερμά λόγια, για τα άχραντα μυστήρια. Είναι λοιπόν επίκαιρα τα λόγια μας αυτά αφού πλησιάζουν οι κοσμοσωτήριες εορτές της του Χριστού Γεννήσεως και όλοι μας για μια ακόμη φορά θα σκεφτούμε, ότι πρέπει να κοινωνήσουμε. Ας δούμε λοιπόν σήμερα τα δυο κύρια σημεία:

Το πρώτο είναι:

ΘΣυγκέντρωση της καρδιάς και του νου στο Μυστήριο.

Η σκέψη ότι πρόκειται να μεταλάβουμε πρέπει να μας συνέχει: Εγκαταλείπουμε την ώρα αυτή κάθε άλλη «βιοτική» σκέψη και μέριμνα και επικεντρώνουμε την προσοχή μας στο Μυστήριο. Γύρω μας δεν υπάρχει τίποτε άλλο. Ούτε αυτός ακόμα ο χρόνος και ο τόπος υπάρχουν για μας τούτη τη στιγμή. Είναι τόσο σπουδαίο αυτό που πρόκειται να κάνουμε, ώστε κάθε άλλη απασχόληση, σκέψη και λογισμός υποχωρούν. Είμαστε μόνο εμείς και ο Χριστός.

«Πάντα των μυστηρίων αλλότριον λογισμόν εξορίζειν της διανοίας και πάντοθεν καθαρόν παρασκευάζειν τον οίκον, ώπερ αυτόν υποδέχεσθαι μέλλοντα τον βασιλέα» (Ιερός Χρυσόστομος, Κατήχησις θ').

Και το δεύτερο:

Αποφυγή κάθε θορύβου και παραχής.

Εδώ πρέπει να δείξουμε πολύ μεγάλη προσοχή γιατί δυστυχώς υστερούμε πολύ σ' αυτό.

Αυτή την ώρα εκμεταλλεύεται ο διάβολος για να χαλάσει τη γαλήνη και ηρεμία της ψυχής μας. Έχει παρατηρηθεί πως πολλά άτοπα και ανεξήγητα πράγματα μας συμβαίνουν λίγο πριν από τη θ. Κοινωνία. Όλα είναι σατανικές ενέργειες για να φυγαδευτεί η ειρήνη μας, να παραχτεί η ψυχή μας και να αμαρτήσουμε.

Λέγει λοιπόν ο Ι. Χρυσόστομος:

«Δεν γνωρίζεις ότι πρέπει η ψυχή την ώρα εκείνη να είναι γεμάτη από γαλήνη; Χρειάζεται πολλή ειρήνη και ησυχία και όχι θόρυβος και παραχή, διότι αυτά κάμνουν ακάθαρτη την ψυχή που πλησιάζει στην τράπεζα» (Ιερός Χρυσόστομος, ΕΠΕ 35, σ. 457 - 461).

Και συνεχίζει:

«Επειδή τον καρφωμένο στο Σταυρό Κύριο μέλλουμε και μείς να δούμε ως αμνό εσφαγμένο και θυσιασμένο, ας πλησιάσουμε, παρακαλώ, με φρίκη, με πολλή συστολή και εντροπή και ευλάβεια. Δεν διαβάσατε στο Ευαγγέλιο πως οι άγγελοι κατά την Ανάσταση του Κυρίου είχαν παρασταθεί στον τάφο; Και μάλιστα σε τάφο κενό, που δεν περιέκλειε πλέον το Δεσποτικό Σώμα; Αλλ' όμως, επειδή οπωσδήποτε δέχθηκε το Σώμα του Δεσπότη, πολλή τιμή απονέμουν και στον τόπο. Οι άγγελοι, οι οποίοι είναι ανώτεροι από μας κατά τη φύση, με τόση μεγάλη ντροπή και ευλαβή παράσταση παραστέκουν στον τάφο... Εμείς δε οι οποίοι δεν πρόκειται να παρασταθούμε σε κενό τάφο, αλλά σ αυτήν την τράπεζα, η οποία έχει πάνω της τον Αμνό τον άμωμο, πλησιάζουμε με θόρυβο και παραχή; Και ποιαν λοιπόν συγνώμη μπορεί να έχουμε; Και δεν τα λέγω αυτά χωρίς λόγο, αλλά επειδή βλέπω πολλούς να θορυβούν, να πηδούν, να υβρίζονται, να πέφτει ο ένας επάνω στον άλλο, και αντί ωφελείας, την τιμωρία μάλλον να προκαλούν στον εαυτό τους. Γι' αυτό κάνω την παραίνεση αυτή, μήπως αντί σωτηρίας εύρη κανείς καταδίκη. Τι κάνεις, άνθρωπε; Όταν ο Ιερέυς ίσταται προ της τραπέζης με τα χέρια υψωμένα στον ουρανό και καλεί το Άγιο Πνεύμα να κατέλθει και να εγγίσει τα προκείμενα θεία Δώρα, πολλή πρέπει να είναι ησυχία, πολλή σιωπή. Και όταν το Πνεύμα εγγίσει τα προκείμενα, όταν ιδείς το πρόβατο σφαγιασμένο και την θυσία απαρτισμένη και τελειωμένη, τότε θόρυβο εισάγει στην Εκκλησία; Τότε παραχή; Τότε φιλονικία και λοιδορία; Και πώς θα μπορέσεις να απολαύσεις αυτή τη θυσία, όταν με τόση παραχή πλησιάζεις την Τράπεζα; Δεν μας είναι αρκετό, ότι προσερχόμεθα στο Ναό γεμάτοι από αμαρτήματα; Και αυτή λοιπόν την ώρα, κατά την οποίαν πλησιάζουμε να κοινωνήσουμε, δεν μπορούμε να είμαστε χωρίς πλημμελήματα; Διότι, όταν φιλονικούμε, όταν θορυβούμε, όταν με την διαχωγή μας

πληγώνουμε και δαγκώνουμε ο ένας τον άλλο, πώς είναι δυνατόν να πούμε ότι είμαστε έξω από αμαρτήματα...(Ομιλία εις το όνομα του κοιμητηρίου και εις τον Σταυρόν, 2, 473-474).

23. Η ΠΡΟΣΕΛΕΥΣΗ (Β').

ΠΩΣ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΚΟΙΝΩΝΟΥΜΕ;

Πολλοί από μας, αδελφοί μου, δεν γνωρίζουμε πως πρέπει να προσερχόμαστε για να κοινωνήσουμε. Γι' αυτό και αμαρτάνουμε προσερχόμενοι με αταξία, ασέβεια και αναισθησία. Όλα αυτά δείχνουν ότι δεν έχουν επίγνωση του τι

πηγαίνουν να κάνουν εκείνη τη στιγμή. Ας δούμε λοιπόν μερικά βασικά πράγματα για τη στάση μας αυτή την ιερή στιγμή όταν πλέον βρισκόμαστε μπροστά στο ιερό ποτήριο :

Της θ. Κοινωνίας πρέπει να προηγείται η συμμετοχή στη θ. Λειτουργία. Στη διάρκεια της ο πιστός προσεύχεται με θέρμη να τον αξιώσει ο Θεός να μεταλάβει των αγιασμάτων, χωρίς να ζημιωθεί εξ αιτίας της αναξιότητας του. Δηλαδή, η θ. Κοινωνία, να μην αποβεί σε βάρος του και τον κατακρίνει. «Μη εις κρίμα η εις κατάκριμα».

Πριν από τη θ. Κοινωνία είναι καλό και ωφέλιμο ο πιστός να διαβάξει τις ευχές της θ. Μεταλήψεως, από βραδύς η το πρωί στο σπίτι, πριν ξεκινήσει για την Εκκλησία.

- ✓ Την ώρα της θ. Κοινωνίας μπαίνει κάθε πιστός στη σειρά του, χωρίς να σπρώχνει η να βιάζεται, με ευλάβεια, χωρίς φωνές, διεκδικήσεις προτεραιότητας, διαγκωνισμούς και ύβρεις. Σε τίποτε δεν μας ωφελεί το να προσερχόμαστε για την Μετάληψη ανταλλάσσοντας πικρές λέξεις με τους αδελφούς μας, επειδή θέλουμε εμείς η αυτοί να φτάσουμε πρώτοι στο Αγ. Ποτήριο ή το ακόμα χειρότερο επειδή σιχαινόμαστε τον προηγούμενο μας.. Αντί φιλονικιών, οφείλουμε καθώς πλησιάζουμε στο Άγ. Ποτήριο, να προσευχόμαστε να μας αξιώσει ο Θεός της τιμής να κοινωνήσουμε το σώμα Του και το αίμα Του. Καλό όμως είναι να προσφέρουμε προτεραιότητα στα παιδιά, στις μητέρες με μωρά στην αγκαλιά, στους γέροντες και στους αναπήρους.
- ✓ Στεκόμαστε λοιπόν μπροστά στο Άγιο Ποτήριο με υπομονή και έλλειψη βιασύνης, έστω κι αν χρειαστεί να κοινωνήσουμε τελευταίοι. Στεκόμαστε

πάντοτε ο ένας πίσω από τον άλλον αφήνοντας υποχρεωτικά διάδρομο για να φεύγουν όσοι κοινωνούν και ποτέ δεν σχολιάζουμε ή και φιλονικούμε αν κάποιος «πιο έξυπνος από μας» μας πήρε τη θέση και πέρασε μπροστά μας.

«Τι τρέχεις τόσον βιαστικός να πλησιάσεις; είπε μου. Ένεκα ποιας αιτίας επείγεται να δεις σφραγισμένο το πρόβατο; Εάν χρειαζόταν να στέκεσαι καθ' όλη τη διάρκεια της «μέρας» και να παρατηρείς τη θυσία, θα την χόρταινες; Τι λέγεις; ... Τώρα λοιπόν, πού πρόκειται να προσέλθεις και να κοινωνήσεις, αισθάνεσαι τόσο μεγάλο κάματο σε τόσο βραχύ χρονικό διάστημα; Δεν αντιλαμβάνεσαι, ότι με τον τρόπον αυτό πρόκειται να τα χάσεις όλα;» (Ομιλία εις το όνομα του κοιμητηρίου κα! εις τον Σταυρόν, 2, 473-474).

- ✓ Φτάνοντας μπροστά στον Ιερέα κάνουμε τον σταυρό μας και παίρνουμε με προσοχή από το χέρι του προηγούμενου πιστού, που κοινωνήσε, το μάκτρο, δηλαδή το κόκκινο πανί, το όποιο πιάνουμε με τα δυο μας χέρια και το τοποθετούμε κάτω από το σαγόνι μας απλωμένο.. Έτσι προφυλάσσουμε τη θ. Κοινωνία από ενδεχόμενη πτώση κάποιου «μαργαρίτη» κάτω, πράγμα που αν συμβεί είναι μεγάλη αμαρτία. «Μαργαρίτης» ονομάζεται και το απειροελάχιστο τμήμα του Αγ. Άρτου, που είναι Σώμα Χρίστου.
- ✓ Αμέσως λέμε το μικρό όνομα μας ευκρινώς για να το ακούσει ο ιερέας, ώστε να το μνημονεύσει όταν θα μας κοινωνεί, λέγοντας: «μεταλαμβάνει ο δούλος του Θεού... σώμα και αίμα Χρίστου εις άφεσιν αμαρτιών και εις ζωήν αιώνιον».
- ✓ Ανοίγουμε το στόμα μας καλά και περιμένουμε τον ιερέα να βάλει μέσα την λαβίδα, δηλαδή το κουταλάκι με τη θ. Κοινωνία. Και τότε κλείνουμε το στόμα μας. Μερικοί δεν ανοίγουν καλά το στόμα τους η το κλείνουν πριν η λαβίδα μπει μέσα, άλλοι προσπαθούν να «ρουφήξουν» από μακριά τη θ. Κοινωνία, με κίνδυνο να υπάρξει ζημιά. Ο ιερέας μόλις ο πιστός κλείσει το στόμα του, τραβά έξω την λαβίδα και ο πιστός καταπίνει τη θ. Κοινωνία.
- ✓ Αμέσως μετά, με το κόκκινο πανί, το μάκτρο, σκουπιζόμαστε στο στόμα και το ξαναδίνουμε στον Ιερέα ή στον επόμενο. Δεν το αφήνουμε να κρεμαστεί κάτω. Στο σημείο αυτό πρέπει να έχουμε υπόψη πόσο μεγάλη ασέβεια είναι να προσέρχονται οι γυναίκες να κοινωνήσουν με βαμμένα τα χείλη! Πράγμα που εκτός των άλλων, έχει και τα αηδιαστικά αποτελέσματα να μένει το χρώμα στην αγία Λαβίδα και το μάκτρο.
- ✓ Ο πιστός που κοινωνήσε κάνει το σημείο του Σταυρού και απέρχεται προσευχόμενος. Επιστρέφουμε στη θέση μας για να παρακολουθήσουμε την υπόλοιπη θ. Λειτουργία μέχρι το «Δί' ευχών. Εκτός αν θέλουμε να

μοιάσουμε στον Ιούδα που τα παράτησε όλα κι αποχώρησε από το μυστικό Δείπνο.

«Τι κάνεις, άνθρωπε; -Λέγει ο ι. Χρυσόστομος.- Όταν ο Χριστός είναι παρών, όταν άγγελοι παραστέκονται, όταν είναι ενώπιον μας η θρική αυτή πράπεξα, όταν οι αδελφοί σου μυσταγωγούνται ακόμη, συ τους εγκαταλείπεις και φεύγεις έξω; Και σε ένα συνηθισμένο γεύμα αν προσκληθείς, έστω και αν νωρίτερα από τους άλλους χορτάσεις, δεν τολμάς να φυγής πρότερα από τους φίλους σου, όταν οι άλλοι ακόμη εξακολουθούν να τρώγουν. Εδώ δε, ενώ τα Θεία Μυστήρια ακόμη επιτελούνται, ενώ η ιερά τελετή ακόμη δεν έχει τελειώσει, συ τα αφήνεις όλα στη μέση και αναχωρείς. Πώς αυτά είναι άξια συγχνώμης; Ποια δε απολογία θα βρεις; Θέλετε να πω τίνος έργο κάμνουν όσοι αναχωρούν προτού να συμπληρωθεί ή Ευχαριστία και δεν περιμένουν να αναφέρουν στο Θεό τις ευχαριστήριες ωδές επί τη λήξει του Ιερού Μυστηρίου; Ίσως να σας φανεί) υπερβολικό αυτό, πού πρόκειται να λεχθεί αλλά είναι ανάγκη να το πω. Και το απαιτεί ή ραθυμία πού δείχνουν οι πολλοί. Αυτοί λοιπόν ομοιάζουν με τον Ιούδα» (Εισ το βάπτισμα του Χριστού, 2, 441-442).

- ✓ Καλό είναι να κλέψουμε λίγο απ' το χρόνο μας και να διαβάσουμε την Ευχαριστία, δηλαδή τις ειδικές ευχές που η Εκκλησία έχει συντάξει για να διαβάζονται μετά τη Θεία Κοινωνία. Είναι η απόδοση ευχαριστιών και ευγνωμοσύνης προς τον κατοικήσαντα εντός μας Αυτρωτή και Κύριο μας.
- ✓ Στο τέλος, όπως έχει επικρατήσει παίρνουμε το αντίδωρο και αποχωρούμε γεμάτοι ειρήνη και αγάπη και θεία ζεστασιά. Το αντίδωρο βέβαια το παίρνουμε ως εκ περισπού. Λάβαμε το Δώρο δια της Θ. Κοινωνίας. Δεν μας χρειάζεται αντίδωρο. Όμως επιβάλλεται μετά τη Θ. Κοινωνία κάτι ναφάμε και κάτι να πιούμε για να ξεπλύνουμε το στόμα μας από τη Θ. Κοινωνία. Το αντίδωρο βοήθα στο καθάρισμα του στόματος μας από υπολείμματα μαργαριτών. Αν, επιστρέφοντας στο σπίτι μας πιούμε και νερό, αυτό ολοκληρώνει τη διαδικασία.

Χριστούγεννα και Θεία Κοινωνία.

Αγαπητοί Χριστιανοί.

Κυριακή των προπατόρων σήμερα. Οι μέρες που μας χωρίζουν από τα Χριστούγεννα λίγες. Καθημερινά, στην υμνολογία της Εκκλησίας μας ακούμε πλείστες όσες αναφορές στο γεγονός. Και σήμερα η Εκκλησία μας με την αναφορά της στους προπάτορες, από ανθρώπινης βέβαια πλευράς, του Χριστού, τη Γέννηση μας προαναγγέλλει. Παράλληλα ακούμε και την ευαγγελική περικοπή του Μεγάλου Δείπνου. Και αυτό δεν είναι τυχαίο. Οι πατέρες της Εκκλησίας μας βλέπουν σ' αυτό το μεγάλο Δείπνο, το Δείπνο της

Θ. Ευχαριστίας. Η πρόσκληση του οικοδεσπότη είναι η πρόσκληση που απευθύνεται και σε μας «μετά φόβου Θεού πίστεως και αγάπης προσέλθετε». Τι σημαίνουν όλα αυτά; Αυτά είναι τα Χριστούγεννα κι έτσι πρέπει κανείς να τα σκέπτεται τα Χριστούγεννα κι έτσι να ετοιμάζεται να γιορτάσει τα Χριστούγεννα. Γι' αυτό και είναι αδιανόητο να κάνεις Χριστούγεννα, χωρίς να κοινωνήσεις.

Άλλα γιατί να κοινωνήσεις; Απλώς να κοινωνήσεις; Φθάνει απλώς να σκεφθείς «α, έχω καιρό να κοινωνήσω, ας πάω να κοινωνήσω»; Ή, «όλοι κοινωνούν, ας κοινωνήσω»; Ή, «καλό θα μου κάνει ή Θεία Κοινωνία, ας κοινωνήσω, ας πάρω τον Χριστό μέσα μου»;

Κοινωνούμε, ακριβώς για να ενωθούμε με τον τεχθέντα Χριστό. Επειδή, όσο κι αν προσευχηθεί ο άνθρωπος, όσο κι αν πιστεύσει, όσο κι αν μετανοήσει, ό,τι κι αν κάνει ο άνθρωπος, το χάσμα πού τον χωρίζει από τον Θεό μετά την πώση είναι αγεφύρωτο και δεν το γεφυρώνει τίποτε. Το γεφυρώνει μόνο ο Χριστός, ο ενανθρωπήσας Χριστός. Όχι απλώς το πιστεύουμε, όχι απλώς το υποθέτουμε, όχι απλώς το περιμένουμε, αλλά γίνεται πράγματι αυτή η κοινωνία με τον Χριστό μέσα στο μυστήριο, μέσα στο μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας, καθώς επάνω στην αγία Τράπεζα έχουμε το σώμα και το αίμα του Χρίστου και κοινωνούμε του σώματος του και του αίματος του.

Αλίμονο όμως εάν αυτό το κάνει κανείς παγανιστικό τω τρόπω, μαγικό τω τρόπω, απλώς από συνήθεια. Δεν φθάνει. Χρειάζεται οπωσδήποτε να έχει κανείς αυτή τη λαχτάρα μέσα του, αυτόν τον πόθο μέσα του, να έχει αυτή τη μετάνοια. Να ποθεί τον Θεό έτσι που σαν να μην υπάρχει τίποτε άλλο. Έτσι μπορείς να συναντηθείς με τον Θεό και να βρεις τον Θεό.

ΟΜΙΛΙΑ 24^H

24. Η ΠΡΟΣΕΛΕΥΣΗ... (Γ').

ΠΩΣ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΚΟΙΝΩΝΟΥΜΕ;

Και πάλι για τη Θεία Κοινωνία το σημερινό μας θέμα, αγαπητοί Χριστιανοί και ειδικότερα για την προσέλευση μας και τη συμμετοχή μας σ' Αυτή. Και τα λέμε και τα επαναλαμβάνουμε και τα τονίζουμε όλα αυτά γιατί όλοι μας έχουμε λησμονήσει τι σημαίνει Χριστιανός και τι απορρέει από αυτό το «υπέρ παν όνομα». Έχουμε λοξοδρομήσει τόσο πολύ, έχουμε πλέξει και παρερμηνεύσει τα πράγματα σε τέτοιο βαθμό, που τα καταντήσαμε αγνώριστα και ακαταλαβίστικα. Επιβάλλεται λοιπόν, αν πονάμε για την Εκκλησία να επιμένουμε και να ξαναεπιμένουμε. Ειδικά για το μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας που είναι το τέλος, ο σκοπός και το κέντρο της ζωής του καθενός που θέλει να λέγεται Χριστιανός, δεν χωρεί καμιά παρερμηνεία.

Μιλήσαμε και άλλη φορά για τον τρόπο που πρέπει να προσερχόμαστε στη Θεία Κοινωνία, για το πως πρέπει να στεκόμαστε κείνη τη στιγμή μπροστά στην Ωραία Πύλη και για το πως να κοινωνούμε. Θα τα επαναλάβουμε και πάλι γιατί μπορεί μεν να τα λέμε μα λίγο ακουγόμαστε και ακόμη πιο λίγο συμμορφωνόμαστε.

Ας θυμηθούμε λοιπόν μερικά κύρια σημεία που αναφέρθηκαν και σε προηγούμενη ομιλία μας.

- ✓ Της θ. Κοινωνίας πρέπει να προηγείται η συμμετοχή στη θ. Λειτουργία. Στη διάρκεια της ο πιστός προσεύχεται με ζέρμη να τον αξιώσει ο Θεός να μεταλάβει των αγιασμάτων. Δεν νοείται Χριστιανός να τρέξει την τελευταία στιγμή και να στριμωχτεί μπροστά στην Ωραία Πύλη, ειδικά τις μέρες του Πάσχα και των Χριστουγέννων και να κοινωνήσει βιαστικός και τρεχάτος και μετά όπου φύγει, φύγει...
- ✓ Την ώρα της θ. Κοινωνίας μπαίνει κάθε πιστός στη σειρά του, χωρίς να σπρώχνει η να βιάζεται, με ευλάβεια, χωρίς φωνές, διεκδικήσεις προτεραιότητας, διαγκωνισμούς και ύβρεις. Σε τίποτε δεν μας ωφελεί το να προσερχόμαστε για την Μετάληψη ανταλλάσσοντας πικρές λέξεις με τους αδελφούς μας, επειδή θέλουμε εμείς η αυτοί να φτάσουμε πρώτοι στο Αγ. Ποτήριο ή το

ακόμα χειρότερο επειδή σιχαινόμαστε τον προηγούμενο μας.. Αντί φιλονικιών, οφείλουμε καθώς πλησιάζουμε στο Άγ. Ποτήριο, να προσευχόμαστε να μας αξιώσει ο Θεός της τιμής να κοινωνήσουμε το σώμα Του και το αίμα Του. Καλό όμως είναι να προσφέρουμε προτεραιότητα στα παιδιά, στις μητέρες με μωρά στην αγκαλιά, στους γέροντες και στους αναπήρους.

- ✓ Στεκόμαστε λοιπόν μπροστά στο Άγιο Ποτήριο με υπομονή και έλλειψη βιασύνης, έστω κι αν χρειαστεί να κοινωνήσουμε τελευταίοι. Στεκόμαστε πάντοτε ο ένας πίσω από τον άλλον αφήνοντας υποχρεωτικά διάδρομο για να φεύγουν όσοι κοινωνούν και ποτέ δεν σχολιάζουμε ή και φιλονικούμε αν κάποιος «πιο έξυπνος από μας» μας πήρε τη θέση και πέρασε μπροστά μας.
- ✓ Φτάνοντας μπροστά στον Ιερέα κάνουμε τον σταυρό μας και παίρνουμε με προσοχή από το χέρι του προηγούμενου πιστού, που κοινωνήσε, το μάκτρο, δηλαδή το κόκκινο πανί, το οποίο πιάνουμε με τα δυο μας χέρια και το τοποθετούμε κάτω από το σαχόνι μας απλωμένο.. Έτσι προφυλάσσουμε τη Θ. Κοινωνία από ενδεχόμενη πτώση κάποιου «μαργαρίτη» κάτω, πράγμα που αν συμβεί είναι μεγάλη αμαρτία. «Μαργαρίτης» ονομάζεται και το απειροελάχιστο τμήμα του Αγ. Άρτου, που είναι Σώμα Χρίστου.
- ✓ Ανοίγουμε το στόμα μας καλά και περιμένουμε τον ιερέα να βάλει μέσα την λαβίδα, δηλαδή το κουταλάκι με τη Θ. Κοινωνία. Και τότε κλείνουμε το στόμα μας. Μερικοί δεν ανοίγουν καλά το στόμα τους η το κλείνουν πριν η λαβίδα μπει μέσα, άλλοι προσπαθούν να «ρουφήξουν» από μακριά τη Θ. Κοινωνία, με κίνδυνο να υπάρξει ζημιά. Ο ιερέας μόλις ο πιστός κλείσει το στόμα του, τραβά έξω την λαβίδα και ο πιστός καταπίνει τη Θ. Κοινωνία.
- ✓ Τούτη ακριβώς τη στιγμή είναι άτοπο και επικίνδυνο, να τραβάμε το Άγιο ποτήριο με το χέρι μας, κρεμασμένοι κυριολεκτικά επάνω του, για να το ασπασθούμε. Δεν χρειάζονται τέτοιες ευλάβειες αυτή την ώρα. Ας δούμε να ασπασθούμε τον αδελφό μας που τον έχουμε λυπήσει, πριν και όλα τα άλλα είναι παραπανίσια.
- ✓ Αμέσως μετά, με το κόκκινο πανί, το μάκτρο, σκουπίζόμαστε στο στόμα και το ξαναδίνουμε στον Ιερέα ή στον επόμενο. Δεν το αφήνουμε να κρεμαστεί κάτω. Στο σημείο αυτό πρέπει να έχουμε υπόψη πόσο μεγάλη ασέβεια είναι να προσέρχονται οι γυναίκες να κοινωνήσουν με βαμμένα τα χείλη! Πράγμα που εκτός των άλλων, έχει και τα αηδιαστικά αποτελέσματα να μένει το χρώμα στην αγία Λαβίδα και το μάκτρο.

- ✓ Ο πιστός που κοινωνήσε κάνει το σημείο του Σταυρού και απέρχεται προσευχόμενος. Επιστρέφουμε στη Θέση μας για να παρακολουθήσουμε την υπόλοιπη Θ. Λειτουργία μέχρι το «Δί' ευχών. Εκτός αν θέλουμε να μοιάσουμε στον Ιούδα που τα παράτησε όλα κι αποχώρησε από το μυστικό Δείπνο.
- ✓ Στο τέλος, όπως έχει επικρατήσει παίρνουμε το αντίδωρο και αποχωρούμε γεμάτοι ειρήνη και αγάπη και θεία ζεστασιά.

25. Η Θ. ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΣΤΟΤΣ ΑΣΘΕΝΕΙΣ

Ένα άλλο συναφές θέμα είναι και η προσφορά της Θείας Κοινωνίας στους ασθενείς στο σπίτι. Και στο σημείο αυτό τα πράγματα τα έχουμε πολύ πλεγμένα και παρεξηγημένα. Μάλιστα δε σε τέτοιο σημείο που να φοβόμαστε να φωνάξουμε τον ιερέα να κοινωνήσει κάποιον ασθενή στο σπίτι μας γιατί επισπεύδουμε έτσι το θάνατο...

Αδελφοί μου! Τον ιερέα θα πρέπει να τον ειδοποιήσουμε έγκαιρα. Πριν καταπέσει ο ασθενής και εν όσο ακόμα καταλαβαίνει. Εν όσο ποθεί ο ίδιος να κοινωνήσει. Αν περιμένουμε να την τελευταία στιγμή, τη στιγμή που βγαίνει, όπως λέμε, η ψυχή απ' το στόμα, και να κρατάμε το στόμα του ασθενούς ανοικτό για να ρίξει μέσα ο ιερέας τη Θ. Κοινωνία, όπως καταλαβαίνετε, δεν κάνουμε τίποτα. Αντίθετα προσθέτουμε κι άλλες αμαρτίες πάνω μας.

Γι' αυτό λοιπόν τον άνθρωπο μας τον προετοιμάζουμε πολύ πριν, ώστε να το θέλει, να το ποθεί, ο ίδιος. Του μιλάμε για τη Θεία Κοινωνία, του μιλάμε για την εξομολόγηση, του ζεσταίνουμε τη ψυχή, προσευχόμαστε γι' αυτόν ώστε να το ζητήσει μόνος του. Επαναλαμβάνω! Άνθρωπο που έχει να κοινωνήσει χρόνια πολλά, άνθρωπο που φοβάται να δει τον παπά και τη Δεία Κοινωνία μη τυχόν και πεθάνει, άνθρωπο που περιμένουμε όταν ξεψυχάει να τον μεταλάβουμε, άδικος κόπος. Τίποτε δεν κερδίζουμε κι εμείς και αυτός.

Στο σπίτι τώρα που μπαίνει η Θεία Κοινωνία. Απλώνουμε καθαρή πετσέτα στο τραπέζι, θέτουμε μια εικόνα, ένα αναμμένο κερί και ετοιμάζουμε το θυμιατό του σπιτιού μας. Στο σπίτι που μυρίζει λιβάνι φθάνει ο ιερέας με τον Ιησού. Αφού κοινωνήσει ο άνθρωπος μας προσέχουμε να γίνει η κατάποση της Θ. Κοινωνίας και του δίνουμε λίγο αντίδωρα ή λίγο νερό.

Καθ' οδόν επίσης συναντώντας τον ιερέα με τη Θεία Κοινωνία παραμερίζουμε, κάνοντας το σταυρό μας από σεβασμό προς το μεταφερόμενο Χριστό και αποφεύγουμε κάθε συζήτηση μαζί του ακόμα και τον απλό χαιρετισμό.

Είναι άτοπο – είναι απαράδεκτο να περνά ο ιερέας με τη Θ. κοινωνία στα χέρια του από τα καφενεία και να κάθονται όλοι στις καρέκλες να κουβεντιάσουν και να μη δώσει κανείς την παραμικρή προσοχή.

Γι' αυτά μας λέγει και ο άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος: «Κάποιος είπε πως όσοι φεύγουν από τον κόσμο αυτό, εάν όταν πρόκειται να ξεψυχήσουν, κοινωνήσουν των αγράντων μυστηρίων με καθαρή συνείδηση, οι Άγιοι Άγγελοι

τους περικυκλώνουν και τους μεταφέρουν από τη γη στον ουρανό, χάρη στη Θ. Κοινωνία που μετέλαβαν».

Αγαπητοί Χριστιανοί.

Η Θ. Ευχαριστία είναι το Μυστικό Δείπνο. Και η Βασιλεία του Θεού ονομάζεται από το Χριστό Δείπνο που παραθέτει στους Αγίους ο ουράνιος πατέρας. Ο θάνατος για όσους ζούνε σύμφωνα με το θέλημα του Θεού, είναι η μετάβαση από την Τράπεζα της Ευχαριστίας στην Τράπεζα της Βασιλείας. Μία είναι η Τράπεζα αυτή και ένας είναι Εκείνος που την παραθέτει: Ο Χριστός.

Μακάρι να είμαστε αιώνια οι μακαριστοί συνδαιτημόνες του Δείπνου του Χριστού. (π. Γρηγόριος).

Περιεχόμενα

1. ΠΡΟΛΟΓΙΚΑ	3
2. "ΣΩΜΑ ΚΑΙ ΑΙΜΑ"	7
3. "ΠΡΟΦΑΣΕΙΣ ΕΝ ΑΜΑΡΤΙΑΙΣ" (Α').	11
4. ΠΡΟΦΑΣΕΙΣ ΕΝ ΑΜΑΡΤΙΑΙΣ (Β').	15
5. ΠΡΟΦΑΣΕΙΣ ΕΝ ΑΜΑΡΤΙΑΙΣ (Γ').	19
6. ΠΡΟΦΑΣΕΙΣ ΕΝ ΑΜΑΡΤΙΑΙΣ (Δ').	23
7. ΠΡΟΦΑΣΕΙΣ ΕΝ ΑΜΑΡΤΙΑΙΣ (Ε').	27
8. ΠΡΟΦΑΣΕΙΣ ΕΝ ΑΜΑΡΤΙΑΙΣ (ΣΤ').	31
9. ΜΕΤΑ ΦΟΒΟΥ ΘΕΟΥ... (Α').	35
10. ΜΕΤΑ ΦΟΒΟΥ ΘΕΟΥ... (Β').	39
11. ΜΕΤΑ ΦΟΒΟΥ ΘΕΟΥ... (Γ').	42
12. ΜΕΤΑ ΦΟΒΟΥ ΘΕΟΥ... (Δ').	47
13. ΜΕΤΑ ΦΟΒΟΥ ΘΕΟΥ... (Ε').	51
14. ΜΕΤΑ ΦΟΒΟΥ ΘΕΟΥ... (ΣΤ').	55
15. ΜΕΤΑ ΦΟΒΟΥ ΘΕΟΥ... (Ζ').	59
16. Η ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ (Α').	63
17. Η ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ (Β').	67
18. Η ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ (Γ').	71
19. Η ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ (Δ').	75
20. Η ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ (Ε').	79
21. Η ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ (ΣΤ').	83
22. Η ΠΡΟΣΕΛΕΤΣΗ (Α').	87
23. Η ΠΡΟΣΕΛΕΤΣΗ (Β').	91
24. Η ΠΡΟΣΕΛΕΤΣΗ... (Γ').	95
25. Η Θ. ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΣΤΟΤΣ ΑΣΘΕΝΕΙΣ	98

ΟΙ ΟΜΙΛΙΕΣ ΑΥΤΕΣ ΜΕ ΘΕΜΑ ΤΗ ΘΕΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΑ
ΕΧΟΥΝ ΓΙΝΕΙ ΚΑΤΑ ΤΗ ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΗ Θ. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ
ΣΤΟΝ ΙΕΡΟ ΝΑΟ ΤΙΜΙΟΥ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ ΔΙΣΒΟΡΙΟΥ ΛΕΣΒΟΥ